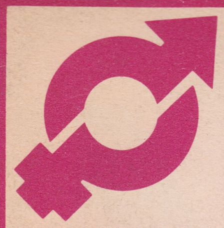
Τεύχος 9 – Απρίλιος '88

ΙΣΟΤΗΤΑ & ΦΥΛΟ

Περιοδική έκδοση της Γενικής Γραμματείας Ισότητας των δύο φύλων.

ΓΥΝΑΙΚΑ ΚΑΙ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

ΜΕΤΡΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΤΗΣ ΑΝΕΡΓΙΑΣ ΤΩΝ ΓΥΝΑΙΚΩΝ

ΤΙ ΕΓΙΝΕ ΣΤΙΣ ΒΡΥΞΕΛΛΕΣ

ΝΕΟΣ ΑΓΡΟΤΟΤΟΥΡΙΣΤΙΚΟΣ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΣ ΣΤΟΝ ΜΑΡΟΥΛΑ ΤΗΣ ΚΡΗΤΗΣ

Η ΓΥΝΑΙΚΑ ΣΑΝ ΘΥΜΑ

Ευχαριστώ...

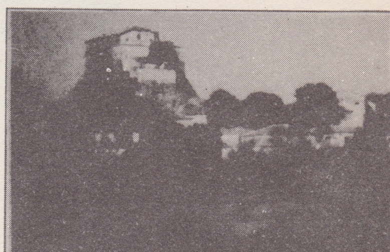
«Θα μου μείνουν αξέχαστες οι φετεινές διακοπές».

Είναι μια αυθεντική και αυθόρμητη δήλωση του κύριου Δημήτρη Σκομβούλη, που πέρισυ έκανε διακοπές με τη νέα μορφή τουρισμού στην Ελλάδα, τον ΑΓΡΟΤΟΤΟΥΡΙΣΜΟ, στην Πέτρα. Διακοπές μέσα σε μια «σπιτική» ατμόσφαιρα φιλοξενίας και εξυπηρέτησης.

Διακοπές κοντά στους ανθρώπους της Ελληνικής υπαίθρου. Ζείστε μαζί τους, κοντά τους. Ζείστε μια νέα εμπειρία στις Διακοπές σας. Γνωρίστε τα ήθη και τα έθιμα της Ελληνικής υπαίρθου, γευθείτε τα παραδοσιακά φαγητά τους.

Φέτος κάντε τις Διακοπές σας, σ' όποιο μέρος της Ελλάδας θέλετε, αρκεί να έχει Γυναικείο Αγροτοτουριστικό Συνεταιρισμό.

Πρέσπες – Φλώρινα

Πέτρα – Λέσβος

Μαρώνεια – Κομοτηνή

Αράχωβα – Παρνασσός

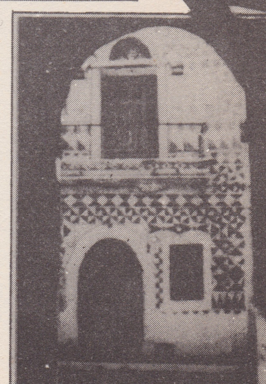

Αμπελάκια – Λάρισα

ΓΥΝΑΙΚΕΙΟΙ ΑΓΡΟΤΟΤΟΥΡΙΣΤΙΚΟΙ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΙ

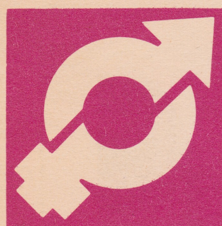
για να ασθάνεσθε επισκέπτης και όχι πελάτης

- ΠΕΤΡΑ / ΛΕΣΒΟΥ ΤΗΛ. (0253) 41.238
- ΜΑΣΤΙΧΟΧΩΡΙΑ / ΧΙΟΥ ΤΗΛ. (0271) 72.496
- ΑΜΠΕΛΑΚΙΑ / ΛΑΡΙΣΑΣ ΤΗΛ. (0495) 31.495
- ΑΡΑΧΩΒΑ / ΠΑΡΝΑΣΣΟΥ ΤΗΛ. (0267) 31.519
- ΠΡΕΣΠΕΣ / ΦΛΩΡΙΝΑΣ ΤΗΛ. (0385) 51.470
- ΜΑΡΩΝΕΙΑ / ΚΟΜΟΤΗΝΗΣ ΤΗΛ. (0533) 41.258

Για περισσότερες πληροφορίες
Γενική Γραμματεία Ισότητας Τηλ. 3215622
του Υπουργείου Προεδρίας της Κυβέρνησης

Πυργί – Χίος

ananas creative advertising

ΙΣΟΤΗΤΑ & ΦΥΛΟ

Περιοδική έκδοση της Γενικής Γραμματείας Ισότητας των δύο φύλων.
του Υπουργείου Προεδρίας της Κυβέρνησης
Μουσαίου 2, Πλάκα, τηλ. 32.30.473, 32.12.094

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Τα ενυπόγραφα άρθρα εκφράζουν την άποψη των συντακτών τους και σε καμιά περίπτωση δεν δεσμεύουν την Γενική Γραμματεία Ισότητας.

ΜΕΤΡΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΤΗΣ ΑΝΕΡΓΙΑΣ ΤΩΝ ΓΥΝΑΙΚΩΝ

Στις 12 Φεβρουαρίου στην αίθουσα συγκεντρώσεων του Υπουργείου Προεδρίας δόθηκε Συνέντευξη Τύπου κατά την οποία ανακοινώθηκαν τα προγράμματα που έχουν καταρτισθεί για την αντιμετώπιση της ανεργίας των Γυναικών.

Στη συνέντευξη τύπου εκτός από την Γενική Γραμματέα Ισότητας κ. Χρυσάνθη Λαΐου - Αντωνίου (της οποίας την ομιλία δημοσιεύουμε παρακάτω) συμμετείχαν και οι κ.κ. Πέτρος Μώραλης, Γενικός Γραμματέας του Υπουργείου Εργασίας, Τάσος Άμαλος, Διοικητής του ΟΑΕΔ και Π. Μπασακάρος, Γενικός Γραμματέας Πρόνοιας.

«Η αμειβόμενη εργασία, ως δικαίωμα του κάθε πολίτη της χώρας μας, είτε είναι άνδρας είτε γυναίκα, φαίνεται να ασκείται όλο και περισσότερο τα τελευταία χρόνια από γυναίκες. Έτσι, πιο πολλές γυναίκες συγκριτικά με το παρελθόν μπαίνουν στην αγορά εργασίας και αυξάνουν το εργατικό δυναμικό της χώρας μας.

Αυτό το φαινόμενο εμφανίζεται και στα στοιχεία της Ε.Σ.Υ.Ε. το εργατικό δυναμικό της Ελλάδας, ανερχόταν το 1981 σε 3.679.000 άτομα ενώ το 1986 σε 3.889.000 άτομα.

Η αύξηση οφείλεται αποκλειστικά στην αύξηση της συμμετοχής των γυναικών σ' αυτό και έτσι σήμερα το γυναικείο εργατικό δυναμικό αποτελεί το 35.6%.

Το γεγονός ότι οι γυναίκες που εργάζονται ή επιθυμούν να εργαστούν αυξάνουν συνεχώς, συμβάλλει αποφασιστικά στην οικονομική τους απελευθέρωση και στην συμμετοχή τους με λιγότερο άνισους όρους στις δραστηριότητες της ζωής σε όλες τις εκφράσεις της. Αυτό βέβαια αποτελεί ενθαρρυντικό στοιχείο, αφού η ισότητα των δύο φύλων, δεν είναι δυνατόν να επιτευχθεί χωρίς τη δυνατότητα και τη συμμετοχή των γυναικών σε όλες τις εκδηλώσεις της ανθρώπινης δραστηριότητας.

Πέρα όμως από τα θετικά στοιχεία που παρουσιάζει η απασχόληση των γυναικών και η συμμετοχή τους στην αγορά εργασίας, είναι απαραίτητα να εξεταστεί το θέμα από μια άλλη άποψη, που αναδεικνύει το πρόβλημα που απασχολεί ιδιαίτερα το γυναικείο εργατικό δυναμικό.

Πρόκειται για το οξύ πρόβλημα της ανεργίας, όπως αυτό εμφανίζεται από στοιχεία ερευνών της Ε.Σ.Υ.Ε., για την απασχόληση του εργατικού δυναμικού.

Τα στοιχεία αυτά και οι διαφορές που παρουσιάζουν συγκριτικά με τα δύο φύλα, εμφανίζουν την εικόνα μιας ανεργίας που δρά φυλετικά θα έλεγε κανείς, σε βάρος των γυναικών είναι τα τελευταία χρόνια διπλάσιο από το αντίστοιχο των ανδρών.

Έτσι το 1986 ενώ το δυναμικό αποτελεί το 35,6% του συνόλου, οι άνεργες

γυναίκες αποτελούν το 55,7% του συνόλου των ανέργων. Επίσης ενώ το σύνολο των ανέργων το 1984 ήταν 8,1% η ανεργία στους άνδρες ήταν 6,0% ενώ στις γυναίκες ήταν 12,1%. Το 1986 το σύνολο των ανέργων ήταν 7,4%, ενώ η ανεργία στους άνδρες ήταν 5,1% και στις γυναίκες 11,68%. Αν συγκρίνει δε κανείς την περίοδο 1981-1986 ο μέσος ετήσιος ρυθμός μεταβολής της ανεργίας είναι 19,1% για τις γυναίκες και 9,2% για τους άνδρες.

Αυτά τα στοιχεία και άλλα πολλά, καθώς και ιδιαίτερες μελέτες σε θέματα απασχόλησης των γυναικών που δείχνουν τα προβλήματα που αντιμετωπίζουν οι γυναίκες στην αγορά εργασίας, όπως μικρότερη αμοιβή συγκριτικά με τους άνδρες, κακή θέση στο επάγγελμα, ελλειπή εκπροσώπηση του φύλου σε ορισμένους κλάδους, έλλειψη εξειδίκευσης, κοινωνικές προκαταλήψεις για το δικαίωμα στην εργασία και σειρά άλλων προβλημάτων, ελάβαμε υπόψη στη Γενική Γραμματεία Ισότητας και προτείναμε την συντονισμένη προσπάθεια από Αρμόδιους Φορείς, για τη λείψη μιας σειράς μέτρων που θα συνέβαλαν στην μείωση της όξυνσης του προβλήματος. Μέτρα που συμβάλλουν στην στήριξη της απασχόλησης του εργατικού δυναμικού, κάθε ένας από τους αρμόδιους Φορείς, μέσα στα πλαίσια των αρμοδιοτήτων του είχε ήδη προγραμματίσει και εφαρμόσει. Φυσικά μέσα στα άλλα προβλήματα, που έχουν εντοπιστεί δεν ήταν δυνατόν να παραβλεφθεί ο παράγοντας της κοινωνικής υποδομής. Για το λόγο αυτό συνεργαστήκαμε με το Υπουργείο Υγείας και Πρόνοιας, προκειμένου να συμβάλλει στη διευκόλυνση των εργαζομένων με οικογενειακές υποχρεώσεις με την ενίσχυση της κοινωνικής υποδομής, απαραίτητης για τη στήριξη της εργασίας.

΄Ετσι ζητήσαμε την συντονισμένη εξειδίκευση μέτρων που να αφορούν τις γυναίκες.Και είναι γεγονός ότι η εξαγγελία σήμερα αυτών των μέτρων αποτελεί το αποτέλεσμα της ανταπόκρισης στην πρότασή μας και της συνεργασίας που έγινε για το σκοπό αυτό.

Στο σημείο αυτό θα ήθελα να αναφέρω ότι το Υπουργείο Εργασίας, αναλαμβάνοντας τον συντονισμό αυτής της προσπάθειας, συνέβαλε αποφασιστικά στη λήψη αυτών των μέτρων.

Θα ήθελα επίσης να ευχαριστήσω τον Υπουργό Εργασίας, τον Γενικό Γραμματέα του Υπουργείου Εργασίας, και τους άλλους Φορείς, τον ΟΑΕΔ, το ΕΛΚΕΠΑ, τον ΕΟΜΜΕΧ, για την ανταπόκρισή τους και την ενεργό συμμετοχή τους στο σχεδιασμό αυτών των μέτρων.

΄Οπως ήδη αναφέρθηκε, τα μέτρα αυτά έχουν δύο κύριες κατευθύνσεις.

α. Η μια αφορά την στήριξη δράσης για τη δημιουργία νέων θέσεων εργασίας και
β. η άλλη την εκπαίδευση των γυναικών, ώστε να τους δοθεί η ευκαιρία να αποκτήσουν προσόντα χρήσιμα και αναγκαία για την εξεύρεση εργασίας.

Μέσα στα πλαίσια των αρμοδιοτήτων της, η Γενική Γραμματεία Ισότητας, σύμφωνα με το πνεύμα αυτών των μέτρων πραγματοποιεί από το 1983 εκπαιδευτικά προγράμματα με τη συνεργασία διαφόρων φορέων όπως του ΟΑΕΔ,του ΕΛΚΕΠΑ,της Σ.Τ.Ε. του ΕΟΜΜΕΧ των κατά τόπους Νομαρχιών κ.ά. που επιδοτούνται και από το Ε.Κ.Τ. με στόχους όπως, τη στήριξη τοπικών γυναικείων πρωτοβουλιών με μορφή συνεταιρισμών ή την εκπαίδευση γυναικών σε νέους τομείς ή σε τομείς όπου οι γυναίκες δεν εκπροσωπούνται στους αντίστοιχους κλάδους ή η εκπροσώπηση τους είναι πολύ χαμηλή.

Χαρακτηριστικά αναφέρω μερικά από τα προγράμματά μας του 1987, όπως μηχανογραφημένη λογιστική, τέχνη του ψηφιδωτού, αγιογραφία, εκπαίδευση επαγγελματική για συνεταιρισμούς όχι μόνο αγροτοτουριστικούς αλλά επίσης παραγωγικούς και τεχνικούς όπως π.χ. ελαιοχρωματιστριών στην Καλαμάτα κ.ά.

Για το 1988 έχουμε προγραμματίσει την υλοποίηση των παρακάτω προγραμμάτων που απευθύνονται αποκλειστικά σε γυναίκες και αφορούν:

1. την εκπαίδευση γυναικών στον τομέα της παροχής Υπηρεσιών (όπως χρήση COMPUTERS, MARKETING, διαφήμιση, δημόσιες σχέσεις κ.ά.)
2. την επαγγελματική κατάρτιση σε τεχνικές VIDEO MONTAGE
3. την επαγγελματική κατάρτιση γυναικών με ειδικές ανάγκες, (σε χρήση γραφομηχανής και COMPURERS)
4. την επαγγελματική κατάρτιση μελών γυναικείων συνεταιρισμών
5. την επαγγελματική κατάρτιση γυναικών στη Μελισσοκομία
6. την επαγγελματική κατάρτιση•βοηθών ψηφιδογράφων
7. την επαγγελματική κατάρτιση στη συντήρηση και κατασκευή φορητών εικόνων αγιογραφιών
8. την επιμόρφωση στελεχών συμβούλων ισότητας

Παράλληλα και προκειμένου να συμβάλουμε στην προσπάθεια ενημέρωσης των γυναικών σε θέματα επαγγελματικού προσανατολισμού, προκειμένου να γνωρίσουν τις δυνατότητες που τους παρέχονται εάν επιθυμούν να ασκήσουν οποιαδήποτε επαγγελματική δραστηριότητα επιθυμούν ή προσιδιάζει στην ανάπτυξη των δυνατοτήτων, συνεργαζόμαστε με τον ΟΑΕΔ, όπως θα αναλυθεί και από τον Διοικητή του για την έκδοση ενός οδηγού Επαγγελματικού Προσανατολισμού .Η έκδοση αυτή θεωρούμε ότι είναι ιδιαίτερα σημαντική, για την σωστή επιλογή της επαγγελματικής κατεύθυνσης γυναικών.

Στα ίδια πλαίσια και με τη συνεργασία του ΟΑΕΔ, αποφασίστηκε η επανάληψη επιτυχημένου προγράμματος «Ε» που αφορά τον επαγγελματικό προσανατολισμό γυναικών που διέκοψαν την εργασία τους για μεγάλο χρονικό διάστημα για διάφορους λόγους, και επιθυμούν να ξαναεργαστούν ή επιθυμούν για πρώτη φορά να μπούν στην αγορά εργασίας.

Θα ήθελα επίσης να αναφέρω τη σημαντική συμβολή του ΕΛΚΕΠΑ και του ΕΟΜΜΕΧ στην προσπάθεια αυτή.

Μετά λοιπόν από την συνεργασία που είχαμε το ΕΛΚΕΠΑ ανέλαβε μέσα στα πλαίσια των αρμοδιοτήτων του να πραγματοποιήσει εκπαιδευτικά προγράμματα ειδικά για γυναίκες α) σε θέματα υψηλής τεχνολογίας, β) σε MANAGEMENT χρηματοοικονομικά κ.λ.π. που να απευθύνονται όχι μόνο σε άνεργες αλλά και σε εργαζόμενες ήδη γυναίκες και γ) να αυξήσει τον αριθμό του εκπαιδευτικού

προσωπικού με την συμμετοχή γυναικών εισηγητριών στα προγραμματά του. Ειδικώτερα:

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΤΟΥ ΕΛ.ΚΕ.ΠΑ

Α. Πρώτος στόχος είναι να αυξηθεί το ποσοστό των γυναικών που συμμετέχουν στα σεμινάρια του ΕΛΚΕΠΑ, ώστε να φθάσει στο 60% η γυναικεία συμμετοχή όχι μόνον σε σεμινάρια που παρακολουθούνται ήδη σε μεγάλο ποσοστό από γυναίκες, αλλά ιδιαίτερα εκείνα που παρουσιάζουν πολύ χαμηλά ποσοστά συμμετοχής τους.

Ένας άλλος στόχος του ΕΛΚΕΠΑ είναι να στραφεί περισσότερο προς τις γυναίκες άνω των 25 ετών, που έχουν ήδη ένα πτυχίο. Η δυνατότητα μιας σωστής και ποιοτικά υψηλής εξειδίκευσης θα βοηθήσει τις γυναίκες να ανεβούν σε υψηλότερες βαθμίδες.

Έχουν δοθεί ήδη κατευθύνσεις και στα παραρτήματα του ΕΛΚΕΠΑ στην επαρχία. Ας μην ξεχνάμε ότι η γυναίκα και στην περιφέρεια έχει πολύ λιγότερες ευκαιρίες για επιμόρφωση από ότι η γυναίκα της πρωτεύουσας και εφόσον πιστεύουμε στην αποκέντρωση, πρέπει να στραφούμε προς τα εκεί.

Β. Συνεργασία με φορείς - Ευαισθητοποίηση εργοδοτών

Τον τελευταίο καιρό γίνεται προσπάθεια από το ΕΛΚΕΠΑ να αναπτύξει τη συνεργασία του με φορείς, όπως τράπεζες, ασφαλιστικές εταιρείες και επιχειρήσεις με στόχο να ευαισθητοποιηθούν οι εργοδότες στην ανάγκη εξειδίκευσης των εργαζομένων γυναικών.

Στόχος είναι να προωθηθούν οι γυναίκες σε ανώτερα κλιμάκια.

Η Γενική Γραμματέας Ισότητας κ. Χρυσάνθη Λαΐου-Αντωνίου και η συνεργάτης της Γ.Γ.Ι. Δρ. Χριστίνα Αντωνοπούλου κατά τη διάρκεια της συνέντευξης τύπου.

Γ. Κοινά προγράμματα με τη Γραμματεία Ισότητας που απευθύνονται μόνον σε γυναίκες.

Μέσω των Ινστιτούτων μας, του Ινστιτούτου MANAGMENT και Πληροφορικής καθώς και του Ινστιτούτου Τεχνολογικών Εφαρμογών.

α. Για πτυχιούχους άνω των 25 ετών

— Μάνατζμεντ
— Έρευνα Μάρκετινγκ - Επεξεργασία δεδομένων
— Διαφήμιση - Δημόσιες Σχέσεις
— Χρηματοοικονομική Διοίκηση
— Λογιστική
— Διοίκηση Προσωπικού
— Φοροτεχνικά

β. Για μη πτυχιούχους κάτω των 25 ετών.

— Λογιστική
— Σύγχρονη οργάνωση γραφείου
— Διοικητικών Στελεχών

γ. Επίσης το πρόγραμμα «Ξεκίνησε τη δική σου επιχείρηση» είναι ένα πρόγραμμα αξιώσεων και μεγάλου κόστους, που απευθύνεται σε γυναίκες που επιθυμούν είτε να ξεκινήσουν είτε να μεγαλώσουν τις βιοτεχνίες και τις επιχειρήσεις που ενδεχομένως έχουν αρχίσει. Ας βοηθήσουμε, λοιπόν ικανές γυναίκες να αναπτύξουν δικές τους παραγωγικές επιχειρήσεις.

δ. Προγράμματα σε θέματα νέων τεχνολογιών, είναι τα εξής:

Τίτλος προγραμμάτων	Τόπος διεξαγωγής	Τίτλος Σπουδών
Εισαγωγή νέας τεχνολογίας στις βιβλιοθήκες	Αθήνα Γιάννενα Θεσ/νίκη	Απόφοιτοι Λυκείου με σχετική εμπειρία σε θέματα βιβλιοθηκονομίας.
Υδατοκαλλιέργειες	Αθήνα Θεσ/νίκη	Βιολόγοι - Γεωπόνοι Κτηνίατροι
Παθητικά ηλιακά συστήματα & βιοκλιματική αρχιτεκτονική	Αθήνα Θεσ/νίκη	Αρχιτέκτονες, Πολιτ. Μηχανικοί, Μηχανικοί
Εξοικονόμηση ενέργειας με «ΒΤ» εφαρμογής	Πάτρα	Απόφοιτοι ΤΕΙ και αριθμός πτυχιούχων ΑΕΙ

Δ. Εκπαίδευση Εκπαιδευτικών

Το ΕΛΚΕΠΑ θέλει επίσης να προσφέρει ένα πρόγραμμα εκπαίδευσης εκπαιδευτών αποκλειστικά για γυναίκες.

Το πρόγραμμα αυτό βρίσκεται ήδη στο τελικό στάδιο υλοποίησής του.

Ε. Αύξηση του αριθμού των γυναικών εισηγητριών.

Το ΕΛΚΕΠΑ έχει στόχο την αύξηση του αριθμού των γυναικών εισηγητριών στα σεμινάριά του. Θα γνωστοποιήσει σύντομα την πολιτική αυτή έτσι ώστε να βρει μεγαλύτερη ανταπόκριση ανάμεσα στις γυναίκες που κινούνται στον ακαδημαϊκό χώρο.

Επιδιώκουμε από γυναίκες - επιστήμονες, που θα ήθελαν αν διδάξουν σε τομείς των ενδιαφερόντων, του ΕΛΚΕΠΑ να ανταποκριθούν στην πρόσκληση αυτή.

Η συνεργασία με τον ΕΟΜΜΕΧ ήταν επίσης εποικοδομητική αφού και ο Οργανισμός αυτός, έλαβε ειδικά μέτρα για τη στήριξη γυναικείων πρωτοβουλιών.

Τα μέτρα αυτά είναι:

1. Η στήριξη της σύστασης χειροτεχνικών γυναικείων συνεταιρισμών που ήδη από ετών υποβοηθείται και ενισχύεται από τον ΕΟΜΜΕΧ με εκπαιδεύσεις, δανειοδοτήσεις, προώθηση και προβολής των προϊόντων μέσω εκθέσεων κ.λπ.

Με ιδιαίτερη προτεραιότητα τώρα αν οι συνεταιριζόμενες είναι άνεργες ή έχουν το βάρος συντήρησης ή επιμέλειας ανηλίκων ή υπερηλίκων προσώπων ή που ο σύζυγός τους είναι άνεργος ή ανίκανος προς εργασία ή έχουν ειδικά προβλήματα υγείας των ιδίων ή των παιδιών τους.

2. Συνεργασία και στήριξη στο πρόγραμμα ενίσχυσης των γυναικών από την Τοπική Αυτοδιοίκηση **(επιδότηση για εκπαίδευση και απασχόληση σε θέματα φύλαξης και επιμέλειας παιδιών).**

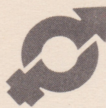
3. Ειδικό μεσομακροπρόθεσμο πρόγραμμα του ΕΟΜΜΕΧ για την επαγγελματική κατάρτιση γυναικών στην **Υψηλή Τεχνολογία,** σε συνδυασμό με **ειδικά κίνητρα προς τους εργοδότες.**

Επίσης ο οργανισμός ανέλαβε τη μελέτη της επεξεργασίας και άλλων δυνατοτήτων του, προκειμένου να συμπληρώσει και να διευρύνει τα μέτρα αυτά.

Αποφάσεις του ΟΑΕΔ για τα νέα μέτρα κατά της ανεργίας των γυναικών

Α. Επαγγελματικός Προσανατολισμός

- Πραγματοποίηση ημερίδων για τον επαγγελματικό προσανατολισμό των κοριτσιών.
- Πραγματοποίηση προσαρμοσμένων στα κορίτσια προγραμμάτων ενεργού επαγγελματικού προσανατολισμού, από τον Απρίλιο 1988.

- Επανάληψη των προγραμμάτων επαγγελματικού προσανατολισμού «Ε» για ένταξη ή επανένταξη των γυναικών στην εργασία.

Β. Επαγγελματική κατάρτιση

- Στις μαθήτριες των σχολών μαθητείας που απασχολούνται για πρακτική άσκηση στον Ιδιωτικό Τομέα και στους ΟΤΑ, ο ΟΑΕΔ επιδοτεί με 40% του εκάστοτε ισχύοντος ημερομισθίου ανειδίκευτου εργάτη (αντί του 20%) στις παρακάτω ειδικότητες:

Μηχανοτεχνίτη
Ηλεκτροτεχνίτη
Μηχ/τη Αυτ/των
Ηλεκτ/τη Αυτ/των
Τεχνίτη Αμαξωμάτων
Ψυκτικού
Τεχνίτη ηλεκτρον. αυτομ.
Υδραυλικού - Θερμοϋδραυλικού
Τεχνίτη Ηλεκτρονικών Συσκευών
Αργυροχρυσοχόου
Τεχνίτη Γραφικών Τεχνών - Εκτυπωτικές εργασίες
Ξυλουργού - Επιπλοποιού
Τεχνίτη Μηχανών Εσωτερικής Καύσης (ΜΕΚ)
Συγκολλητή
Τεχνίτη Ναυπηγικής
Ωρολογοποιού
Ελαιοχρωματιστών
Συντηρητών ψηφιδωτών και τοιχογραφίας
Τεχνίτη Προσδιορισμού και ελέγχου ποιότητας μετάλλων
Σχεδιαστές Μηχ/κού, Ηλεκ/κού, Ηλεκτρονικού Σχεδίου
Μηχανικού συντήρησης και χειρισμού Εργαλειομηχανών
Μηχανικού Κατασκευής Εργαλειομηχανών

- Ο ΟΑΕΔ δέχεται αιτήσεις επιχειρήσεων για επαγγελματική κατάρτιση γυναικών σε ειδικότητες με ζήτηση στην αγορά εργασίας, στις οποίες οι γυναίκες είτε υποαντιπροσωπεύονται, είτε κάνουν χρήση νέων τεχνολογιών.

Γ. Απασχόληση

- Στο πρόγραμμα νέων θέσεων εργασίας, επιδότηση του εργοδότη για κάθε πρόσληψη γυναίκας με 1.700 δρχ. ημερησίως και μέχρι 60 χρονών στις παρακάτω ειδικότητες:

Ηλεκτροτεχνίτες εγκαταστάσεις
Ηλεκτροτεχνίτες συντηρητές
Μηχανοτεχνίτες
Υδραυλικοί
Θερμοϋδραυλικοί
Γεωτρυπανιστές
Μάγειροι
Οδηγοί
Χειριστές ανυψωτικών μηχανημάτων
Ανθοκόμοι - Κηπουροί
Τεχνίτες φυτικής και ζωϊκής παραγωγής
Τεχνολόγοι οχημάτων
Τεχνίτες δασοπονίας
(αντί 1.000 δρχ. / ημερησίως για άνω των 25 και 1.300 δρχ. / ημερησίως για κάτω των 25 που ισχύει για τους άντρες).

- Επιδότηση επίσης με 1.700 δρχ. ημερησίως των προσλήψεων γυναικών που μετά τη λήψη του πτυχίου τους χρειάζονται ορισμένο χρόνο προϋπηρεσίας ως προϋπόθεση για την απόκτηση της άδειας άσκησης επαγγέλματος.
- Στα προγράμματα αυτοαπασχόλησης επιδότηση των γυναικείων συνεταιρισμών μέχρι του αριθμού των 15 ατόμων ανεξαρτήτως κλάδου οικονομικής δραστηριότητας (αντί 12 ατόμων που ισχύει γενικά).

Δ.΄ Άλλες ενέργειες

- Θα εκδοθεί αφίσα και πληροφοριακό έντυπο για τα προγράμματα του ΟΑΕΔ για γυναίκες και με στόχο την τόνωση της επαγγελματικής φιλοδοξίας τους και την κινητοποίησή τους για επαγγελματική εξειδίκευση. Μήνυμα θα μπορούσε να είναι: «Διαλέξτε για το Αύριο - Καρριέρα, όχι επάγγελμα».
- Εκδίδεται επίσης ο «οδηγός για τις γυναίκες και την επαγγελματική δραστηριότητα» όπου εκτός από τα κείμενα γενικής φύσεως θα υπάρχουν και 10-15 μονογραφίες επαγγελμάτων με καλές προοπτικές απασχόλησης και εξέλιξης, σαν παράδειγμα.
- Σεμινάρια στους υπαλλήλους μας με στόχο τη δημιουργία Συμβούλων Ισότητας, για καλύτερη εφαρμογή και έλεγχο των προγραμμάτων.
- Θα συνεχίσουμε βεβαίως τα ειδικά προγράμματα επαγγελματικού προσανατολισμού, εκπαίδευσης και απασχόλησης όπως Γυναικείων Συνεταιρισμών, Κρατουμένων Γυναικών, Αναπήρων Γυναικών, Γυναικών υπεύθυνων Μονογονεϊκών Οικογενειών κ.λπ.»

Συνέντευξη με την κ. ΧΡΥΣΑΝΘΗ ΛΑ·Ι·ΟΥ - ΑΝΤΩΝΙΟΥ

ΤΙ ΕΓΙΝΕ ΣΤΙΣ ΒΡΥΞΕΛΛΕΣ στην Συμβουλευτική Επιτροπή της Κοινότητας για θέματα Ισότητας.

Η Γενική Γραμματέας Ισότητας κ. Χρυσάνθη Λαΐου - Αντωνίου επισκέφτηκε πρόσφατα τις Βρυξέλλες όπου πήρε μέρος στη συνάντηση των μελών της Συμβουλευτικής Επιτροπής της Κοινότητας για τα θέματα Ισότητας. Σχετικά με την επίσκεψή της αυτή έδωσε πριν από λίγο καιρό μια ραδιοφωνική συνέντευξη στην κ. Άννα Δοντά την οποία και αναδημοσιεύουμε παρακάτω.

ΕΡΩΤΗΣΗ

Γυρίζοντας πρόσφατα από τις Βρυξέλλες όπου πήρατε μέρος στη συνάντηση των μελών της Συμβουλευτικής Επιτροπής της Κοινότητας για τα θέματα Ισότητας, θα μας πείτε σας παρακαλώ ποιά θέματα απασχόλησαν την Επιτροπή;

ΑΠΑΝΤΗΣΗ

Το πρώτο θέμα ήταν το θέμα της ανεργίας. Είναι ένα θέμα πάρα πολύ σημαντικό για όλα τα κράτη - μέλη. Ο Επίτροπος ο κος Μαρίν άρχισε την ομιλία του λέγοντας: «Θα ξεκινήσω με μία θλιβερή διαπίστωση, τον μεγάλο αριθμό των ανέργων γυναικών μέσα στις χώρες - μέλη της Κοινότητας».

Έδωσε μάλιστα και στοιχεία τα οποία θα ήθελα να σας αναφέρω. Τα στοιχεία της Eurostat που έγιναν για το '87 αναφέρουν ότι η ανεργία των γυναικών ανέρχεται σε 12,4% ενώ η ανεργία στους άνδρες είναι 9,9%. Αυτό δείχνει, κατά την παρατήρησή του Επιτρόπου κου Μαρίν, ότι υπάρχει μία σχετική, μικρή έστω κάμψη στην ανεργία των αντρών ενώ η ανεργία των γυναικών αυξάνεται. Κι' αυτό ανησυχεί την Κοινότητα και φυσικά το κάθε κράτος - μέλος. Γι' αυτό το λόγο είπε, γίνεται τώρα μία προσπάθεια να καταρτισθεί ένα συγκεκριμένο πρόγραμμα αντιμετώπισης της ανεργίας των γυναικών μέσα στα πλαίσια της Ευρωπαϊκής Κοινότητας. Αυτό σημαίνει ότι υπάρχει δυνατότητα να υπάρξουνε προτάσεις για επαναπροσανατολισμό των αξόνων πολιτικής στο Ευρωπαϊκοκοινωνικό ταμείο. Θα ήθελα να πω ότι στην Ελλάδα έχουμε εμείς από πολύ καιρό επισημάνει το πρόβλημα που αντιμετωπίζουμε κι εμείς, γι' αυτό από την Γ.Γ.Ι. ετοιμάζεται ήδη από καιρό σε συνεργασία με το Υπουργείο Εργασίας και με άλλους αρμόδιους φορείς, τον ΟΑΕΔ, το ΕΛΚΕΠΑ, τον ΕΟΜΕΧ, ένα συγκεκριμένο πρόγραμμα αντιμετώπισης της ανεργίας των γυναικών.

ΕΡΩΤΗΣΗ

Η οποία προβλέπεται να μεγαλώσει μέσα στο '88 Κα Λαΐου;

ΑΠΑΝΤΗΣΗ

Είναι δύσκολο να το ξέρουμε αυτό, πάντως είναι σίγουρο ότι οι γυναίκες συμμετέχουν όλο και πιο πολύ στην παραγωγή, ζητούν να εργαστούν και αυτό σημαίνει ότι ασφαλώς τα νούμερα θ' αυξάνουν. Όμως οι γυναίκες δικαιούνται να δουλέψουν και επομένως καθήκον μας και της πολιτείας είναι να βοηθήσουμε να υπάρξει αυτή η δυνατότητα για τις γυναίκες, γιατί όπως και να το κάνουμε η οικονομική αυτοτέλεια είναι το πρώτο σκαλοπάτι για την κοινωνική απελευθέρωση.

Κι έτσι καταλαβαίνετε ότι σ' εθνικό επίπεδο και ιδιαίτερα στην Γενική Γραμματεία είναι ένα απ' τα πρώτα θέματα που μας απασχολούν.

ΕΡΩΤΗΣΗ

Κα Λαΐου να επανέρθουμε στα θέματα που απασχόλησαν την Επιτροπή, για να μας πείτε εκτός από το βασικό και δεσπόζον θέμα της ανεργίας, για ποιά άλλα εργάστηκε.

ΑΠΑΝΤΗΣΗ

Κοιτάξτε, η ίδια κατ' αρχήν η κομισιόν, δηλαδή η Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, προ-

«Τα στοιχεία της Eurostat που έγιναν για το '87 αναφέρουν:
- Ανεργία γυναικών 12,4%
- Ανεργία αντρών 9,9%

Τα στοιχεία της Eurostat που έγιναν για το '87 αναφέρουν:
- Ανεργία γυναικών 12,4%
- Ανεργία αντρών 9,9%

Αυτό δείχνει ότι υπάρχει μία σχετική, μικρή έστω, κάμψη στην ανεργία των αντρών ενώ η ανεργία των γυναικών αυξάνεται.»

«Θα υπάρξει για το '88 ένα πρόγραμμα θετικής δράσης, διορθωτικής δράσης, με υποχρεωτικές ποσοτικές αναφορές όπου οι διευθυντές των τμημάτων στην Κοινότητα θα υποχρεώνονται να λαβαίνουν υπόψη στις προαγωγές το φύλο, ώστε να παίρνουν, σε περίπτωση ίδιων προσόντων κατά προτίμηση γυναίκες στην υψηλή ιεραρχία για να μπορέσουν να φέρουν κάποια εξισορρόπηση.»

σπαθεί να εκσυγχρονισθεί και να προσαρμοσθεί θα έλεγα στην πολιτική την οποία προωθεί, την πολιτική της Ισότητας, δεδομένου ότι όλοι οι υπάλληλοι που δουλεύουν μέσα στην Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, αντιμετωπίζουν ανισότητες. Εννοώ τις γυναίκες σε βάρος τους. Κι αυτό φαίνεται από τα στοιχεία που μας δόθηκαν εκεί, στον υψηλό βαθμό ιεραρχίας των εργαζομένων μέσα στην Κοινότητα, μόνο 13% είναι οι γυναίκες, ενώ στην χαμηλή ιεραρχία (στο διοικητικό προσωπικό συμβαίνει ότι ακριβώς συμβαίνει και στις χώρες - μέλη στην κατώτατη ιεραρχία των εργαζομένων), 80% περίπου συσσωρεύονται οι γυναίκες υπάλληλοι. Επομένως η κοινωνία προσπαθεί με θετικές δράσεις, με διορθωτικά δηλαδή προγράμματα, να φέρει μια εξισορρόπηση. Όπως συστήνει να κάνουνε και τα κράτη - μέλη. Έτσι θα υπάρξει για το '88 ένα πρόγραμμα θετικής δράσης, διορθωτικής δράσης, με υποχρεωτικές ποσοτικές αναφορές όπου οι διευθυντές των τμημάτων στην Κοινότητα θα υποχρεώνονται να λαβαίνουν υπόψη στις προαγωγές το φύλο, ώστε να παίρνουν, σε περίπτωση ίδιων προσόντων, κατά προτίμηση γυναίκες στην υψηλή ιεραρχία για να μπορέσουν να φέρουν κάποια εξισορρόπηση.

Προγραμματίζουν όπως μας είπανε και κάποιες άλλες δυνατότητες που θα μας τις ανακοινώσουν στην επόμενη συνάντηση. Θάθελα ακόμη να σας πω ότι στην Κοινότητα ετοιμάζεται από την Επιτροπή αυτή, τη Συμβουλευτική Επιτροπή για ίσες ευκαιρίες, ένα κέντρο πληροφόρησης το οποίο θα μαζεύει όλες τις δραστηριότητες των κρατών-μελών επάνω στα θέματα Ισότητας, τη νομοθεσία που προωθείται, τις ρυθμίσεις που γίνονται, τα προγράμματα θετικών δράσεων και θα μπορεί κάθε μία χώρα με τ' αρμόδια όργανα να πληροφορείται ανά πάσα στιγμή τι συμβαίνει στις άλλες χώρες ώστε να πάρει την εμπειρία άλλων χωρών, είτε να δώσει την δική της εμπειρία, για να διευκολυνθεί έτσι μία ενοποίηση της πολιτικής της Ισότητας μέσα στις χώρες - μέλη. Μηχανογραφείται επίσης αυτό το σύστημα. Υπήρξε και μία πρόταση από την Γαλλία για την δημιουργία και μιας Τράπεζας πληροφόρησης και αυτό νομίζω είναι επίσης επιβοηθητικό. Ένα άλλο θέμα που απασχόλησε την Επιτροπή, είναι το φαινόμενο και κοινωνικό πρόβλημα θα έλεγα, του χώρου εργασίας ιδιαίτερα της παρενόχλησης στο χώρο δουλειάς των γυναικών, της λεγόμενης σεξουαλικής παρενόχλησης όπου φάνηκε και από έρευνα που έγινε στις χώρες - μέλη ότι 20% με 80% περίπου των γυναικών δήλωσαν σ' αυτήν την έρευνα (έγινε και στην Ισπανία, Γαλλία, Βέλγιο), ότι έχουνε ενοχληθεί κατά τη διάρκεια της επαγγελματικής σταδιοδρομίας τους από συμπεριφορά κακή από τους άντρες που φεύγουν από τα όρια της συντροφικότητας και του σεβασμού που πρέπει ν' απαιτεί κάθε εργαζόμενη στο χώρο της δουλειάς της. Γι' αυτό προσπαθεί η Κοινότητα να προωθήσει μια οδηγία αλλά τα κράτη - μέλη θεωρούν άωρη ακόμη την οδηγία αυτή δεδομένου ότι δεν υπάρχει αρκετή συνειδητοποίηση στον κόσμο γι' αυτό το θέμα, και η πρόταση είναι να προηγηθεί μια ενημέρωση, μια προσπάθεια ν' αναγνωριστεί αυτό το πρόβλημα και στην συνέχεια ν' ακολουθήσουν κάποια μέτρα. Βέβαια οι νομοθεσίες παρ' όλο ότι (όπως η Ελληνική) δίνουν δυνατότητα σε περιπτώσεις σεξουαλικής παρενόχλησης στον χώρο, ν' αποτανθεί κάποια γυναίκα στο δικαστήριο και να καταγγείλει, ακόμα και διοικητικά έχει περιθώρια μέσα στη δουλειά της και στη συνέχεια να προχωρήσει σε δικαστική προσπάθεια. Όμως συγκεκριμένη νομοθεσία γι' αυτό δεν υπάρχει αλλά και εδώ νομίζω ότι οι γυναικείες οργανώσεις και η Γ.Γ.Ι. πρέπει να βοηθήσουν στην συνειδητοποίηση των γυναικών για το δικαίωμα που έχουν να δουλεύουν κρατώντας ακέραιη την αξιοπρέπειά τους και νομίζω ότι σ' αυτό το στάδιο είμαστε αυτή τη στιγμή. Θα πρέπει να γίνει μια κάποια καμπάνια πάνω σ' αυτό το θέμα. Σ' αυτό μπορείτε να βοηθήσετε και οι δημοσιογράφοι, και ασφαλώς οι γυναικείες οργανώσεις θα παίξουνε μεγάλο ρόλο. Άλλωστε τώρα οι γυναικείες οργανώσεις το ξέρουνε και νομίζω ότι δουλεύουνε πάνω σ' αυτό το θέμα.

Με την ευκαιρία που ήμουνα στις Βρυξέλλες, μπόρεσα και συζητήσαμε με τους αρμόδιους εκεί, για τα θέματα της Ισότητας που θα απασχολήσουν το ανεπίσημο Συμβούλιο Υπουργών που θα πραγματοποιηθεί στην Ελλάδα μέσα στα πλαίσια της Ελληνικής Προεδρίας στο δεύτερο εξάμηνο του 88.

ΕΡΩΤΗΣΗ

Ευχαριστώ πάρα πολύ Κα. Λαΐου και ας ευχηθούμε ότι το '88 θα είναι για τις Ελληνίδες καλύτερο από το '87.

ΑΠΑΝΤΗΣΗ

Ναι. Όχι μόνο για τις Ελληνίδες, μην κάνουμε ανισότητα, για όλου γενικά για άντρες και για γυναίκες. Όλοι, και η πολιτεία και οι γυναικείες οργανώσεις θα προσπαθήσουμε να δουλέψουμε πιο πολύ για να δημιουργηθούνε ίσες ευκαιρίες μέσα στην κοινωνία και για τους άντρες και για τις γυναίκες.

Για την κοινωνική της προσφορά

Μετάλλιο και Δίπλωμα στη Γενική Γραμματεία Ισότητας

Από τον Παναιτωλο-Ακαρνανικό σύλλογο γυναικών

Όταν ένας Γυναικείος Σύλλογος έχει ξεκινήσει με 25 μέλη και στον εορτασμό της συμπλήρωσης των 10 χρόνων του αριθμεί 750 μέλη και, κυρίως, όταν έχει κατορθώσει να συγκεντρώσει, στην ίδια αίθουσα της εκδήλωσης, αντιπροσώπους από όλο το φάσμα της κοινωνικής δομής της πόλης αλλά και της ευρύτερης περιοχής, σίγουρα μπορούμε να πούμε ότι ο Σύλλογος αυτός έχει πετύχει, έχει αναγνωρισθεί και χωρίς αμφιβολία θα εορτάσει πολλές ακόμη δεκαετίες.

❝Για την συμπλήρωση 10 χρόνων από την ίδρυσή του ο Παναιτωλο-Ακαρνανικός Σύλλογος Γυναικών αποφάσισε να απονείμει ειδικό Μετάλλιο και Δίπλωμα σε φορείς και προσωπικότητες για την κοινωνική τους εν γένει προσφορά και ανάμεσα στους φορείς τη Γενική Γραμματεία Ισότητας.❞

Αναφερόμαστε στον Παναιτωλο-Ακαρνανικό Σύλλογο Γυναικών που λειτουργεί με έδρα το Αγρίνιο, και ιδρύθηκε το Νοέμβριο του 1977.

Η αρχική επωνυμία του Συλλόγου ήταν Παναιτωλο-Ακαρνανικός Σύλλογος Νοικοκυρών.

Σήμερα δεν θα ήταν σωστό να περιορισθούν στη στενή οριοθέτηση του τίτλου αυτού, διότι τα μέλη του προέρχονται από όλες τις κατηγορίες γυναικών της περιοχής, νοικοκυρές, επιστήμονες, υπαλλήλους, αγρότισσες, νέες κοπέλες και ώριμες γυναίκες.

Στα 10 χρόνια ζωής του Συλλόγου τους, με την γυναικεία ευαισθησία τους ασχολήθηκαν και άγγιξαν όλα τα προβλήματα που αντιμετωπίζει η ελληνική κοινωνία. Συμμερίζονται τις αγωνίες και τα ιδιαίτερα προβλήματα των κατοίκων της περιοχής και καταβάλλουν προσπάθειες για την αναβάθμιση της ποιότητας ζωής.

Από τη μικρή έκθεση φωτογραφικού και έντυπου υλικού που είχαμε την ευκαιρία να δούμε, εντυπωσιασθήκαμε από την ποικιλία των θεμάτων τα οποία κατά καιρούς έχουν απασχολήσει τα μέλη του Συλλόγου.

Εκείνο όμως για το οποίο θα πρέπει να αισθάνονται υπερήφανες είναι ότι με δική τους πρωτοβουλία το 1977 ιδρύθηκε το Λαογραφικό Μουσείο Αιτωλοακαρνανίας που σήμερα είναι Νομικό Πρόσωπο Ιδιωτικού Δικαίου και υπάγεται στο Υπουργείο Πολιτισμού.

Τα εκθέματα, προσφορές πολιτών, καλύπτουν χρονικά μια περίοδο 100 ετών, από την επανάσταση τους 1821 μέχρι το 1920, αριθμούν περίπου 1500 και περιλαμβάνουν αντικείμενα ιστορικά, θρησκευτικά, μνήμες της Μικράς Ασίας κ.λπ.

Για τη συμπλήρωση 10 χρόνων από την ίδρυσή του ο Παναιτωλο - Ακαρνανικός Σύλλογος Γυναικών αποφάσισε να απονείμει ειδικό Μετάλλιο και Δίπλωμα σε φορείς και προσωπικότητες για την «κοινωνική τους εν γένει προσφορά», και ανάμεσα στους φορείς τη Γενική Γραμματεία Ισότητας.

Στην διάρκεια της τελετής, διαπιστώσαμε για μια ακόμη φορά ότι όταν οι γυναίκες οργανωθούν σωστά, πραγματικά, είναι δυνατόν να αποτελέσουν ισχυρή δύναμη κοινωνική και πολιτική, και ότι με τη σωστή τους παρέμβαση στην κοινωνία μπορούν να λειτουργήσουν ενωτικά για την πρόοδο και την ανάπτυξη του τόπου.

Ήταν μοναδική η εμπειρία που αποκτήσαμε ακούγοντας από κοντά την δραστήρια και πρωτοπόρα πρόεδρο του Συλλόγου κ. Μαίρη Χρυσικοπούλου να μας διηγείται τις καθημερινές δυσκολίες τα μικρά και μεγάλα προβλήματα που αντιμετωπίζει ο Σύλλογος για την πραγματοποίηση των σκοπών του.

Η Γενική Γραμματεία Ισότητας αναγνωρίζει ότι η πρωτοβουλία και η προσπάθεια του Συλλόγου αυτού αποτελεί μια πρόκληση για ακόμα στενότερη συνεργασία με όλες τις Γυναικείες Οργανώσεις και Συλλόγους της χώρας, και για εντατικοποίηση όλων εκείνων των προσπαθειών που απαιτούνται για να δημιουργηθούν οι νομικές και κοινωνικές προϋποθέσεις που θα εξασφαλίσουν την ουσιαστική ισότητα των δύο φύλων σε όλους τους τομείς της ζωής, στην εργασία, στην οικογένεια, στην εκπαίδευση.

ΤΙΤΙΚΑ ΚΑΒΡΟΧΩΡΙΑΝΟΥ
Επιστημονική Συνεργάτης
της ΓΓΙ

ΕΠΙΣΤΗΜΗ - ΤΕΧΝΗ - ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ - ΓΡΑΜΜΑΤΑ - ΠΡΟΟΔΟΣ

ΠΑΝΑΙΤΩΛΟ - ΑΚΑΡΝΑΝΙΚΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΓΥΝΑΙΚΩΝ
ΕΔΡΑ: ΑΓΡΙΝΙΟ
ΕΤΟΣ ΙΔΡΥΣΕΩΣ: 1977

ΤΙΜΗΤΙΚΟ ΔΙΠΛΩΜΑ

Απονέμεται στή Γραμματεία Ἰσότητας τῶν δύο φύλων Ὑπουργείο Προεδρίας τῆς Κυβερνήσεως

Για την Κοινωνική της Προσφορά και για τη Συνεργασία της μαζί μας.

Αγρίνιο 28 Νοεμβρίου 1987

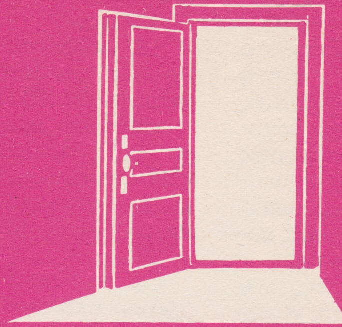
Η Γεν. Γραμματέας
ΛΙΛΙΚΑ ΚΙΡΚΙΛΕΣΗ - ΠΑΠΑΘΑΝΑΣΙΑΔΗ

Η Πρόεδρος
Μ. Χρυσ
ΜΑΙΡΗ ΧΡΥΣΙΚΟΠΟΥΛΟΥ

ΘΑΡΡΟΣ - ΑΦΟΣΙΩΣΗ - ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗ - ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΙ ΚΑΙ ΕΘΝΙΚΟΙ ΑΓΩΝΕΣ - ΕΙΡΗΝΗ

Το μετάλλιο και το δίπλωμα που απενεμήθησαν στην Γενική Γραμματεία Ισότητας για την κοινωνική της προσφορά από τον Παναιτωλο-Ακαρνανικό σύλλογο.

ΖΕΙΣ ΚΑΙ ΣΥ ΤΟ ΦΟΒΟ ΚΑΙ ΤΟ ΑΔΙΕΞΟΔΟ;
ΚΑΚΟΠΟΙΕΙΣΑΙ ΚΑΙ ΣΥ ΑΠΟ ΕΝΑΝ ΑΝΤΡΑ;

ΚΕΝΤΡΟ ΓΙΑ ΚΑΚΟΠΟΙΗΜΕΝΕΣ ΓΥΝΑΙΚΕΣ

ΕΧΕΙΣ ΤΗΝ ΕΥΚΑΙΡΙΑ ΝΑ ΣΚΕΦΤΕΙΣ ΚΑΙ ΝΑ ΑΠΟΦΑΣΙΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗ ΖΩΗ ΣΟΥ.
ΥΠΑΡΧΟΥΝ ΚΑΙ ΑΛΛΕΣ ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΕΣ ΓΙΑ ΣΕΝΑ ΚΑΙ ΤΑ ΠΑΙΔΙΑ ΣΟΥ.

ΓΙΑΤΙ ΧΡΕΙΑΖΕΤΑΙ ΤΟ ΚΕΝΤΡΟ ΓΙΑ ΚΑΚΟΠΟΙΗΜΕΝΕΣ ΓΥΝΑΙΚΕΣ;

- Γιατί η σωματική και ψυχολογική κακοποίηση γυναικών από άντρες δεν αφορά ένα μικρό αριθμό γυναικών αλλά αποτελεί ένα κοινωνικό πρόβλημα.
- Για να βγεί η κακοποιημένη γυναίκα από την απομόνωσή της.
- Για να πάψει να ντρέπεται ή να νοιώθει ένοχη για αυτό που της συμβαίνει.
- Για να σπάσει τη σιωπή της και να αναζητήσει λύσεις στο πρόβλημά της μαζί με άλλες γυναίκες με την υποστήριξη της πολιτείας.
- Για να πάψει η βία στα ζευγάρια να θεωρείται «ιδιωτική υπόθεση» αλλά μια υπόθεση που αφορά όλο το κοινωνικό σύνολο.

ΤΟ ΚΕΝΤΡΟ ΓΙΑ ΚΑΚΟΠΟΙΗΜΕΝΕΣ ΓΥΝΑΙΚΕΣ ΠΡΟΣΦΕΡΕΙ:

- **ΝΟΜΙΚΕΣ ΣΥΜΒΟΥΛΕΣ.**
- **ΨΥΧΟΛΟΓΙΚΗ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ.**
- **ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΓΙΑ ΤΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΑΛΛΩΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΠΟΥ ΜΠΟΡΟΥΝ ΝΑ ΤΙΣ ΒΟΗΘΗΣΟΥΝ.**
- **ΠΡΟΣΩΡΙΝΗ ΣΤΕΓΗ ΣΤΙΣ ΓΥΝΑΙΚΕΣ ΚΑΙ ΣΤΑ ΠΑΙΔΙΑ ΤΟΥΣ ΣΕ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ ΑΝΑΓΚΗΣ.**

ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΣΤΟ ΓΡΑΦΕΙΟ ΥΠΟΔΟΧΗΣ

ΜΑΡΝΗ 32 • 3ος ΟΡΟΦΟΣ • ΤΗΛΕΦΩΝΑ: 5235 250 - 5235 318

ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΙΣΟΤΗΤΑΣ — ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΡΟΕΔΡΙΑΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ
ΕΘΝΙΚΟΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΠΡΟΝΟΙΑΣ — ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΥΓΕΙΑΣ ΠΡΟΝΟΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ

Στάδια Θυματοποίησης

Η γυναίκα σαν θύμα

Στο Ιλτσόκο της Ιταλίας, λίγο πιο έξω από την πόλη Λούκα, ξετυλίχτηκαν από τις 9 μέχρι της 15 Αυγούστου 1987 οι εργασίες ενός συνεδρίου θυματολογίας σε διεθνές επίπεδο, με θέμα «το έγκλημα και τα θύματά του».
Στο συνέδριο αυτό συμμετείχαν ειδικοί επιστήμονες που ασχολούνται με θέματα θυματολογίας: εγκληματολόγοι, κοινωνιολόγοι, ψυχολόγοι, καθώς επίσης και αντιπρόσωποι διεθνών οργανισμών, όπως Ο.Η.Ε. και του «Συμβουλίου της Ευρώπης».
Σαν θέμα της συνεδριακής συνάντησης καθορίστηκε η παρουσίαση, ανάπτυξη και εξέταση των βασικών σταδίων «θυματοποίησης» του ατόμου και της «προσωπικότητάς του».

- Πως ένα άτομο χρώνεται με το ρόλο του θύματος.
- Ποιές είναι οι επιπτώσεις από την θυματοποίηση.
- Ποιοί είναι οι τρόποι και η διαδικασία εξόδου από την κατάσταση του θύματος.

Τα 4 στάδια της θυματοποίησης:

1. Η προσβολή, ο τραυματισμός και η οδύνη που δοκιμάζει ένα άτομο.
2. Η αντίληψη του τραυματισμού σαν άδικου και ο αυτοχαρακτηρισμός σαν «θύμα».
3. Η προσπάθεια από το «θύμα» για στήριξη, αναγνώριση και επιβεβαίωση.
4. Η επιβεβαίωση, η επίσημη υιοθέτηση του ισχυρισμού και η συνακόλουθη αποκομιδή αρωγής.

Παρακαλούθησα τις εργασίες του συνεδρίου και συμμετείχα στην ομάδα εργασίας που είχε σαν αντικείμενο δουλειάς την επεξεργασία του θέματος: «Η Γυναίκα σαν Θύμα».

Σκοπός μου είναι με το κείμενο που ακολουθεί να παραθέσω μια περιληπτική περιγραφή των σταδίων της θυματοποίησης, όπως αυτά αναπτύχθηκαν από τους διάφορους ομιλητές.

Η συγκεκριμένη έρευνα διεξάγεται σε τέσσερις γνωστικούς τομείς που εκφράζουν και αντιστοιχούν με τα τέσσερα διαφορετικά και αλληλοσυμπληρούμενα στάδια του γενικού ορισμού του θύματος.

Με άλλα λόγια δεχόμαστε μια σταδιακή εξέλιξη της θυματοποίησης του ατόμου, που επίσημα καταγράφεται και θεωρείται σαν θύμα, εφόσον καλύψει και τα τέσσερα αυτά στάδια.

Η παραδοχή της σταδιακής αυτής εξέλιξης μας βοηθάει να επικεντρώσουμε ορισμένες διερευνητικές ερωτήσεις που θα βοηθήσουν να προβλέψουμε: το χαρακτηριστικό άτομο για το κάθε στάδιο, τις πιθανότητες μετάβασης στο επόμενο στάδιο, τις χρονικές σταθερές της μετάβασης με την παράλληλη αιτιολόγηση.

Ανάλογα με το στάδιο στο οποίο βρίσκεται ένα άτομο έχει και διαφορετική αντίληψη της κατάστασης θυματοποίησής του. Το γεγονός αυτό επηρρεάζει τις αντιδράσεις και την συμπεριφορά του ατόμου και είναι καθοριστικό για την μετάβαση ή όχι στο επόμενο στάδιο.

Ακόμη η θεώρηση της σταδιακής θυματοποίησης υπογραμμίζει και λογαριάζει την δυναμική και την επίδραση των κοινωνικών, πολιτικών και πολιτισμικών αξιών που συμβάλλουν στον χαρακτηρισμό του «πραγματικού» θύματος.

Τα τέσσερα στάδια θυματοποίησης είναι:

1. Η προσβολή, ο τραυματισμός και η οδύνη που δοκιμάζει ένα άτομο εξαιτίας κάποιου άλλου προσώπου ή οργανωμένης ομάδας ή φορέα. (INSTITUTION).
2. Η αντίληψη του τραυματισμού σαν άδικου και ο αυτοχαρακτηρισμός του ατόμου που αναξιοπαθεί σαν «θύμα».
3. Η προσπάθεια από το αυτοθεωρούμενο θύμα να βρεί στήριξη αναγνώριση και επιβεβαίωση του τραυματισμού του από: οικογένεια, φίλους κοινωνικούς φορείς, γιατρούς, ψυχολόγους.
4. Η επιβεβαίωση του ισχυρισμού του ατόμου ότι είναι θύμα, η επίσημη υιοθέτηση του ισχυρισμού του και η συνακόλουθη αποκομιδή διαφόρων μορφών αρωγής ανάλογα με την κάθε περίπτωση.

Κατά συνέπεια αναγκαίες ικανές και συνθήκες για τον χαρακτηρισμό ατόμου σαν θύμα είναι: η προξένηση τραυματισμού ή βλάβης από άλλο άτομο (α), η αυτοσυνειδητοποίηση του (της) σαν θύμα, ο συμμερισμός της εμπειρίας του και η αναζήτηση βοήθειας και συμπαράστασης καθώς και η αναγνώριση, συνέναιση και έμπρακτη αποζημίωση του ατόμου από Δημόσιους Κοινωνικούς φορείς ή Ιδιωτικά Ιδρύματα και ομάδες.

Α. ΣΤΑΔΙΟ. Αίτια τραυματισμού.

Βασική προϋπόθεση για να θεωρηθεί ένα άτομο θύμα είναι η ύπαρξη τραύματος που προκαλείται, όπως έχει καθιερωθεί να πιστεύεται από κάποια εγκληματική πράξη.

Ορισμένοι ισχυρίζονται ότι δεν είναι αρκετό να περιορίζονται οι αιτίες τραυματισμού μόνο στην άσκηση κάποιας εγκληματικής ενέργειας που διαπράττεται από ένα άτομο εναντίον κάποιου άλλου.

Η οργανωμένη θυματοποίηση, η κατάχρηση εξουσίας, η ομαδική θυματοποίηση, οι καταχρηστικές ή παράνομες κυβερνητικές πράξεις θα μπορούσαν επίσης να θεωρηθεί ότι αποτελούν αιτίες θυματοποίησης. Σε αυτές θα πρέπει να περιληφθούν επίσης οι εγκληματικές πράξεις που προέρχονται από αμέλεια.

Αμφιλεγόμενο είναι εάν τα θύματα φυσικών καταστροφών, πολέμου, περιβαντολογικής μόλυνσης συγκαταλλέγονται σαν τέτοια: θα μπορούσε κάποιος να ισχυριστεί ότι η αιτία και ο τρόπος προσβολής τραυματισμού ενός ατόμου δεν ενδιαφέρει και ότι πρέπει να υπολογίζεται μόνον το γεγονός ότι ένα άτομο βρίσκεται σε κατάσταση ανάγκης, ότι πρέπει να βοηθηθεί να αναλάβει και να αναρρώσει και να ανακτήσει την κυριαρχία του στη ζωή του και στο περιβάλλον του.

Από την άλλη πλευρά ο τραυματισμός κάποιου ατόμου δεν συνεπάγεται αυτόματα και την θυματοποίησή του· πολλοί τραυματίζονται ή υποφέρουν, κατά καιρούς εξαιτίας άλλων χωρίς να είναι θύματα· αντίθετα, υπόβαθρα εθιμικά, πολιτισμικά, πολιτικά, παραδοσιακά ή θρησκευτικά παρέχουν τη συλλογιστική βάση στήριξης για την αυτοενοχοποίηση των ατόμων και την ανάληψη της υπευθυνότητας και της υπαιτιότητας για αυτοκαταδίκη τους.

Η βία που ασκείται μέσα στην οικογένεια, οι σεξουαλικές επιθέσεις, οι σεξουαλικές παρενοχλήσεις, η σεξουαλική κακοποίηση προσφέρουν τη θεματολογία για κλασσικές περιπτώσεις αυτοενοχοποίησης.

Τέλος για την προσέγγιση του θέματος και την ανάλυσή του σαν σημαντικοί πρέπει να θεωρηθούν οι παράγοντες που ανάγονται στην ευαισθησία, την ευπάθεια, και τον τρόπο ζωής του ατόμου.

Β΄ ΣΤΑΔΙΟ. Ο αυτοχαρακτηρισμός σαν θύμα.

Η αυτοτοποθέτηση ενός ατόμου, που υποφέρει από κάποιο τραυματισμό, στην κατάσταση του θύματος είναι σημαντική και δεν έχει μελετηθεί όσο θα έπρεπε, ίσως εξαιτίας της πρόσφατης έμφασης που έχει δοθεί στην κοινωνιολογική έρευνα του θέματος (π.χ. εθνικές έρευνες).

Ουσιαστικά εμπόδια για την αναγνώριση της θυματοποίησης, ακόμη και από το ίδιο το θύμα, αποτελούν η σιωπηρή συγκατάθεση και η ανεκτικότητα της κοινής γνώμης, η ύπαρξη συστημάτων αξιών, κοινωνικών ιδεών,

Αν η κοινωνία δεν αλλάξει ή συνεχίσει να είναι αρνητική ή αν το θύμα δεν προσπαθεί να αντιμετωπίσει τις κακοτυχίες ή αν οι άλλοι μένουν απαθείς και μη διαθέσιμοι, η θυματοποίηση υφίσταται και επιδεινώνεται.

ηθικών αντιλήψεων και νομοθετικού πλαισίου που συγκαλύπτουν και αποδέχονται τη θυματοποίηση. Πολλές φορές η σιωπηρή αυτή υποστήριξη και δικαίωση έχουν την μορφή επίσημου κώδικα τιμής και συμπεριφοράς, όπως στην περίπτωση της OMERTA, όρκου που δίδεται από τον κόσμο του οργανωμένου εγκλήματος να μην προδώσει.

Ο Κοινωνικός μεταρρυθμιστής DANILODOLCI ο οποίος τα τελευταία χρόνια ασχολήθηκε με τους εκμεταλλευόμενους και κατατρεγμένους της Σικελίας συγκέντρωσε τη διεθνή προσοχή ακριβώς επειδή κατάφερε να συγκεντρώσει μαρτυρίες και να σπάσει το φράγμα της σιωπής με ανοιχτές καταγγελίες για τη σατανική αυτοκρατορία του οργανωμένου εγκλήματος.

Το γεγονός ότι ανώτεροι κληρικοί και ενοριακοί ιερείς της Σικελίας, παραδέχτηκαν πρόσφατα την ύπαρξη και τις δραστηριότητες του οργανωμένου εγκληματος προκάλεσε αίσθηση, όχι τόσο επειδή αποκαλύφθηκε κάτι νέο, αλλά γιατί έσπασε ο γενικά παραδεκτός κώδικας σιωπής.

Αυτή η σιωπηρή αποδοχή της θυματοποίησης μπορεί να εξηγηθεί σαν επακόλουθο μιας «μη συνειδητής, ιδεολογίας», ενός συστήματος παγιωμένων πεποιθήσεων και αντιλήψεων, έμμεσα παραδεκτών, που δεν έχουν συνειδητοποιηθεί εξαιτίας των στερεοτύπων που κυριαρχούν και της απουσίας πιθανών εναλλακτικών λύσεων.

Για να αποφευχθεί ο άπλετος φωτισμός της ενοχλητικής «γνωστικής ασυμφωνίας» και η συνειδητή κατανόηση των αδικιών και στρεψοδικιών, οι τελευταίες παραγράφονται και αναπαράγονται συνεχώς με την άτυπη νομιμοποίηση και ενσωμάτωση της θυματοποίησης μέσα στις παραδεκτές αξίες, τους ηθικούς κανόνες και τον τρόπο ζωής μιας συγκεκριμένης κοινωνίας.

Τα ίδια τα θύματα καθοδηγούνται στο να δεχτούν και να ενστερνισθούν αυτές τις απόψεις σαν συνηθισμένα καθημερινά γεγονότα και συμβάντα (αυτά έχει η ζωή).

Μερικές φορές τα θύματα, καταντούν ακόμα και να υποστηρίζουν τις ιδέες που οδηγούν στη θυματοποίησή τους και να αντιδρούν στην αλλαγή εξαιτίας της πολυπλοκότητας των κοινωνικών και ψυχολογικών συνθηκών.

Οι λίγοι που συνειδητοποιούν την ανώμαλη κατάσταση γελοιοποιούνται, χλευάζονται, αγνοούνται, τους επιβάλεται η σιωπή, διώκονται, καταστρέφονται, τους αποκαλούν τρελλούς ή οδηγούνται στον ψυχικό κλονισμό.

Συχνά μέσα από τις διαδικασίες δραστικών κοινωνικών αλλαγών, όπως για παράδειγμα η βιομηχανοποίηση, η αστικοποίηση, η αύξηση των ευκαιριών για εκπαίδευση και επαγγελματική κατάρτιση, η διεύρυνση των εναλλακτικών τρόπων διαβίωσης, δημιουργούνται δυνάμεις που διαταράσσουν το STATUS QUO και τα ζητήματα αυτά έρχονται στην επιφάνεια και δημοσιοποιούνται.

Η θετικές αυτές ζυμώσεις δίνουν την δυνατότητα στο θύμα να δει καθαρά την εικόνα της θυματοποίησής του, αυξάνει τη συνειδητοποίησή του, ενθαρρύνει την αναζήτηση για αλλαγή και κυρίως το βοηθούν να αντιληφθεί τον εαυτό του σαν θύμα ενός άδικου συστήματος.

Η συνειδητοποίηση του ότι: «αυτό δεν θάπρεπε νάχει συμβεί σε μένα δεν το άξιζα ούτε το προκάλεσα» γεννάει τις βασικές ψυχολογικές δυναμικές σε αυτή την περίπλοκη πορεία.

Η δυσκολία για να κατορθωθεί αυτό προέρχεται από το γεγονός ότι ένα βαθειά ριζωμένο σύστημα κοινωνικών πεποιθήσεων και αξιών πρέπει να επανακριθεί, να ερευνηθεί και να αλλάξει, ενώ παράλληλα είναι απαραίτητο να απορριφθούν οι παλιές μορφές εξουσίας, χωρίς να διαφαίνεται ή να υπάρχει εγγύηση για ένα τελικό επιτυχημένο αποτέλεσμα.

Ακόμη ενυπάρχει η αμφιβολία και ο φόβος ότι μια ενδεχόμενη αποτυχία είναι δυνατόν να οδηγήσει σε καταστροφική οπισθοχώρηση.

Ένας από τους σημαντικότερους λόγους που τα άτομα δυσκολεύονται να παραδεχτούν τους εαυτούς τους σαν θύματα είναι η καινούργια, απειλητική και συντριπτική φύση αυτής της εμπειρίας· κάτω από φυσιολογικές συνθήκες οι δραστηριότητές μας περιβάλλονται από ένα κύκλο ασφάλειας και κοινωνικής αρμονίας, έτσι η θυματοποίηση μας είναι ένα ενδεχόμενο εξωπραγματικό.

Ακόμη και όταν αντιμετωπίζεται ένα τέτοιο ενδεχόμενο είναι του είδους: «θα μπορούσα να είμουν εγώ» ή ο «καθένας θα μπορούσε να είναι» και πιο συχνά: «ξέρω ότι συμβαίνει αυτό, αλλά δεν πρόκειται να συμβεί σε μένα».

Έτσι λοιπόν η θυματοποίηση είναι κατά κανόνα μια κατάσταση απίθανη που δεν την υπολογίζουμε κάτω από τις συνηθισμένες, καθημερινές συνθήκες, μέχρι που να συμβεί και σε μας.

Το να γίνεις θύμα είναι η απαρχή μιας καινούργιας σχηματοποίησης της έννοιας και αναδύεται μέσα από την εμπειρία κατά τη διάρκεια μιας σταδιακής εξέλιξης.

Στην αρχή αυτής της πορείας, παρουσιάζεται σαν κάτι αλλόκοτο, αταίριαστο, άγνωστο, ίσως προβληματικό και περίπλοκο. Ακόμα κι όταν η θυματοποίηση αποτελεί ζωντανή πραγματικότητα το θύμα δυσκολεύεται να το πιστέψει και το αντιμετωπίζει σαν κάτι το κατά το ήμισυ πραγματικό. Δεν το έχει κατανοήσει και συνειδητοποιήσει ολοκληρωτικά.

Αυτό συμβαίνει γιατί η προηγούμενη πραγματικότητα της ζωής του ατόμου είχε χτιστεί πάνω σε θεμέλια ασφάλειας και κοινωνικής αρμονίας. Τώρα όλα κλονίζονται το θύμα μεταφέρεται σε έναν άλλο περίεργο, ξένο, σχεδόν απίστευτο χώρο έξω από τους καθιερωμένους κανόνες της εμπειρίας του.

Η θυματοποίηση (ή τουλάχιστον η πρώτη φορά που κάποιος/α θυματοποιείται) εκπλήσσει, παραξενεύει και έρχεται απρόσμενα· γιαυτό και τον/την ξεριζώνει απότομα από τον γνωστό κόσμο του/της. Έτσι, ακόμα κι όταν φαίνεται ξεκάθαρα στο άτομο ότι η κατάσταση που θα προτιμούσε να βρίσκεται έχει καταστραφεί από κάποιον άλλο, η νέα του πραγματικότητα είναι ένα είδος κενού που μόνο σταδιακά αρχίζει να συνειδητοποιεί. Το θύμα έχει ξεριζωθεί από τον τρόπο ζωής του/της και έχει βρεθεί σε έναν άλλο που είναι αντίθετος με αυτόν που θεωρεί δικό του/της.

Υπάρχουν 3 βασικά στοιχεία που συντελούν στο να γίνει η θυματοποίηση ιδιαίτερα απειλητική και δύσκολη να συνειδητοποιηθεί.

1. Η ικανότητατου ανθρώπου να ελέγχει τη ζωή του χάνεται και μένει απελπιστικά ευάλωτος, απομονωμένος και ανίκανος να κάνει οτιδήποτε.
2. Η κοινωνική υποστήριξη που μπορεί να βοηθήσει δεν μπορεί να φτάσει στο θύμα.
3. Ένας άρπαγας έχει εισβάλλει στη ζωή του θύματος και έχει καταστρέψει ως κάποιο βαθμό την κανονική ροή.

Η θυματοποίηση χτυπά τη σφαίρα της ατομικότητας. Δεν είναι κάτι ασήμαντο αυτό, είναι ο προσωπικός κόσμος κάποιου ο πιο δικός του ατομικός κόσμος, «EIGEN-WELT», το κέντρο του οποίου είναι ο ίδιος ο εαυτός του και έχει στενούς προσωπικούς δεσμούς με τους άλλους. Έτσι η σοβαρότητα και η αμεσότητα της θυματοποίησης μπορεί να μετρηθεί με ερωτήσεις όπως: πόσο κοντά στην οικογενειακή σφαίρα έγινε η εγκληματική επίθεση, πόσο σημαντικά επηρεάστηκε η ζωή κάποιου.

Υπάρχουν φυσικά διαφορές στο βαθμό της σημασίας που αντικατοπτρίζουν τις ατομικές αξίες και την ιδιοσυγκρασία κάθε ατόμου.

Για μερικούς θα μπορούσε το αυτοκίνητό τους να ήταν σημαντικότερο από τον σύντροφό τους ή τα παιδιά τους.!

Το να βλέπει κάποιος τον εαυτό του σαν θύμα και να παραδέχεται τη θυματοποίησή του είναι σημαντικό και για έναν ακόμα λόγο: αρχίζει έτσι η πορεία της εξόδου από αυτή την κατάσταση. Με την κατανόηση της θυματοποίησης ξεπερνά την πρώτη ταραχή και έκπληξη και αρχίζει η προσπάθεια για ξεπέρασμα.

Γ΄ ΣΤΑΔΙΟ. Διεκδίκηση του STATUS του θύματος και του ρόλου του.

Αφού το άτομο έχει αναγνωρίσει και έχει καθορίσει την εμπειρία της θυματοποίησης πρέπει να αποφασίσει τι πρέπει να κάνει.

Κάποιες επίσημες και ανεπίσημες οδοί ανοίγονται για το θύμα. Αυτό συνήθως αξιολογεί την εμπειρία του και τα συμπεράσματά του σε συζήτηση με κάποιον που εμπιστεύεται: ένα μέλος της οικογένειας, ένα φιλικό πρόσωπο, τον/την σύζυγο, έναν γείτονα, το γιατρό, τον παπά.

Αυτή η αξιολόγηση επηρεάζει σοβαρά και καθορίζει το άν θα ειδοποιηθεί κάποιος δημόσιος η κοινωνικός φορέας, π.χ. η αστυνομία, η εταιρεία προστασίας καταναλωτών κ.λπ.

Πολλοί παράγοντες επηρεάζουν την απόφαση του θύματος να κοινοποιήσει τη θυματοποίησή του: το πόσο πιθανό πιστεύει η αστυνομία να βρει τον ένοχο, το μέγεθος της ζημιάς ή του τραυματισμού που έχει υποστεί, η σχέση με τον θύτη και το πόσο θα επιδράσει η κοινοποίηση της θυματοποίησης πάνω σ' αυτή τη σχέση, τα εμπόδια, τα έξοδα και ο χρόνος που θα καταναλωθεί γιαυτό, οι περιπλοκές των γραφειοκρατικών ενεργειών, ο φόβος της γελοιοποίησης ή της δημοσιότητας στα πρώτα στάδια της κοινοποίησης, ο τόπος κατοικίας (οι κάτοικοι της περιφέρειας δυσκολεύονται περισσότερο από τους κατοίκους των αστικών περιοχών να κοινοποιήσουν αυτό που έπαθαν).

Κοινωνικοί, πολιτισμικοί και ψυχολογικοί παράγοντες μπορούν να εμποδίσουν ένα θύμα από το να πάρει τη θέση και το ρόλο του θύματος. Αυτό όμως μπορεί να οδηγήσει σε συνεχή θυματοποίηση, όπου ο θύτης εκμεταλλεύεται την έλλειψη καταφυγίου για το θύμα. Ένας βασικότατος παράγοντας που κάνει το θύμα να σιωπά είναι η αξία που έχει δοθεί σε μερικές κοινωνίες και ιδιαίτερα στις ΗΠΑ στο να μπορεί κάποιος να νικά και να πετυχαίνει. Στα μάτια πολλών ένα θύμα είναι ένας χαμένος, έστω και αν είναι αθώος. Αυτός ο χαρακτηρισμός κάνει πολύ βαρύ το τίμημα που πρέπει να πληρώσει κάποιος που αναγνωρίζει τη θυματοποίησή του.

Αυτή είναι η αιτία, π.χ. που οι άνδρες δυσκολεύονται περισσότερο να παραδεχτούν και να κάνουν γνωστή τη θυματοποίησή τους.

Σε κοινωνίες όπου ο περιορισμός των σεξουαλικών δραστηριοτήτων είναι μόνο γυναικεία ευθύνη, όπου η πορνεία είναι ένα σοβαρό έγκλημα και ο βιασμός δεν είναι δικαιολογία, είναι αυτονόητη η απροθυμία του θύματος να γνωστοποιήσει το γεγονός της θυματοποίησής του· αυτό μπορεί να σημαίνει θανατική καταδίκη για την ίδια ή τουλάχιστο σοβαρό πλήγμα για την κοινωνική της θέση και για την οικογένειά της. Με άλλα λόγια όπου επικρατεί η άποψη για την ευθύνη του θύματος και ακόμα χειρότερα όταν αυτό το πιστεύουν και τα ίδια τα θύματα, το ψυχολογικό και κοινωνικό αντίτιμο που θα πληρώσει το θύμα αν κοινοποιήσει την κατάστασή του θα είναι πολύ υψηλό. Επίσης, η αντίληψη, ή βεβαιότητα του θύματος ότι δεν θα γίνει πιστευτός/ή μπορεί να αποκλείσει κάθε πιθανότητα κοινοποίησης, και αναζήτησης καταφυγίου για απροσδιόριστο χρόνο και πιθανότατα να οδηγήσει σε κατεξακολούθηση θυματοποίηση. Παραδείγματα τέτοιων καταστάσεων είναι η αιμομιξία, η σεξουαλική κακοποίηση, η οικογενειακή βία, και η κακοποίηση ηλικιωμένων.

❝Ο αυξανόμενος αριθμός των θυμάτων που εμφανίζονται μεγαλώνει και εντείνει τη συνειδητοποίηση του κοινού πάνω στο πρόβλημα και βοηθάει στο νά εντάξει στην ομάδα των θεμάτων για τα οποία κάτι πρέπει να γίνει.❞

Η απροθυμία του θύματος να διεκδικήσει το STATUS του θύματος και να υιοθετήσει τον ανάλογο ρόλο δεν περιορίζεται στα άτομα. Εταιρείες, επιχειρήσεις, ακόμα και κυβερνήσεις είναι δυνατόν να μη κοινοποιήσουν την θυματοποίησή τους για να διατηρήσουν την υπόληψή τους ή για άλλους σκόπιμους λόγους, π.χ. μια εταιρεία μπορεί να μην γνωστοποιεί ένα ρήγμα στο σύστημα ασφάλειας των ηλεκτρονικών υπολογιστών της προσπαθώντας να αποφύγει την δυσμενή δημοσιότητα που θα δυσκολέψει ακόμη περισσότερο την λειτουργία της.

Η συγκατάθεση των μικρών και των μεγαλύτερων επιχειρήσεων στις υπερβολικές απαιτήσεις του οργανωμένου εγκλήματος ή των διεφθαρμένων αστυνομικών και κυβερνητικών λειτουργών, καθρεφτίζει πολλές από τις ίδιες δυναμικές που επηρεάζουν την δυνατότητα των θυμάτων να υιοθετήσουν το ρόλο του θύματος και να αναζητήσουν καταφύγιο.

Δ΄ ΣΤΑΔΙΟ. Κοινωνική αναγνώριση και πιθανή υποστήριξη.

Αν η κοινωνία δεν αλλάξει ή συνεχίζει να είναι αρνητική ή αν το θύμα δεν προσπαθεί να αντιμετωπίσει τις κακοτυχίες του/της, ή αν οι άλλοι μένουν απαθείς και μη διαθέσιμοι, η θυματοποίηση υφίσταται και επιδεινώνεται.

Για να ξεπεραστεί η θυματοποίηση χρειάζεται να αντιστραφεί η έννοια της και δεν είναι ποτέ απόλυτα σίγουρο ότι αυτό μπορεί να πετύχει.

Η κοινωνία και τα άλλα άτομα παίζουν ένα σημαντικό ρόλο στην ικανότητα του θύματος να ξεπεράσει το γεγονός και να πλάσει έναν καινούργιο κόσμο.

Η ενεργητική βοήθεια από τους άλλους ξαναδίνει την κατεστραμένη κοινωνικότητά του στο θύμα και το βοηθάει να πραγματοποιήσει τη δύσκολη μετάβαση σε έναν νέο κόσμο «μετά τη θυματοποίηση».

> “Αν η κοινωνία δεν αλλάξει ή συνεχίζει να είναι αρνητική ή αν το θύμα δεν προσπαθεί να αντιμετωπίσει τις κακοτυχίες του/της ή αν οι άλλοι μένουν απαθείς και μη διαθέσιμοι, η θυματοποίηση υφίσταται και επιδεινώνεται.”

Είναι ζωτικής σημασίας για την ανάρρωση του θύματος σαν άτομο και σαν μέλος της κοινωνίας, το τραύμα της θυματοποίησης να ξεπεραστεί και η κρίση που άρχισε με αυτό να επιλυθεί επιτυχημένα. Το έργο κάθε θύματος και η άμεση ανάγκη του είναι να ανασυστήσει τον κόσμο του όπως τον προτιμούσε και όπως τον εγνώριζε. Αυτό σημαίνει ότι πρέπει να εγκαταλείψει την ακινησία και να ανακαλύψει ερεθίσματα, να νικήσει την απομόνωση, να δημιουργήσει επαφές και σχέσεις, να αναλάβει από την κατάσταση κινδύνου και να νοιώσει ασφαλής. Αυτή η πορεία περιλαμβάνει και έχει απαραίτητα 3 πλευρές: ενεργές προσπάθειες, το παγκόσμιο δικαίωμα για ασφάλεια και την ενεργητική βοήθεια από τους άλλους. Στη διάρκεια αυτής της πορείας η θυματοποίηση θα μοιάζει σαν κάτι που μπορεί να ξεπεραστεί, να σταματήσει και πιθανότατα να ξεπεραστεί. Η κατανόηση από την κοινωνία και η αναγνώριση της θυματοποίησης είναι ζωτικοί, παράγοντες για την πορεία προς την αποκατάσταση.

Δεν υπάρχει αμφιβολία ότι ένα μεγάλο μέρος της θυματολογικής έρευνας έχει γίνει γύρω από τους παράγοντες που επηρεάζουν τη μετάβαση από το 3ο στάδιο στο 4ο, όπου η διεκδίκηση του STATUS του θύματος αναγωρίζεται από τους κοινωνικούς φορείς και λαμβάνονται μέτρα ώστε να δοθεί συμπαράσταση, να γίνει επανόρθωση της ζημιάς, και να αποδοθεί δικαιοσύνη και αποζημίωση.

Η έρευνα και το συγγραφικό υλικό σχετικά με το θύμα και το σύστημα δικαιοσύνης, τα προγράμματα βοήθειας για το θύμα-μάρτυρα, την αποζημίωση και την επανόρθωση, τη θεραπεία του θύματος, το νομικό και ποινικό σύστημα αναμόρφωσης, κ.λπ. προεξάρχουν στο χώρο της θυματολογίας.

Η αντίδραση της κοινωνίας και η συμμετοχή της επηρεάζονται πολύ από το στάδιο που έχει προηγηθεί.

Ο αυξανόμενος αριθμός των θυμάτων που εμφανίζονται μεγαλώνει και εντείνει τη συνειδητοποίηση του κοινού επάνω στο πρόβλημα και βοηθάει στο να το εντάξει στην ομάδα των θεμάτων για τα οποία κάτι πρέπει να γίνει.

Επίσης, δίνει πληροφορίες από πρώτο χέρι για τα θύματα, τον αριθμό τους, τις δυναμικές της θυματοποίησης, τις ανάγκες των θυμάτων και τους τρόπους προσέγγισής τους.

Από τη στιγμή που τα θυματα θα «εμφανιστούν» και θα ενταθεί το ενδιαφέρον του κοινού και των επαγγελματιών, το επόμενο λογικό βήμα θα είναι η δημιουργία μιας κοινωνικής πολιτικής.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Το πλαίσιο που δόθηκε εδώ αντιπροσωπεύει μια περιεκτική και δυναμική προσέγγιση για την κατανόηση της θυματοποίησης. Είναι ευθύνη μας να επανεξετάσουμε και να αξιολογήσουμε τις προηγούμενες εργασίες σ' αυτό τον τομέα ώστε να δημιουργηθεί μια βασική ομάδα συμπερασμάτων και συστάσεων που θα δώσει την ώθηση, θα οδηγήσει και θα ενθαρρύνει τη μελλοντική έρευνα και την κοινωνική παρεμβολή στον τομέα αυτό.

Δουλεύοντας πάνω σε αυτό το θέμα θα μπορέσουμε να αποκτήσουμε μια πιο ολοκληρωμένη κατανόηση των ειδών και των δυναμικών της θυματοποίησης και να προχωρήσουμε στη δημιουργία μιας κοινωνίας χωρίς τραύματα, βία και καταπίεση, καθώς, συγχρόνως, θα γίνεται σεβαστή η ατομικότητα και η μοναδικότητα κάθε περίπτωσης θυματοποίησης.

Το επόμενο συνέδριο θυματολογίας θα διοργανωθεί στην Ελλάδα μετά από σχετική πρόσκληση που έγινε στην εταιρεία θυματολογίας από την Γενική Γραμματεία Ισότητας. Το θέμα του συνεδρίου θα έχει σαν αντικείμενο τη «Βία στην Οικογένεια» και θα πραγματοποιηθεί στις αρχές Νοεμβρίου του 1988.

ΔΡ. ΧΡΙΣΤΙΝΑ ΑΝΤΩΝΟΠΟΥΛΟΥ
Ψυχολόγος - Κοινωνιολόγος
Επιστημονική Σύμβουλος
της Γ.Γ.Ι.

Γυναίκες και Τεχνολογία

ΟΤΑΝ Η ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑ ΑΛΛΑΖΕΙ...

Είναι θετικός παράγοντας για τις γυναίκες των αναπτυσσόμενων χωρών;

Η εφαρμογή της τεχνολογίας μπορεί να σημαίνει ένα καλύτερο μέλλον για τις γυναίκες;
Μπορεί να συντελέσει σε μια ουσιαστική ανάπτυξη με λιγότερες αρνητικές επιπτώσεις για τις γυναίκες όπως μείωση θέσεων εργασίας, αυξημένο φόρτο εργασίας, υποβάθμιση της θέσης τους, που τελικά τις καθιστά λιγότερο αυτεξούσιες;
Υπάρχουν τρόποι να χρησιμοποιηθεί η νέα τεχνολογία προς όφελος των γυναικών και να αλλάξει η ζωή τους προς το καλύτερο; Μπορεί να γίνει κάτι τέτοιο, (υψηλή τεχνολογία με θετικές επιπτώσεις για τις γυναίκες), θα χρειασθεί όμως να γίνουν πολλά.

❝Οι νέες τεχνολογίες, στα πλαίσια μιας αυξανόμενης αλληλοεξαρτώμενης παγκόσμιας οικονομίας, έχουν γίνει όχι μόνο αναπόφευκτες αλλά κι ένας ζωτικός παράγοντας για την προώθηση του επιπέδου ζωής των πιο στερημένων κατηγοριών του παγκόσμιου πληθυσμού.❞

❝Η μη ισότιμη πρόσβαση των γυναικών στην τεχνολογία είναι μία από τις βασικότερες αιτίες της οικονομικής και κοινωνικής τους στασιμότητας. Αυτό πρέπει να ανατραπεί όχι μόνο για το δικό τους όφελος αλλά και ως προϋπόθεση για την ανάκαμψη των αναπτυσσόμενων εθνικών οικονομιών.❞

Τα τελευταία δέκα χρόνια στις αναπτυσσόμενες χώρες έχει εισαχθεί σε ευρεία κλίμακα η νέα τεχνολογία όπως επίσης και η εφαρμογή επιστημονικών καινοτομιών.
Ο εκσυγχρονισμός αυτός καλύπτει ένα ευρύτατο φάσμα όπως βελτιωμένους τρόπους γεωργικής καλλιέργειας (εργαλεία, χρήση τρακτέρ), λίπανσης και προγράμματα άρδευσης μέχρι και την ίδρυση σύγχρονων βιομηχανικών συγκροτημάτων από μεγάλες διεθνείς εταιρείες.
Πρόσφατα δε εφαρμόζονται συστήματα μικροηλεκτρονικής και αυτοματισμού.
Και τίθεται το ερώτημα πώς επέδρασε η ανάπτυξη αυτή στη ζωή των γυναικών;
Βελτιώθηκε η ποιότητα της ζωής τους μειώθηκε το βαρύ φορτίο της εργασίας τους για να απελευθερωθούν και να απασχοληθούν σε επαγγέλματα με καλύτερους οικονομικούς όρους και συνθήκες εργασίας, ή περιθωριοποιήθηκαν περισσότερο, έγιναν φτωχότερες και βρέθηκαν σε ασθενέστερη θέση;
Με το πέρασμα των χρόνων οι ερωτήσεις έχουν λάβει αντικρουόμενες απαντήσεις.
Η ισχύουσα κάποτε άποψη, ότι η μεταφορά τεχνολογίας ως μία ανεπιθύμητη πιθανόν εξωτερική επιβολή στις αναπτυσσόμενες χώρες έχει ξεπεραστεί πλέον διότι οι νέες τεχνολογίες, στα πλαίσια μιας αυξανόμενης αλληλεξαρτώμενης παγκόσμιας οικονομίας, έχουν γίνει όχι μόνο αναπόφευκτες αλλά και ένας ζωτικός παράγοντας για την προώθηση του επιπέδου ζωής των πιο στερημένων κατηγοριών του παγκόσμιου πληθυσμού.
Σε ορισμένες περιπτώσεις με την εισαγωγή νέων τεχνολογιών έχουν ήδη τεθεί τα θεμέλια για ριζικές βελτιώσεις των υποβαθμισμένων συνθηκών εργασίας και διαβίωσης.
Όμως παρόλα αυτά τα οφέλη και τις τεράστιες δυνατότητες, η τεχνολογία σε πολλές περιπτώσεις έχει οδηγήσει σε οικονομική και κοινωνική στασιμότητα ή ακόμη και οπισθοδρόμηση των μειονεκτούντων γυναικείων μαζών.
Η επίδραση της τενχολογικής εξέλιξης στις γυναίκες και η συμβολή τους στην ανάπτυξη αυτή έχει, τουλάχιστον μέχρι πρότινος, αγνοηθεί από τους ερευνητές, στατιστικολόγους και προγραμματιστές.
Το INSTRAW οργανισμός του Ο.Η.Ε. (UNITED NATIONS INTERNATIONAL RESEARCH AND TRAINING INSTITUTE FOR THE ADVANCEMENT DE WOMEN) έχει κάνει επισταμένη μελέτη για την τεχνολογική εξέλιξη που συντελέσθηκε όλη αυτή την περίοδο εντοπίζοντας το

Η συνάντηση των αγροτισσων με γυναίκες της πόλης.

θέμα στις γυναίκες. Η έρευνα αποκάλυψε κάποιες αξιοσημείωτες συγκλίνουσες απόψεις παρόλες τις δεδομένες ιδιομορφίες των γεωπολιτικών περιοχών και κοινωνικο-οικονομικών συστημάτων.

τομέα της απασχόλησης, η επιμόρφωση και εκπαίδευση εμποδίστηκαν ενώ αυξήθηκαν σταθερά τα νοικοκυριά με γυναίκες επικεφαλής.
Εφ' όσον η τάση αυτή συνεχίζεται οι γυναίκες θα εξακολουθούν να

Επίσκεψη των γυναικών στον τόπο εργασίας των Ταϊλανδέζων.

ΜΕΤΑΦΟΡΑ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ

Η μεταφορά τεχνολογίας εμφανίσθηκε κατά την περίοδο μιας μη προβλεπόμενης παγκόσμιας επιδείνωσης της οικονομίας.
Προβλέψεις ότι η μεταφορά τεχνολογίας αυτόματα θα γινόταν προς όφελος και των ανδρών και των γυναικών εξίσου, με άμεσες ή έμμεσες ανακατατάξεις, διαψεύστηκαν από δύο μακροχρόνιες υφέσεις, μεγάλης κλίμακας σπατάλης πόρων σε στρατιωτικές συγκρούσεις, μιας άνευ προηγουμένου αύξησης του πληθυσμού και της μετανάστευσης καθώς και μιας σοβαρής υποβάθμισης του περιβάλλοντος.
Έναντι αυτού του σκηνικού το χάσμα μεταξύ των αναπτυσσόμενων και βιομηχανικών χωρών διευρύνθηκε αντί να μειωθεί όπως επιβεβαιώθηκε κατά την παγκόσμια συνδιάσκεψη στο Ναϊρόμπι στο τέλος της δεκαετίας του Ο.Η.Ε. για τις γυναίκες.
Οι υπάρχουσες ανισότητες εμπόδιζαν την συμμετοχή των γυναικών στις τεχνολογικές εξελίξεις και στον σύγχρονο αποτελούν μια μειονεκτούσα κατηγορία ατόμων για την οποία θα χρειαστεί να παρθούν ειδικά διορθωτικά μέτρα.
Ουσιαστική πρόοδος έχει σημειωθεί κατά τη δεκαετία της Γυναίκας στον τομέα της θεσμικής νομοθετικής ισότητας και στον τομέα της ενημέρωσης για την οικονομική και κοινωνική συμβολή των γυναικών, όμως η «γυναικοποίηση» της φτώχειας και ο αναλφαβητισμός των γυναικών θα συνεχίσουν αμείωτοι μέχρις ότου οι καλές προθέσεις αντικατασταθούν από θετικές δράσεις.

ΑΝΙΣΗ ΠΡΟΣΒΑΣΗ ΣΤΗΝ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑ

Ακόμη και στο τέλος της δεκαετίας της Γυναίκας λίγες γυναίκες στις αναπτυσσόμενες χώρες μπορούν να έχουν πρόσβαση ή συμμετοχή στη σύγχρονη τεχνολογία.
Οι μέθοδοι εκσυγχρονισμού που εφαρμόσθηκαν στις αγροτικές κοινότητες και οικοτεχνίες δεν προσανατολίσθηκαν σύμφωνα με τις δυνατότητες των γυναικών. Σπάνια ζητήθηκε η γνώμη των γυναικών για την επιλογή της τεχνολογίας ή τους δόθηκαν οδηγίες για την χρήση της. Ενώ με την αυτοματοποίηση μετασχηματίζονταν η βιομηχανική παραγωγή, οι γυναίκες δεν συμπεριλαμβάνονταν εξίσου στα προγράμματα εκπαίδευσης και επιμόρφωσης. Συνεπώς παρέμειναν εκτός ή υποβιβάσθηκαν από το γενικό προσανατολισμό.
Γιατί οι γυναίκες εξακολουθούν να έχουν τόσο μικρή πρόσβαση στα μέσα και τα οφέλη της σύγχρονης τεχνολογίας;
Για μία αρχική προσέγγιση θα μπορούσαμε να πούμε ότι οι γυναίκες κατέχουν μία δευτερεύουσα θέση στην κοινωνία η οποία οφείλεται στο γεγονός ότι η συμβολή τους στην οικονομία δεν είναι εμφανής παρότι στην πραγματικότητα επωμίζονται μεγαλύτερο φόρτο εργασίας σε σύγκριση με τους άνδρες.
Τα πολύπλευρα καθήκοντα που έχουν τις εμποδίζουν από το να παρακολουθούν προγράμματα εκπαίδευσης για την είσοδό τους στη μισθωτή αγορά εργασίας.
Ο οικογενειακός προγραμματισμός κι η κοινωνική υποδομή για την ανατροφή των παιδιών παρουσιάζουν ακόμα σοβαρές ελλείψεις.
Δεύτερον, το επίπεδο μόρφωσης και επιμόρφωσης των γυναικών είναι σταθερά χαμηλότερο και οφείλεται στις παραδοσιακές αντιλήψεις και στερεότυπα που ισχύουν στον εκπαιδευτικό τομέα. Οι διακρίσεις αυτές είναι ακόμη εντονότερες στον τομέα της επιστημονικής και τεχνολογικής γνώσης. Σαν αποτέλεσμα η πλειοψηφία των εργαζομένων γυναικών κατέχουν ανειδίκευτες θέσεις και ακριβώς αυτές οι οποίες έχουν τεθεί εκτός εκσυγχρονισμού.
Τρίτον, οι γυναίκες συνήθως δεν έχουν δυνατότητα δανειοδότησης πράγμα απαραίτητο για επενδύσεις σε νέα τεχνολογία που οφείλεται στην αδύναμη ανταγωνιστική τους θέση.
Σε μερικές περιπτώσεις οι μισθοί τους πληρώνονται απευθείας στους άντρες της οικογένειας και συχνά οι παραδοσιακές αντιλήψεις τις εμποδίζουν από το να είναι ιδιοκτήτριες γης. Επίσης οι γυναίκες δεν έχουν πείρα οικονομικής διαχείρισης.
Τέταρτον, οι γυναίκες σε σπάνιες περιπτώσεις είναι οργανωμένες. Η συμμετοχή τους στις

συνδικαλιστικές ενώσεις δεν ενθαρρύνεται από τους άνδρες συνδικαλιστές και τις διευθυντικές αρχές. Δεν έχουν τη δυνατότητα επιλογής και ελέγχου για την εφαρμογή των νέων τεχνολογιών λόγω τής μονίμου απουσίας τους από τα κέντρα λήψης αποφάσεων σε όλα τα επίπεδα.

Η μη ισότιμη πρόσβαση των γυναικών στην τεχνολογία είναι μία από τις βασικές αιτίες της οικονομικής και κοινωνικής τους στασιμότητας. Αυτό πρέπει να ανατραπεί όχι μόνο για το δικό τους όφελος αλλά και ως προϋπόθεση για την ανάκαμψη των αναπτυσσόμενων εθνικών οικονομιών.

Καθώς οι Κυβερνήσεις αρχίζουν να αντιλαμβάνονται την εν δυνάμει οικονομική ωφέλεια που θα έχουν με την ένταξη των γυναικών στην ανάπτυξη ως ενεργά συμμετέχοντα άτομα και αντιθέτως το κόστος στην παραγωγικότητα με την μη ένταξή τους, αρχίζουν να δείχνουν αυξανόμενες τάσεις αξιοποίησης των γυναικών σε ισότιμη βάση με τους άνδρες.

Το ερώτημα είναι εάν η συνειδητοποίηση αυτή θα γίνει αρκετά γρήγορα για να εμποδίσει μη ανατρέψιμα πρότυπα καθώς η τεχνολογία θα ανατέλλει για τον αναπτυσσόμενο κόσμο.

ΜΙΑ ΝΕΑ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ

Οι διαπιστώσεις που έγιναν κατά την παγκόσμια συνδιάσκεψη στο Ναϊρόμπι ήταν κάθε άλλο παρά αισιόδοξες. Εάν δεν ληφθούν επείγοντα δραστικά μέτρα προβλέπεται ότι θα χειροτερεύει: η θέση των γυναικών στην απασχόληση, το επίπεδο εκπαίδευσης, το ύψος του εισοδήματος καθώς και οι συνθήκες της υγείας τους. Η κατάσταση αυτή θα γίνεται συνεχώς σοβαρότερη ενόσω αυξάνεται ο αριθμός των νοικοκυριών με γυναίκες επικεφαλής. Παρά το γεγονός όμως αυτής της γυμνής αλήθειας θα πρέπει να συνεχίζεται η λήψη μέτρων για να διαψευσθούν οι αποθαρρυντικές αυτές προβλέψεις και να εκπληρωθούν οι μεγάλες ευεργετικές δυνατότητες που προσφέρουν οι νέες τεχνολογίες.

Ειδικότερα θα πρέπει να γίνουν προσπάθειες για να εξασφαλισθεί μία πιο δίκαιη οικονομική τάξη πραγμάτων, μια πιο ισορροπημένη διανομή των παγκόσμιων πόρων και μία πιο ισομερής ανάπτυξη του αγροτικού και του αστικού χώρου. Προγράμματα μεταφοράς τεχνικών μεθόδων, πρέπει να λαμβάνουν υπόψη τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά των τοπικών και περιφερειακών περιοχών και να αποφεύγουν τη διάσπαση πολύπλοκων και μακροχρόνιων οικονομικών και κοινωνικών ισορροπιών. Τα προγράμματα τεχνολογίας θα πρέπει να επεκτείνονται και σε θέματα συγκοινωνιών, επιμόρφωσης, παροχής πιστώσεων και φύλαξης παιδιών.

Πρέπει να δημιουργηθούν οι προϋποθέσεις για την αύξηση του εισοδήματος των γυναικών, για την άνοδο της οικονομικής και κοινωνικής τους θέσης και οι γυναίκες πρέπει να ενθαρρύνονται ώστε να συμμετέχουν στην επιστημονική και τεχνική εκπαίδευση και επιμόρφωση.

Η αλλαγή πολιτικής που επιβάλλεται να γίνει για την επίτευξη αυτών των στόχων μπορεί να μοιάζει σαν μεγαλεπίβολο σχέδιο όμως με την ενημέρωση των προγραμματιστών των κυβερνήσεων και επιχειρήσεων για το πραγματικό κέρδος στην παραγωγικότητα, ως επακόλουθο της προώθησης των γυναικών στην οικονομία ιδιαίτερα στον τομέα της τεχνολογικής ανάπτυξης, θα δημιουργήσει ένα αντίστροφο ρεύμα κοινωνικών αντιλήψεων που θα οδηγήσει στην παραδοχή του «μέγιστου μαθήματος» της Δεκαετίας της Γυναίκας για μια διεθνή πολιτική για τον προγραμματισμό της ανάπτυξης.

NEWS No 8 (από την έκδοση INSTRAW)

Μετάφραση: ΕΝΗ ΚΑΠΑΖΟΓΛΟΥ
Γραφείο Τύπου της
Γενικής Γραμματείας Ισότητας

Ενήλικες γυναίκες κατά τη διάρκεια σεμιναρίου.

Νέος Αγροτοτουριστικός Συνεταιρισμός στον Μαρουλά Κρήτης

Ο ΘΕΣΜΟΣ

Ο στόχος της Γενικής Γραμματείας Ισότητας να εξασφαλίσει στις αγρότισσες την οικονομική αυτοτέλεια, που θεωρείται το αναγκαίο βήμα για την κοινωνική τους απελευθέρωση, πραγματοποιείται με την ίδρυση όλο και περισσότερων γυναικείων συνεταιρισμών.

Η εμπειρία της λειτουργίας των συνεταιρισμών αυτών έδειξε ότι οι γυναίκες αγρότισσες, μέσα από τη συλλογική τους προσπάθεια με τη φαντασία, την τόλμη και τα ταλέντα τους, προσφέρουν στην κατεύθυνση όχι μόνο της δικής τους προσωπικής ανάπτυξης αλλά συγχρόνως και στην ανάπτυξη του τόπου τους.

Έχει διαπιστωθεί ότι οι γυναίκες συμμετέχουν πιο εύκολα σε γυναικείους συνεταιρισμούς, από ότι στους μικτούς. Η δε δομή και οι λειτουργίες του συνεταιρισμού, τις εξοικειώνουν με τις συλλογικές και δημοκρατικές διαδικασίες, τη λήψη των αποφάσεων και ενθαρρύνει την συμμετοχή τους και στους μικτούς κοινωνικούς θεσμούς.

Συγχρόνως τους εξασφαλίζει ένα προσωπικό εισόδημα, που είναι βασική προϋπόθεση για την συμμετοχή τους με ίσους όρους στην οικονομική και κοινωνική ζωή του τόπου τους.

Στα πλαίσια αυτά το Συμβούλιο Ισότητας στην αρχή και η Γενική Γραμματεία Ισότητας του Υπουργείου Προεδρίας της Κυβέρνησης στη συνέχεια ξεκίνησε το 1982 την προσπάθεια με τη δημιουργία του πρώτου αγροτοτουριστικού συνεταιρισμού γυναικών στην Πέτρα της Λέσβου.

Ο αγροτοτουρισμός επιλέχτηκε σαν δραστηριότητα του συνεταιρισμού αυτού γιατί:

α. Είναι μια δραστηριότητα οικεία μεν στις γυναίκες, αλλά που στα πλαίσια του συνεταιρισμού, διαφοροποιείται από την απλή παροχή υπηρεσιών και τίθεται σε επιχειρηματική βάση, δηλαδή οι γυναίκες δεν εξυπηρετούν μόνο τους ξένους, αλλά είναι και επιχειρηματίες συγχρόνως.

β. Ο αγροτοτουρισμός, είναι μια δραστηριότητα πρωτοπόρα για την Ελλάδα και παράλληλα είναι μια νέα μορφή τουρισμού που βασίζεται στον σεβασμό από τη μια μεριά των κατοίκων του τόπου υποδοχής, στα ήθη και τα εθιμά τους, στις πολιτισμικές τους αξίες και στο φυσικό και στο αρχιτεκτονικό τους περιβάλλον, και από την άλλη μεριά των τουριστών, στους οποίους παρέχεται μια εξυπηρέτηση ποιότητας βασισμένη στην ανθρώπινη επαφή και επικοινωνία.

Το παράδειγμα της Πέτρας ακολούθησαν και άλλες γυναίκες. Σήμερα λειτουργούν 4 ακόμη αγροτοτουριστικοί συνεταιρισμοί: στα Μαστιχοχώρια της Χίου, στα Αμπελάκια (Ν. Λάρισας) στην Αράχοβα (Ν. Βοιωτίας), στον Αγ. Γερμανό Πρεσπών.

Και οι τέσσερις συνεταιρισμοί έχουν πετύχει.

ΣΤΟΝ ΜΑΡΟΥΛΑ ΚΡΗΤΗΣ

Μετά από αίτημα της Ε.Γ.Ε. Ρεθύμνου σε συνεργασία με τη Νομάρχη Ρεθύμνου κ. Βασιλική Μοσιάλου, το ΕΛ.ΚΕ.ΠΑ. και η Γενική Γραμματεία Ισότητας άρχισε στο χωριό Μαρουλάς η εφαρμογή προγράμματος αγροτοτουρισμού από τον προηγούμενο Μάη, που το παρακολούθησαν 25 αγρότισσες μέλη του αγροτικού Συνεταιρισμού Μαρουλά.

Ο Μαρουλάς είναι ένα μικρό χωριό έξω από το Ρέθυμνο Κρήτης με ενετικά κτίσματα πράγμα που είναι σπάνιο για την Κρήτη και γι' αυτό έχει κηρυχτεί διατηρητέο. Το πρόβλημα του χωριού είναι το ίδιο που παρουσιάζεται συνήθως σ' αυτά τα μέρη. Δηλαδή εγκατάλειψη, μικρός πληθυσμός (οι κάτοικοι φεύγουν σιγά-σιγά), κτίρια χωρίς καμμιά συντήρηση. Με το θεσμό λοιπόν του αγροτοτουτισμού θα δοθεί αφ' ενός η δυνατότητα να συντηρηθούν μερικά παραδοσιακά σπίτια και αφ' ετέρου θα δοθεί μια ώθηση στο χωριό να περισωθεί γενικότερα.

Η πρώτη ενέργεια που έγινε ήταν να δημιουργηθεί ένα πρόγραμμα συνεταιριστικό από το ΕΛ.ΚΕ.ΠΑ. Το πρόγραμμα αυτό 120 ωρών αφορούσε συνεταιριστικά και διαχειριστικά θέματα. Στα εγκαίνια παρεβρέθησαν η νομάρχης κ. Βασιλική Μοσιάλου, η Γενική Γραμματέας Ισότητας κ. Χρυσάνθη Λαΐου - Αντωνίου και ο τ. Πρόεδρος του ΕΛ.ΚΕ.ΠΑ. Δ. Παλαιοθόδωρος. Παράλληλα έγινε και μια οικονομοτεχνική μελέτη για τα σπίτια που αποτελούν περιουσιακό στοιχείο των μελών του συνεταιρισμού και απαιτείται η αναπαλαίωσή τους στην παραδοσιακή τους αρχιτεκτονική και σύμφωνα με τις προδιαγραφές του ΕΟΤ και του Υπουργείου Πολιτισμού.

Συγχρόνως με τη δημιουργία του καταστατικού έχει υποβληθεί και ένα πρόγραμμα απ' τη Νομαρχία για την εκπαίδευση των γυναικών. Το πρόγραμμα αυτό περιλαμβάνει σεμινάρια διάρκειας 200 ωρών που θα πραγματοποιηθούν μέσα στο '88 πάνω σε θέματα συνεταιρισμού, οικονομίας, διαχείρησης, συμπεριφοράς στους τουρίστες, κλ.π.

Η επισκευή των κτιρίων θα γίνει από 20 ανειδίκευτους εργάτες που θα εκπαιδευτούν στον τρόπο επισκευής, συντήρησης και αναστήλωσης παραδοσιακών σπιτιών. Η διάρκεια της εκπαίδευσης θα είναι 12 μήνες.

Μετά από ενέργειες της Γ.Γ.Ι. το γραφείο Ισότητας ευκαιριών της ΕΟΚ ενέκρινε ένα σημαντικό ποσό (800.000) για βοήθεια του νέου συνεταιρισμού.

ΙΣΟΤΗΤΑ & ΦΥΛΟ

ΣΥΓΧΡΟΝΑ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ

Πορνεία και Κοινωνική Επανένταξη

Τον τελευταίο καιρό, συχνά διαβάζουμε στις εφημερίδες για το θέμα της εγκατάστασης γυναικών σε οικήματα, με σκοπό την άσκηση πορνείας.

Επίσης πολύς λόγος γίνεται και για τις διαμαρτυρίες των περιοίκων των οικημάτων αυτών σε σχέση με την εγκατάσταση σε αυτό των γυναικών. Το πρόβλημα και η λύση του δεν είναι απλή υπόθεση και όπως σε κάθε κοινωνικό πρόβλημα έτσι και σε αυτό της πορνείας, η αντιμετωπισή του απαιτεί ευαισθησία, συνέπεια και χάραξη συγκεκριμένης πολιτικής εκ μέρους της Πολιτείας.

Είναι γνωστό σε όλους τα αίτια του φαινομένου της πορνείας αλλά και των συνεπειών της στην ίδια την προσωπικότητα αυτού που την ασκεί, στο περιβάλλον του και την ίδια την κοινωνία. Δε θα γίνει εδώ αναφορά και ανάλυση του φαινομένου αυτού.

Αξίζει όμως να σημειωθεί ότι τα τελευταία χρόνια, έχουν γίνει σημαντικές προσπάθειες από την Πολιτεία, για την αντιμετώπιση του προβλήματος. Έτσι, διάφορες λύσεις έχουν προταθεί από τους αρμόδιους φορείς, χωρίς όμως αυτή τη στιγμή να μπορεί να πει κανείς ότι έχει δοθεί η οριστική λύση στο πρόβλημα της πορνείας, και των ατόμων που την ασκούν ή που θίγονται άμεσα από αυτό.

Για την καταστολή της σωματεμπορίας και την εκμετάλλευση της πορνείας των άλλων, ειδική σύμβαση έχει ψηφιστεί από τα Ηνωμένα Έθνη, γνωστή σαν σύμβαση της Νέας Υόρκης 1950. Την σύμβαση αυτή η Ελλάδα, δεν την έχει επικυρώσει, πλην όμως με την Εθνική μας Νομοθεσία καλύπτεται ένα μεγάλο μέρος των θεμάτων που θίγονται σε αυτήν και που φυσικά είναι προσαρμοσμένη στα ελληνικά δεδομένα. Έτσι, στην Ποινική μας Νομοθεσία, προβλέπονται αδικήματα και τιμωρούνται τα άτομα με τις πράξεις τους που διευκολύνουν ή προάγουν ή εκμεταλλεύονται γυναίκες που ασκούν την πορνεία.

Με ειδικό Νόμο (Ν. 1193/81) που ρυθμίζει την προστασία από τις αφροδίσιες νόσους ρυθμίζονται και οι προϋποθέσεις της εγκατάστασης των «επ' αμοιβή εκδιδομένων γυναικών».

Παρόλα αυτά όμως, φαίνεται ότι τα προβλήματα που προκύπτουν από την εγκατάσταση σε οποιοδήποτε τόπο των εκδιδομένων γυναικών, δεν έχουν επιλυθεί με το γράμμα του νόμου και φαίνεται πως η λύση του προβλήματος θα πρέπει να αναζητηθεί στην εφαρμογή μιας κοινωνικής πολιτικής από την Πολιτεία.

Στο σημείο αυτό, θα πρέπει να αναφερθεί ότι, μεταξύ άλλων, μια από τις αιτίες που οδηγούν τις γυναίκες στην πορνεία, είναι και η έλλειψη οικονομικών πόρων για επιβίωση, σε συνδυασμό με άλλες αιτίες – κοινωνικές, ψυχολογικές – και με την έλλειψη τις περισσότερες φορές μιας επαγγελματικής κατάρτισης, και ειδικευσης. Έχοντας υπόψη τον παράγοντα αυτόν, θεωρούμε ότι θα μπορούσε η Πολιτεία να συμβάλλει στη μείωση της εξάπλωσης του φαινομένου, με ειδικά προγράμματα, που θα απευθύνονται σε όλες αυτές τις γυναίκες, που επιθυμούν να βρουν διέξοδο και να ενταχθούν στην αγορά εργασίας. Παράλληλα, με ειδικά προγράμματα και καμπάνιες από τους Κρατικούς και Κοινωνικούς Φορείς και την Τοπική Αυτοδιοίκηση μπορεί να προληφθεί η εξάπλωση της πορνείας με απώτερο σκοπό την όσο το δυνατόν μείωση μέχρι και εξάλειψη αν είναι δυνατόν αυτού του φαινομένου. Η άσκηση ειδικής Κοινωνικής Πολιτικής, θεωρείται απαραίτητη και υποστηρίζεται από την Γενική Γραμματεία Ισότητας.

Στην κοινωνιολογική ανάλυση του φαινομένου της πορνείας άλλωστε έχει γίνει διεθν_ς αποδεκτό ότι η πορνεία αποτελεί χαρακτηριστικό αποτέλεσμα της άνισης σχέσης εξουσίας ανάμεσα στα δύο φύλα που οδηγεί σε διακρίσεις των δύο φύλων στην οικογένεια και στην κοινωνία.

Αξίζει να αναφερθεί ότι με το θέμα αυτό, έχουν ασχοληθεί διεθνείς Οργανισμοί, όπως η UNESCO, που οργάνωσε διεθνή συνάντηση εμπειρογνωμόνων στη Μαδρίτη το 1986 με θέμα: «Κοινωνικά και πολιτισμικά αίτια της πορνείας και στρατηγικές για τον αγώνα κατά της προαγωγής και της σεξουαλικής εκμετάλλευσης των γυναικών». Τα συμπεράσματα αυτής της συνάντησης, ανακοινώθηκαν στην Επιτροπή για την ισότητα ανδρών και γυναικών του Συμβουλίου της Ευρώπης, στην οποία μετέχει με εκπρόσωπό της η Γενική Γραμματεία Ισότητας.

Μέσα από το πρίσμα αυτό του γεγονότος της βαθειάς διάκρισης που υφίσταται το γυναικείο φύλο η Γενική Γραμματεία Ισότητας θεωρεί ότι η συμβολή της στην στήριξη της απαιτούμενης κοινωνικής πολιτικής και η συνεργασία της με τους αρμόδιους Κρατικούς και Κοινωνικούς Φορείς θα αποδώσει πολύ θετικά αποτελέσματα και θα βοηθήσει κάθε γυναίκα που επιθυμεί να εκπαιδευτεί και να αποκατασταθεί επαγγελματικά.

ΔΩΡΑ ΜΠΑΛΑΣΚΑ
Νομικός
Επιστημονική συνεργάτης της Γ.Γ.Ι.

Οι Γυναικείες σπουδές στο Πανεπιστήμιο

«Οι γυναικείες σπουδές προσφέρουν μια καινούργια αντίληψη του κόσμου και η ανάγκη για την δημιουργία τους δεν προέρχεται μόνο από το γεγονός ότι η γυναίκα είχε αγνοηθεί σχεδόν από την παραδοσιακή επιστημονική μελέτη. Γιατί ακόμα και οι τομείς όπου οι ερευνητές είχαν μελετήσει με λεπτομέρεια τη γυναικεία προσωπικότητα, (όπως π.χ. ψυχολογία) η θεώρηση των θεμάτων ήταν καθαρά μονόπλευρη και τ' αποτελέσματα εξυπηρετούσαν σε μεγάλο βαθμό την κυρίαρχη κοινωνική αντίληψη για τους διαφορετικούς ρόλους των 2 φύλων.

Ο χαρακτήρας όμως των γυναικείων σπουδών πρέπει να είναι ευρύτερος από την αναφορά μόνον στη γυναικεία προσωπικότητα. Οφείλει να μελετήσει με ποιούς μηχανισμούς το φύλο αναδεικνύεται σε μια σημαντική παράμετρο των κοινωνικών σχέσεων. Η αναθεώρηση της ιστορίας της ανθρωπογεωγραφίας, της λογοτεχνίας, της κοινωνιολογίας, της ψυχολογίας, και άλλων επιστημών μέσα από το πρίσμα των σχέσεων των δύο φύλων είναι ένα σημαντικό έργο μεθοδολογικής και ιδεολογικής επανόρθωσης και αποκατάστασης.

Η έρευνα μέσα από τις γυναικείες σπουδές ταυτίζεται με την έρευνα «Για την αντικειμενική αλήθεια στην κοινωνία». Η Σιμόν ντε Μπωβουάρ στο βιβλίο της «Το δεύτερο φύλο» έγραψε: «Οι άντρες περιγράφουν τον κόσμο από τη δική τους σκοπιά και με τον δικό τους τρόπο θεώρησης των πραγμάτων, τον οποίο όμως συγχέουν με την απόλυτη αλήθεια».

Με την ομιλία της αυτή, (αποσπάσματα δημοσιεύουμε εδώ) η Γενική Γραμματέας Ισότητας κ. Χρυσάνθη Λαΐου - Αντωνίου έκανε την έναρξη της συζήτησης με θέμα: ΟΙ ΓΥΝΑΙΚΕΙΕΣ ΣΠΟΥΔΕΣ ΣΤΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ η οποία πραγματοποιήθηκε το Φεβρουάριο στο Πανεπιστήμιο Αθηνών με ομιλήτρια την κ. Helen - Margaret Hootsmans.

«Η συζήτηση αυτή για τις γυναικείες σπουδές στο Ελληνικό Πανεπιστήμιο έγινε σε μια περίοδο που αριθμός καθηγητών και φοιτητών που ενδιαφέρονται να διδάξουν, να διδαχθούν και να προωθήσουν ερευνητικές εργασίες πάνω σε «γυναικεία θέματα» αυξάνεται συνεχώς. Το φαινόμενο αυτό είναι σημαντικό γιατί οι γυναικείες σπουδές δεν μπορούν ν' αναπτυχθούν ουσιαστικά αν δεν εκφραστεί μια πρωταρχική ανάγκη για τη μελέτη των γυναικείων σπουδών από τους ίδιους τους ερευνητές» συνέχισε η κα Λαΐου - Αντωνίου για να καταλήξει «Θέλω να τονίσω ότι η αποψινή ομιλία δεν είναι το ξεκίνημα για τις γυναικείες σπουδές στην Ελλάδα, υπάρχουν ήδη επιστημονικές ομάδες στα Παν/μια Θεσ/νίκης και Ιωαννίνων, προσπάθειες στο Παν/μιο Αθήνας ενώ ο σχετικός προβληματισμός έχει τεθεί και σε σχετικά επιστημονικά συνέδρια και σεμινάρια, όπως για παράδειγμα το διεθνές συνέδριο το οποίο πραγματοποίησε το κέντρο Γυναικείων Μελετών της Μεσογείου ΚΕΓΜΕ στις Σπέτσες πριν δύο χρόνια. Με τη σημερινή όμως συνάντηση και το υλικό που θα προκύψει από την ομιλία της κυρίας Helen Hootsman πιστεύουμε ότι το θέμα θα διευρυνθεί και θα πάρει την προτεραιότητά του στο σχεδιασμό του Παν/μιου Αθήνας ».

Η κ. Helen Hootsman είχε προσκληθεί από τη Γενική Γραμματεία Ισότητας και το Παν/μιο Αθηνών ειδικά για την παρουσίαση του θέματος των Γυναικείων Σπουδών. Έχει πλουσιότατη διεθνή δράση σε γυναικεία θέματα, έχει συμμετάσχει σε σημαντικά συνέδρια διεθνών οργανισμών και έχει δημοσιεύσει μελέτες για το θέμα της χειραφέτησης των γυναικών.

Είναι μέλος μεταξύ άλλων και της Εθνικής Ένωσης Γυναικείων Σπουδών και διευθύνει το τμήμα Επαγγελματικού Προσανατολισμού στο Υπουργείο Υγείας, Πρόνοιας και Πολιτισμού της Ολλανδίας. Το 1986 επεξεργάστηκε για το συμβούλιο της Ευρώπης το θέμα: Γυναικείες Σπουδές σε μεταπτυχιακό επίπεδο.

Η κ. Έλεν-Μάργκαρετ Χούτσμαν κατά την διάρκεια της ομιλίας της.

Ευρωπαϊκή δημόσια εκστρατεία για την αλληλεξάρτηση και την αλληλεγγύη ΒΟΡΡΑ - ΝΟΤΟΥ με συμμετοχή και της Γενικής Γραμματείας Ισότητας

«Η τύχη των κρατών του Βορρά είναι ιδιαίτερα συνυφασμένη με την τύχη των κρατών του Νότου: είναι εξαρτώμενα μεταξύ τους σε οικονομικό, κοινωνικό, πολιτιστικό και οικολογικό επίπεδο. Η συνεργασία λοιπόν του Βορρά και του Νότου είναι μια λογική ανάγκη και μια ηθική υποχρέωση.

Αυτό είναι το μήνυμα που η εκστρατεία θέλει να δώσει στην Ευρωπαϊκή κοινή γνώμη».

« Στην Ελλάδα, με απόφαση του Υπουργού Εξωτερικών, έχει συσταθεί μια Εθνική Επιτροπή, της οποίας πρόεδρος είναι ο καθηγητής του Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης κ. Αργύρης Φατούρος και μέλη εκπρόσωποι φορέων, πολιτικών κομμάτων, της τοπικής Αυτοδιοίκησης, της εκκλησίας, κ.ά. Στόχος της Επιτροπής είναι η δραστηριοποίηση των πιο σημαντικών μη κυβερνητικών οργανισμών με επιρροή στο ευρύτερο κοινό, για την ενεργό συμμετοχή τους στην εκστρατεία. »

Η εκστρατεία αυτή γίνεται με πρωτοβουλία της Κοινοβουλευτικής Συνέλευσης του Συμβουλίου της Ευρώπης. Το θέμα προτάθηκε από την Διάσκεψη της Λισσαβώνας του 1984 «Βορράς - Νότος: Ο ρόλος της Ευρώπης».

Την πρωτοβουλία υιοθέτησε η Επιτροπή Υπουργών του Συμβουλίου της Ευρώπης, η Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, μη κυβερνητικοί οργανισμοί και άλλα διεθνή όργανα.

Τον συντονισμό της εκστρατείας σε ευρωπαϊκό επίπεδο ανέλαβε η Ευρωπαϊκή Οργανωτική Επιτροπή (Ε.Ο.Ε.) ενώ παράλληλα, δημιουργήθηκαν εθνικές επιτροπές, στις χώρες μέλη, ώστε να αναλάβουν τις δραστηριότητες σε εθνικό επίπεδο.

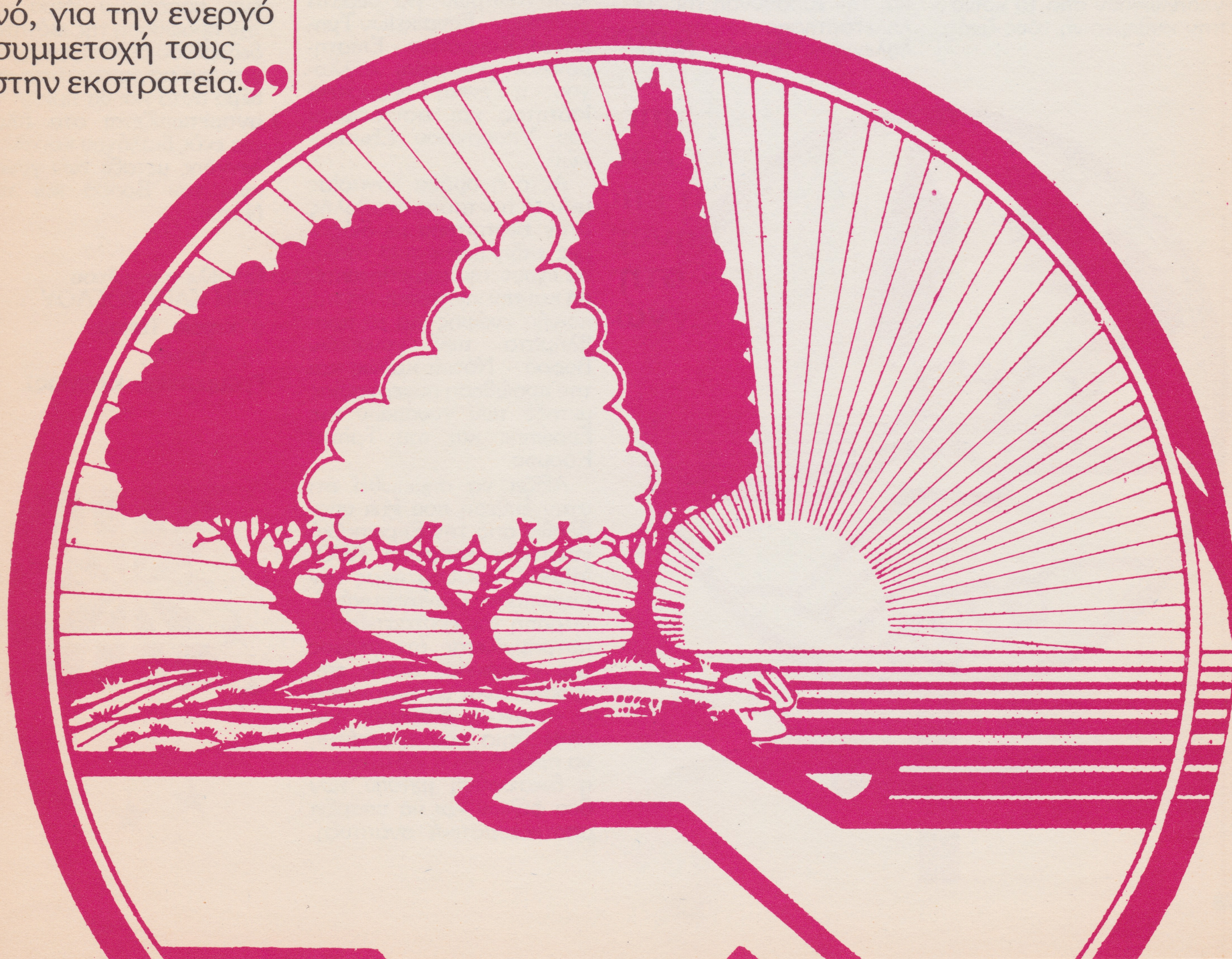
Η Εκστρατεία έχει σαν σκοπό την ευαισθητοποίηση τόσο της κοινής γνώμης όσο και των εκλεγμένων αρχών των χωρών μελών του Συμβουλίου της Ευρώπης πάνω στην στενή αλληλεξάρτηση στον οικονομικό, κοινωνικό, πολιτικό, οικολογικό, και πολιτιστικό τομέα, που υφίσταται ανάμεσα στους κατοίκους του Τρίτου Κόσμου και τους Ευρωπαίους.

Η ευαισθητοποίηση αυτή, η οποία θα πρέπει να γίνει μέσω δραστηριοτήτων στις οποίες θα συμμετάσχει το μεγαλύτερο δυνατόν ποσοστό φορέων και πολιτών θα στοχεύει στο να επηρεάσει τους ανθρώπους εκείνους που διαμορφώνουν την πολιτική σχέσεων της χώρας τους με τον Τρίτο Κόσμο, αλλά και όχι μόνον αυτών.

Μακροπρόθεσμα σκοπός της εκστρατείας είναι η προώθηση ενός ουσιαστικού διαλόγου ανάμεσα στην Ευρώπη και τον Τρίτο Κόσμο.

Οι κεντρικοί στόχοι της εκστρατείας είναι:

- Να ευαισθητοποιήσει τους ευρωπαϊκούς λαούς στον τρόπο, με τον οποίο οι σχέσεις μεταξύ των βιομηχανικών χωρών, επηρεάζουν την καθημερινή τους ζωή.
- Να εξασφαλίσει την υποστήριξη του κοινού και των εκπροσώπων του ώστε να μεταδοθεί συνειδητά το μήνυμα στους πολιτικούς που είναι εξουσιοδοτημένοι για την ολοκλήρωση πραγματικών σχέσεων συνεργασίας του Βορρά με τον Νότο.
- Να ενθαρρύνει τις επαφές μεταξύ των πολιτικών της Ευρώπης και του Τρίτου Κόσμου ώστε να βρούν κοινές λύσεις στην αλληλεξάρτηση Βορρά - Νότου.

Μακροχρόνια λοιπόν, ο στόχος της εκστρατείας είναι να συντελέσει ώστε να αναπτυχθεί ένας πραγματικός διάλογος μεταξύ της Ευρώπης και του Τρίτου Κόσμου, και να βοηθήσει την Ευρώπη να διαδραματίσει ένα πιο δραστήριο ρόλο στην συνεργασία Βορρά - Νότου.

Οι εθνικές επιτροπές οργανώθηκαν ώστε με την συμμετοχή τόσο κυβερνητικών στελεχών όσο και εκπροσώπων άλλων κομμάτων και φορέων, να εξασφαλιστεί η ευαισθητοποίηση της κοινής γνώμης στα θέματα Βορρά - Νότου. Όσοι επιθυμούν προσκαλούνται να έρθουν σε επαφή με τις εθνικές επιτροπές και να λάβουν ουσιαστικά μέρος στην εκστρατεία όπως συνδικάτα, σύλλογοι, οργανώσεις εκκλησιαστικές, γυναικείες οργανώσεις, εκπαιδευτικοί, οργανώσεις νεολαιών και κινήματα του Τρίτου Κόσμου.

Το επιθυμητό είναι όλοι όσοι συμμετάσχουν να δείξουν διάθεση προσφοράς ώστε να καλυφθούν οι στόχοι της εκστρατείας και να εγκοπλωθούν από το κοινό στην καθημερινή τους ζωή: συγκεντρώσεις πληροφόρησης, θέατρα δρόμου, συζητήσεις, κονσέρτα, άρθρα στον Τύπο, εκπομπές στο ραδιόφωνο, και στην τηλεόραση, θρησκευτικές προσφορές, συνδικαλιστικές συναντήσεις, σεμινάρια και διασκέψεις.

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΚΣΤΡΑΤΕΙΑ...

Στην Ελλάδα με απόφαση του Υπουργού Εξωτερικών έχει συσταθεί μια Εθνική Επιτροπή της οποίας πρόεδρος είναι ο καθηγητής του Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης κ. Αργύρης Φατούρος και μέλη εκπρόσωποι φορέων, πολιτικών κομμάτων, της τοπικής Αυτοδιοίκησης, της εκκλησίας κ. ά. Στόχος της Επιτροπής είναι η δραστηριοποίηση των πιο σημαντικών μη κυβερνητικών οργανισμών με επιρροή στο ευρύτερο κοινό, για την ενεργό συμμετοχή τους στην Εκστρατεία.

Τα θέματα-άξονες που έχει επιλέξει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή για τη διερεύνηση και την εμβάθυνση της αλληλεξάρτησης και της αλληλεγγύης Βορρά - Νότου είναι: Εμπόριο - Γεωργία - Περιβάλλον και Φυσικοί Πόροι - Χρέος - Αναπτυξιακή Βοήθεια - Απασχόληση - Πολιτισμός.

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή έχει συστήσει παράλληλες Επιτροπές - Ομάδες εργασίας που εξετάζουν το ρόλο της εκπαίδευσης, της επιστήμης και της έρευνας της συμμετοχής των τοπικών και περιφερειακών αρχών, των πολιτιστικών φορέων και των μέσων μαζικής ενημέρωσης για την πληρέστερη οργάνωση της εκστρατείας.

...ΚΑΙ ΟΜΑΔΑ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΓΥΝΑΙΚΩΝ

Στα πλαίσια αυτών των επιτροπών έχουν συσταθεί και άλλες ομάδες εργασίας μεταξύ των οποίων και ομάδα γυναικών (WOMEN CAUCUS) που εξετάζουν διάφορα θέματα.

Η Ελληνική Εθνική Επιτροπή έχει συστήσει μια αντίστοιχη ομάδα εργασίας στην οποία συμμετέχουν εκπρόσωποι Γυναικείων Οργανώσεων - Ερευνητικών Κέντρων για θέματα γυναικών - Γυναικείων Τμημάτων Κομμάτων - Επιστημονικοί γυναικείοι σύλλογοι, - η Γενική Γραμματεία Ισότητας και εκπρόσωποι του Υπουργείου Εξωτερικών.

Αυτή η ομάδα εργασίας μελετά τον τρόπο συμβολής στην εκστρατεία με διάφορες εκδηλώσεις που στόχο θα έχουν την ευαισθητοποίηση και την κινητοποίηση της κοινής γνώμης για τα προβλήματα των γυναικών Βορρά - Νότου καθώς και την προώθηση συνεργασίας μεταξύ των γυναικών της Ευρώπης και του Τρίτου Κόσμου.

Αξίζει να σημειωθεί ότι στην έκθεση που έχει υποβληθεί από την Ευρωπαϊκή γυναικεία επιτροπή (WOMEN CAUCUS) προς την Ευρωπαϊκή Οργανωτική Επιτροπή της εκστρατείας υπογραμμίζεται ότι στόχος της γυναικείας αυτής επιτροπής είναι να εμφανισθεί η γυναικεία διάσταση για κάθε θέμα που ερευνάται, να προωθηθεί η ισότητα και η δικαιοσύνη μεταξύ των δύο φύλων και να υπάρξει αποτελεσματική ανάπτυξη. Ειδικότερα από τη γυναικεία αυτή Επιτροπή εξετάζονται τα θέματα: Βοήθειας - οικονομικού χρέους - γεωργίας - απασχόλησης - πολιτισμού - περιβάλλοντος και εμπορίου.

Το χρονοδιάγραμμα της εκστρατείας θα διαρκέσει από τον Οκτώβριο 1987 μέχρι τον Ιούνιο 1988, οπότε κορυφώνονται οι παράλληλες εκδηλώσεις που έχουν προγραμματισθεί σε εθνικό και ευρωπαϊκό επίπεδο. Οι εκδηλώσεις αυτές είναι στρογγυλά τραπέζια - εκδόσεις - πολιτιστικές εκδηλώσεις - συναντήσεις ειδικών - συνέδρια και ποικίλες άλλες δραστηριότητες που θα προβληθούν από τα μέσα μαζικής επικοινωνίας.

Η Γενική Γραμματεία Ισότητας συμμετέχοντας στην γυναικεία ομάδα εργασίας, στα πλαίσια της εθνικής επιτροπής, προσπαθεί να συμβάλει στην επιτυχία της εκστρατείας σε πανελλαδικό επίπεδο. Είναι βέβαιο ότι αν ευαισθητοποιηθεί η ελληνική κοινή γνώμη για τα προβλήματα που αντιμετωπίζουν οι γυναίκες του Τρίτου Κόσμου, τότε γίνεται ένα παραπάνω βήμα για την προώθηση της ισότητας δεδομένου ότι υπάρχει πράγματι μια παγκοσμιότητα στο θέμα αυτό και θα πρέπει να αντιμετωπίζεται στα πλαίσια ενός διαλόγου και αλληλεγγύης μεταξύ των γυναικών του Βορρά και του Νότου.

Επιμέλεια κειμένου
ΕΝΗ ΚΑΠΑΖΟΓΛΟΥ
(Γραφείο Τύπου της Γενικής Γραμματείας Ισότητας).

Ψηφίστηκε νομοσχέδιο

Ισότητα στον δημόσιο τομέα

Ψηφίστηκε ήδη από την Κοινοβουλευτική Επιτροπή της Βουλής το Νομοσχέδιο, που κατέθεσε το Υπουργείο Προεδρίας της Κυβέρνησης, μετά από πρόταση της Γενικής Γραμματείας Ισότητας και αφορά την ίση μεταχείριση ανδρών και γυναικών στον δημόσιο τομέα.

Το Νομοσχέδιο αυτό, από μια γενική σκοπιά, έρχεται να υλοποιήσει την πάγια επιδίωξη της Κυβέρνησης για την δημιουργία πραγματικών συνθηκών ισότητας ανάμεσα στα δύο φύλα με τη λήψη θεσμικών μέτρων για την βελτίωση και τον εκσυγχρονισμό των εργασιακών σχέσεων στη χώρα μας.

Στα πλαίσια αυτά το Νομοσχέδιο συμπληρώνει και ολοκληρώνει την προσπάθεια που έγινε μέχρι τώρα με την έκδοση του Νόμου 1414/1984 «Εφαρμογή της αρχής της ισότητας των δύο φύλων στον τομέα των εργασιακών σχέσεων στον ιδιωτικό τομέα», με στόχο την ενιαία νομοθετική ρύθμιση για όλους ανεξάρτητα τους εργαζόμενους και καλύπτει την ισότητα των δύο φύλων στον ευαίσθητο τομέα των εργασιακών σχέσεων και στον Δημόσιο Τομέα.

Έτσι με το νομοσχέδιο αυτό πιο αναλυτικά καθορίζονται τα εξής:

Κατ᾽ αρχήν εφαρμόζονται οι διατάξεις του στο προσωπικό με σχέση δημοσίου δικαίου στο Δημόσιο, τα Νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου και τους Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης.

Διασφαλίζεται η ισότητα μεταχείρισης των δύο φύλων στον επαγγελματικό προσανατολισμό και σε κάθε μορφή επαγγελματικής κατάρτισης και εκπαίδευσης.

Διασφαλίζονται ακόμη, η ισότητα της πρόσβασης στην απασχόληση, η ισότητα στην αμοιβή ανδρών και γυναικών, απαγορεύεται η διάκριση με βάση το φύλο όσον αφορά τους όρους, τις συνθήκες εργασίας και την επαγγελματική εξέλιξη και σταδιοδρομία των εργαζομένων, απαγορεύεται η λύση της υπαλληλικής σχέσης για λόγους που αναφέρονται στο φύλο ή στην οικογενειακή κατάσταση ή κατά τη διάρκεια της εγκυμοσύνης και ένα χρόνο μετά τον τοκετό.

> «Με το νομοσχέδιο καθορίζονται τα εξής:
> - Εφαρμόζονται οι διατάξεις του στο προσωπικό Δημοσίου Δικαίου και Τοπικής Αυτοδιοίκησης.
> - Διασφαλίζεται η Ισότητα στον επαγγελματικό προσανατολισμό και σε κάθε μορφής εκπαίδευση.
> - Διασφαλίζεται η ισότητα πρόσβασης στην απασχόληση και στην αμοιβή.
> - Απαγορεύεται η λύση της υπαλληλικής σχέσης για λόγους που αναφέρονται στο φύλο.»

Ιδιαίτερης σημασίας είναι το άρθρο Β του Νομοσχεδίου, το οποίο αναφέρεται σε ειδικές ρυθμίσεις και μέτρα που είναι δυνατόν να λαμβάνονται υπέρ του ενός μόνο φύλου, όταν συμβάλλουν στην καταπολέμηση της ανισότητας και στην αποκατάσταση της ισότητας ευκαιριών.

Είναι τα λεγόμενα μέτρα «Θετικών Δράσεων» που στοχεύουν:

- Στην πλήρη συμμετοχή και μη περιθωριοποίηση των Ελληνίδων στην οικονομική ανάπτυξη του τόπου.
- Στην ευαισθητοποίηση και επαγγελματικό προσανατολισμό για ίδιες δυνατότητες και ευκαιρίες στον εργασιακό τομέα.
- Στη συμμετοχή με ίδιες ευκαιρίες και δυνατότητες σε όλα τα επίπεδα ιεραρχίας.

Ακόμα στο με το ίδιο Νομοσχέδιο επιβάλλεται η πληροφόρηση των εργαζομένων και καθιερώνεται υποχρέωση της Γενικής Γραμματείας Ισότητας να παρέχει στις συνδικαλιστικές οργανώσεις και τους εργαζόμενους ατομικά κάθε πληροφορία σχετική με τα θέματα που ρυθμίζονται στο νομοσχέδιο αυτό. Επίσης επιβάλλεται σε κάθε Γενικό Γραμματέα να υποβάλλει ετήσια έκθεση για την εφαρμογή της ισότητας των φύλων στο υπουργείο του και τους εποπτευόμενους απ᾽ αυτό φορείς.

ΝΑΝΑ ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΥ
Νομικός
Επιστημονική Συνεργάτης της ΓΓΙ

´Ενα επίμονο πρόβλημα και η λύση του

Παρενόχληση των γυναικών στο χώρο της δουλειάς

Η σεξουαλική παρενόχληση στο χώρο δουλειάς είναι ένα πρόβλημα, που αντιμετωπίζουν οι γυναίκες από πολύ παλιά. Εν τούτοις, σπάνια συζητούν για τα προβλήματα αυτού του είδους που αντιμετωπίζουν στην διάρκεια της εργασιακής τους ζωής. Σήμερα όμως, με την πρόοδο της συνειδητοποίησης όλο και περισσότερων γυναικών, το θέμα αυτό αξίζει τον κόπο να βγει στην επιφάνεια και να αποτελέσει αντικείμενο συζητήσεων.

"Το δικαίωμα των γυναικών στην εργασία, αν και συνταγματικά κατοχυρωμένο, προσβάλλεται κατάφωρα από ενέργειες που φέρνουν σε δύσκολη θέση την εργαζόμενη , για λόγους που δεν αφορούν αυτήν την ίδια την εργασία της και που δημιουργούν μια δυσάρεστη ατμόσφαιρα στους χώρους δουλειάς."

Πράγματι, το πρόβλημα δεν εντοπίζεται στους απλούς αστεϊσμούς που γίνονται αποδεκτοί και από τα δύο μέρη ή στο πεδίο της φυσικής έλξης ανάμεσα στα δύο φύλα και βέβαια μέσα στα πλαίσια ενός αλληλοσεβασμού. Το κύριο στοιχείο του προβλήματος είναι η μή αποδοχή μιας ενέργειας, που μπορεί να εκφράζεται με λόγια, σχόλια, χειρονομίες, επιθέσεις ή ακόμη και βιασμό.

Οι ενέργειες αυτές είναι δυνατόν να λαβαίνουν χώρα στο επίπεδο των εργασιακών σχέσεων των γυναικών με συναδέλφους προϊσταμένο-εργοδότη πελάτη.

Ποιά είναι όμως η σημασία αυτής της συμπεριφοράς και πως μπορεί να ερμηνευτεί σε σχέση με την θέση των γυναικών στην αγορά εργασίας. Οι επιπτώσεις που μπορεί να έχει είναι πράγματι πολλαπλές. Έτσι, γυναίκες που αντιμετωπίζουν τέτοια συμπεριφορά στους χώρους δουλειάς, υφίστανται τις συνέπειες που μπορεί να είναι από ψυχολογικές και κοινωνικές μέχρι και οικονομικές.

Το δικαίωμα των γυναικών στην εργασία, αν και συνταγματικά κατοχυρωμένο, προσβάλλεται κατάφωρα από ενέργειες που φέρνουν σε δύσκολη θέση την εργαζόμενη, για λόγους που δεν αφορούν αυτήν την ίδια την εργασία της, και που δημιουργούν μια δυσάρεστη ατμόσφαιρα στους χώρους δουλειάς. Οι αντιδράσεις από το περιβάλλον ποικίλουν.

Κάποιοι, υποστηρίζουν την άποψη ότι δεν πρέπει να δίνει κανείς σημασία και ότι πρόκειται για πειράγματα ανάμεσα στους εργαζόμενους στον ίδιο χώρο δουλειάς.

Άλλοι, αποσιωπούν το περιστατικό, και με κάποια δυσκολία ίσως, τελικά το δέχονται. Το γεγονός πάντως είναι ότι όποιες και αν είναι οι αντιδράσεις του περιβάλλοντος, οι γυναίκες είναι εκείνες που, αν και βρίσκονται σε θέση «άμυνας» εν τούτοις είναι υποχρεωμένες, να τηρήσουν κάποια στάση που, έτσι και αλλοιώς οι συνέπειες της θα γυρίσουν πάλι σ' αυτήν.

Ο σεβασμός και η δίκαιη αντιμετώπιση των εργαζομένων στους χώρους δουλειάς, ενώ θα πρέπει να είναι αυτονόητο στοιχείο της συμπεριφοράς των ανθρώπων στο εργασιακό περιβάλλον, εν τούτοις καταπατείται και μάλιστα σε βάρος των γυναικών.

Σχετική έρευνα που έγινε στο Βέγιο απέδειξε ότι το 1/3 των εργαζομένων γυναικών έχει υποστεί τέτοιου είδους παρενοχλήσεις στη διάρκεια της εργασιακής τους ζωής, χωρίς να τις έχουν επιθυμήσει ή προκαλέσει.

Οι συνέπειες αυτών των παρενοχλήσεων για τις ίδιες είναι πραγματικά σοβαρές, αν κρίνει κανείς, από τα ψυχολογικά προβλήματα που τους δημιουργούν, την ηλεκτρισμένη ατμόσφαιρα που κυριαρχεί στη συνέχεια στον χώρο, δουλειάς, την εργασιακή ανασφάλεια, την κοινωνική κριτική, την μείωση της απόδοσης στην δουλειά με παραπέρα εξελίξεις, όπως επιπλήξεις, κίνδυνο απόλυσης κ.λπ...

Έτσι, όπως αναφέρθηκε και παραπάνω, το πρόβλημα περιστρέφεται γύρω από τις γυναίκες, χωρίς αυτές να έχουν την ευθύνη της δημιουργίας του, το θέμα έχει ήδη απασχολήσει Διεθνής Οργανισμούς και την Ευρωπαϊκή Κοινότητα.

Πρίν από ενάμισυ περίπου χρόνο πραγματοποιήθηκε στις Βρυξέλλες με πρωτοβουλία της κ. Υβέτ Φιγιέ, Γαλλίδας Ευρωβουλευτού, συνάντηση νομικών από τα Κράτη Μέλη, προκειμένου να εξετασθεί το θέμα από την νομική και δικαστηριακή του προσέγγιση. Στη συνάντηση αυτή έλαβε μέρος, από την Ελλάδα, εκπρόσωπος της Γενικής Γραμματείας Ισότητας και η κ. Αλίκη Μαραγκοπούλου, καθηγήτρια της Παντείου Σχολής και πρόεδρος του Συνδέσμου για τα Δικαιώματα της Γυναίκας. Επίσης συμμετείχε το Γραφείο της Ευρωπαϊκής Κοινότητας για τις ίσες ευκαιρίες ανάμεσα σε άνδρες και γυναίκες.

Στη συνέχεια από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, εκδόθηκε μια απόφαση για τη βία ενάντια στις γυναίκες (DOC A2 - 44/86) και ειδικά για τη σεξουαλική παρενόχληση.

Ακολούθησε μια έκθεση για τα προβλήματα της σεξουαλικής παρενόχλησης η οποία ανατέθηκε σε εμπειρογνώμονα από το Γραφείο ίσων ευκαιριών της Κοινότητας και σήμερα το Γραφείο ασχολείται με την εξεύρεση λύσεων για την αντιμετώπιση του προβλήματος.

Ποια είναι όμως η κατάσταση στην χώρα μας, σε σχέση με το θέμα αυτό; Ποιές δυνατότητες νόμιμης άμυνας έχουν οι γυναίκες απέναντι σε μια συμπεριφορά που θίγει το αναφαίρετο δικαίωμά τους για ίση μεταχείριση στο χώρο δουλειάς;

Η εργασία αποτελεί στην Ελλάδα θεμελιώδες δικαίωμα του κάθε πολίτη συνταγματικά κατωχυρωμένο, σύμφωνα με το άρθρο 22 του Συντάγματος και προστατεύεται από το Κράτος το οποίο μεριμνά για τη δημιουργία συνθηκών απασχόλησης όλων των πολιτών και για την ηθική και υλική εξύψωση των εργαζομένων. Σαν τέτοιο δικαίωμα η εργασία αναγνωρίζεται σε άνδρες και γυναίκες με τους ίδιους όρους. Στο σημείο αυτό, το Σύνταγμα αναγνωρίζει επίσης σαν στοιχείο εντασσόμενο στην έννοια της εργασίας και προστατευόμενο από το Κράτος την ηθική εξύψωση του εργαζόμενου.

Παράλληλα και σε άλλες διατάξεις του Συντάγματος θεμελιώνονται δικαιώματα των πολιτών που αποβλέπουν στην αναγνώριση κοινωνικών αξιών και αποσκοπούν σε μια κοινωνία ανωτέρου πολιτιστικού επιπέδου. Τέτοιες διατάξεις είναι εκείνες που αφορούν στον σεβασμό και την προστασία της αξίας του ανθρώπου (άρθρο 2) καθώς επίσης και στην ελεύθερη ανάπτυξη της προσωπικότητάς του και της συμμετοχής του στην κοινωνική οικονομική και πολιτική ζωή της χώρας, αρκεί να μη προσβάλλονται τα δικαιώματα των άλλων και δεν παραβιάζονται το Σύνταγμα και τα χρηστά ήθη.

Οι παραπάνω διατάξεις του Συντάγματος σε συνδυασμό με την διάταξη του άρθρου 4 σύμφωνα με την οποία «Έλληνες και Ελληνίδες έχουν ίσα δικαιώματα και υποχρεώσεις κατοχυρώνουν συνταγματικά το δικαίωμα και της γυναίκας στην Εργασία και την θέση της σ' αυτήν ως ατόμου που πρέπει να καταξιώνεται από την εργασία του ηθικά και υλικά.

Πέρα όμως από τις Συνταγματικές διατάξεις, θεμελιακοί Νόμοι, όπως ο Αστικός και Ποινικός Νόμος, αλλά και ειδικοί Νόμοι της Εργατικής Νομοθεσίας (3198/55, 2112/20, 1414/84) κ.ά. έρχονται να συμπληρώσουν και να ρυθμίσουν ειδικότερα θέματα που αφορούν στις εργασιακές σχέσεις των πολιτών.

Μέσα στο πνεύμα λοιπόν αυτής της νομοθεσίας, σχετικά με την έννοια της εργασίας υπάρχει και το στοιχείο της μη προσβολής των δικαιωμάτων των άλλων και της μη παραβίασης των χρηστών ηθών. Ετσι, κάθε πράξη ή συμφωνία που έχει σαν αντικείμενο προσβολής ή συναλλαγής την τιμή την αξιοπρέπεια την ελευθερία του ανθρώπου, αντίκειται στα χρηστά ήθη διότι αυτά τα στοιχεία της ανθρώπινης υπόστασης αποτελούν αγαθά που δεν αποτιμώνται.

«Εάν με την πράξη του ο εργοδότης προσβάλλει την προσωπικότητα της εργαζόμενης και η πράξη αυτή είναι παράνομη ή αποτελεί καταχρηστική άσκηση διευθυντικού δικαιώματος τότε η θιγόμενη μπορεί να ζητήσει την καταδίκη του εργοδότη σε καταβολή χρηματικής ικανοποίησης λόγω ηθικής βλάβης αλλά και την άρση της προσβολής και την παράλειψή της στο μέλλον.»

Συνεπώς, τα στοιχεία αυτά όχι μόνον εξαιρούνται σαν «αντικείμενα» συναλλαγής στις εργασιακές σχέσεις, αλλά και προστατεύονται από το Σύνταγμα και τους Νόμους.

Ποιές είναι όμως γενικά οι Υποχρεώσεις και τα Δικαιώματα των εργαζομένων;

Σύμφωνα με τις γενικές διατάξεις του Αστικού Κώδικα «περί μισθώσεως εργασίας» ο εργαζόμενος οφείλει να εκτελεί με επιμέλεια την εργασία, που ανέλαβε για ορισμένο ή αόριστο χρόνο – ανάλογα με την συμφωνία που έχει κάνει με τον εργοδότη του – ο δε εργδότης υποχρεούται να καταβάλει το μισθό που συμφώνησαν ή αυτόν που προβλέπεται από τις Συλλογικές Συμβάσεις Εργασίας. Κάθε άλλη αξίωση του εργοδότη αναγόμενη στη σφαίρα της προσωπικότητας του εργαζομένου είναι παράνομη και ασκείται καταχρηστικά υπερβαίνοντας όχι μόνο τα όρια των εργοδοτικών του δικαιωμάτων αλλά και τα επιβαλλόμενα από τα χρηστά ήθη της κοινωνίας, αφού η προσωπικότητα του ατόμου προστατεύεται όχι μόνο από το Σύνταγμα αλλά και από άλλες διατάξεις της Αστικής και Ποινικής Νομοθεσίας.

Τέτοιες όμως παραβιάσεις των κανόνων του δικαίου δεν είναι σπάνιες και μάλιστα όταν συμβαλλόμενα μέρη στη σχέση εργασίας είναι και τα δύο φύλα (άνδρας-γυναίκα) αν λάβει κανείς υπόψη και τις διάφορες κοινωνικές προκαταλήψεις για την εργαζόμενη γυναίκα.

Η μείωση της επαγγελματικής αξίας και η προσβολή της εν γένει προσωπικότητας και της ηθικής υπόστασης είναι συχνά φαινόμενα που παρατηρούνται μέσα στους κύκλους που εργάζονται γυναίκες.

Ποιά προστασία όμως ειδικότερα παρέχεται από τη Νομοθεσία στις γυναίκες σ' αυτές τις περιπτώσεις;

Στο ερώτημα αυτό θα δοθεί μια συνοπτική απάντηση αφού υπάρχουν διάσπαρτες γενικές διατάξεις στον Αστικό και Ποινικό Νόμο αλλά και σε ειδικότερους νόμους, που η ανάλυση και εφαρμογή τους απαιτούν συγκεκριμένα και ειδικά περιστατικά.

Εάν με την πράξη του ο εργοδότης προσβάλλει την προσωπικότητα της εργαζόμενης και η πράξη αυτή είναι παράνομη ή αποτελεί καταχρηστική άσκηση διευθυντικού δικαιώματος τότε η θιγόμενη μπορεί να ζητήσει την καταδίκη του εργοδότη σε καταβολή χρηματικής ικανοποίησης λόγω ηθικής βλάβης (άρθρα 281, 57, 914, 932 Α.Κ.) αλλά και την άρση της προσβολής και την παράλειψή της στο μέλλον.

Η ευπρεπής συμπεριφορά του εργοδότη και ο σεβασμός προς την προσωπικότητα των εργαζομένων για λογαριασμό του θεωρούμε ότι αποτελεί ουσιαστικό παράγοντα της εργασιακής σχέσης. Η υπέρβαση των ορίων αυτής της συμπεριφοράς αποτελεί παράβαση των διατάξεων του νόμου που απαιτούν συμπεριφορά σύμφωνη προς την καλή πίστη, τα συναλλακτικά και τα χρηστά ήθη.

Πέρα όμως από αυτές τις γενικές διατάξεις και άλλες επίσης γενικές διατάξεις δυνατόν να συμπληρώνουν την άμυνα της προσβαλλόμενης γυναίκας.

Αν η συμπεριφορά του εργοδότη είναι τέτοια που να εξαναγκάσει σε παραίτηση τη γυναίκα (έμμεση διάκριση λόγω φύλου) τότε αυτή αφού αποδείξει αυτόν τον εξαναγκασμό δικαιούται να απαιτήσει μισθούς υπερημερίας μέχρις ότου ο εργοδότης καταγγείλει τη σύμβαση εργασίας εγγράφως και καταβάλει την ανάλογη αποζημίωση (άρθρα 200, 288, 349, 351, 656 Α.Κ., 5 ν. 3198/55 και 2112/20).

Αν η συγκεκριμένη πράξη που υφίσταται η γυναίκα χαρακτηρίζεται από το νόμο σαν ποινικό αδίκημα τότε απειλείται με ποινές όπως αυτές ειδικώτερα προβλέπονται για κάθε πράξη.

Έτσι, στον Ποινικό Κώδικα, περιγράφονται διάφορα αδικήματα όπως:

Αν δημόσιος υπάλληλος ενεργήσει ασελγή πράξη σε πρόσωπο που τελεί σε υπηρεσιακή εξάρτηση, κάνοντας κατάχρηση αυτής της σχέσης τιμωρείται με φυλάκιση ενός τουλάχιστον έτους (343 Π.Κ.). Αντίστοιχη διάταξη για τον ιδιωτικό τομέα δεν υπάρχει.

Αν κάποιος με ασελγείς χειρονομίες ή προτάσεις που αφορούν ασελγείς πράξεις προσβάλλει βάναυσα την αξιοπρέπεια άλλου στο πεδίο της γενετήσιας ζωής του τιμωρείται με φυλάκιση μέχρι ενός έτους ή χρηματική ποινή.

Πιθανόν η πράξη να συνιστά το αδίκημα της εξύβρισης με λόγια ή με έργα ή και άλλα αδικήματα όπως απειλή, εκβίαση, άσκηση σωματικής ή ψυχολογικής βίας κ.ά.

Η πρακτική δυσκολία στη δίωξη του δράστη για ορισμένα αδικήματα είναι ότι πρέπει να τον μηνύσει η γυναίκα. Αυτή η δυσκολία έχει αρθεί από το 1984 για την περίπτωση του βιασμού όπου την δίωξη του δράστη αναλαμβάνει η Εισαγγελική Αρχή μόλις λάβει γνώση από οποιονδήποτε της τέλεσης του αδικήματος.

Η προσέγγιση του συγκεκριμμένου θέματος από πλευράς αντιμετώπισής του από την ισχύουσα νομοθεσία στην Ελλάδα συναντά κάποια προβλήματα όπως:

1. ότι απαιτείται μια ανάλυση του όρου παρενόχληση για λόγους καθαρά πρακτικούς.
2. Δεν υπάρχει στην Ελληνική Νομοθεσία ο όρος αυτός σαν νόμιμη έννοια, προσδιορισμένη από τον νομοθέτη ή ερμηνευμένη από τη νομολογία των δικαστηρίων.

β. απαιτείται να εξετασθεί η πραγματική έννοια του όρου και η έκτασή της ώστε να γίνει δυνατή η υπαγωγή των περιστατικών που χαρακτηρίζονται ως «παρενόχληση» στον ισχύοντα Κανόνα Δικαίου και τις διατάξεις που βρίσκονται διάσπαρτες σε διάφορους νόμους. Μετά από την εξέταση αυτή θα γίνει δυνατή η διαπίστωση αν στην υπάρχουσα νομοθεσία υπάρχει κενό νόμου ή όχι.

2. Το θέμα δεν είναι άσχετο με το είδος της εργασιακής σχέσης ανάμεσα στα δύο φύλα στους χώρους δουλειάς και με τις επιπτώσεις της στην εργασία της γυναίκας. (Σχέση μεταξύ συναδέλφων – σχέση προϊσταμένου ή εργοδότου ή πελάτη με την

εργαζόμενη γυναίκα και την ειδικώτερη εξάρτησή της από αυτής την σχέση).
Επιπτώσεις στην εργασία της όπως: μη πρόσληψη, εξαναγκασμός σε παραίτηση, μη προαγωγή, ανεργία, κ.ά.

Δικαστηριακή πρακτική

Όλες αυτές οι διατάξεις αλλά και άλλες που δεν αναφέρθηκαν δίνουν λύση στο θέμα της παρενόχλησης των γυναικών στους χώρους δουλειάς, όταν αυτή αποτελεί ήδη μια πραγματικότητα που την έχουν ζήσει πάρα πολλές εργαζόμενες γυναίκες;

Μάλλον όχι αν κρίνει κανείς από την Νομολογία των Δικαστηρίων. Δυστυχώς δεν μπορέσαμε να βρούμε δικαστικές αποφάσεις AD HOC για τέτοιες περιπτώσεις. Οι γυναίκες προσφεύγουν στα Δικαστήρια για άλλες αιτίες (π.χ. μη προαγωγή) και αυτό όχι σε μεγάλο ποσοστό, και που ενδεχόμενα να αποκρύπτουν σεξουαλικές παρενοχλήσεις. Δεν έχουν όμως άλλη λύση για την δικαίωσή τους παρά μόνον την προσφυγή τους στο Δικαστήριο. Η διαδικασία όμως στο Δικαστήριο, με την παρουσία πολλές φορές ακροατηρίου, το πρόβλημα της απόδειξης των ισχυρισμών της που βαρύνει την ίδια, η δυσκολία ανεύρεσης μαρτύρων (η παρενόχληση συνήθως γίνεται χωρίς την παρουσία μαρτύρων), αποτελούν σοβαρούς ανασταλτικούς παράγοντες για την προσφυγή στο Δικαστήριο. Άλλοι λόγοι που επικαλούνται οι γυναίκες είναι:

1. Θα χάσω τη δουλειά μου.
2. Θα γίνει γνωστό το θέμα στο οικογενειακό φιλικό μου περιβάλλον.
3. Θα πουν όλοι ότι εγώ το προκάλεσα (ενοχές του φύλου).
4. Δεν έχω χρήματα κ.λπ.

Το Γυναικείο Κίνημα στην Ελλάδα μερικές γυναίκες που συμμετέχουν στους Συνδικαλιστικούς φορείς αλλά και η Γενική Γραμματεία Ισότητας του Υπουργείου Προεδρίας της Κυβέρνησης έχουν εντοπίσει το πρόβλημα στις διάφορες προεκτάσεις τους. Αρκετές γυναίκες καταγγέλουν στην ΓΓΙ τέτοια προβλήματα προφορικά ή αλλά αρνούνται να τα καταγγείλουν έγγραφα. Καταβάλλεται προσπάθεια να πεισθούν για τη διεκδίκηση των δικαιωμάτων τους, πάνω στα οποία και ενημερώνονται.

Στην Ελλάδα υπάρχει η βούληση της πολιτείας να προωθήσει απαραίτητα μέτρα ευρύτερης προστασίας των γυναικών.

> «Αν η συμπεριφορά του εργοδότη είναι τέτοια που να εξαναγκάσει σε παραίτηση τη γυναίκα, τότε αυτή αφού αποδείξει αυτόν τον εξαναγκασμό δικαιούται να αποκτήσει μισθούς υπερημερίας μέχρις όπου ο εργοδότης καταγγείλει τη σύμβαση εργασίας εγγράφως και καταβάλει την ανάλογη αποζημίωση.»

Για το σκοπό αυτό η Γενική Γραμματεία Ισότητας έχει ήδη ξεκινήσει τη μελέτη και την προώθηση μέτρων όπως:

1. Τη διεξαγωγή έρευνας για την άσκηση βίας κατά των γυναικών. Μέχρι σημερα στην Ελλάδα καμμία επίσημη έρευνα δεν έχει γίνει για το θέμα αυτό.
2. Την ενημέρωση των γυναικών για τα δικαιώματά τους και την καταπολέμηση των κοινωνικών προκαταλήψεων για τη θέση της γυναίκας στην αγορά εργασίας και στους χώρους δουλειάς.
3. Οι διαδικασίες και το βάρος της απόδειξης των ισχυρισμών της γυναίκας θα αποτελέσουν αντικείμενο ειδικής μελέτης (νομικής και κοινωνιολογικής).
4. Ο προσδιορισμός και η έκταση της «παρενόχλησης» των γυναικών.
5. Την προώθηση προτάσεων στους αρμόδιους φορείς για την ποινικοποίηση της παρενόχλησης στους χώρους δουλειάς με ειδική διάταξη που να περιλαμβάνει τον δημόσιο και τον ιδιωτικό τομέα.
6. Την δημιουργία ενός κώδικα υποχρεώσεων και δικαιωμάτων των εργαζομένων και στον ιδιωτικό τομέα και την προσαρμογή των διατάξεων του ισχύοντος Δημοσιοϋπαλληλικού Κώδικα στην αρχή της ισότητας των δύο φύλων.

Μέτρα που προτείναμε να ληφθούν διακοινοτικά:

1. Έρευνα σε κάθε κράτος μέλος για την έκταση του προβλήματος και τις επιπτώσεις τους στις γυναίκες, στην επαγγελματική τους εξέλιξη, στη συνειδητοποίηση της επαγγελματικότητάς τους, στην ανεργία, στην υγεία τους κ.λπ.
2. Να γίνει ανταλλαγή των εμπειριών των Κρατών Μελών και να γίνουν γνωστά σε όλα τα Κράτη Μέλη τα αποτελέσματα των παραπάνω ερευνών.
3. Να αναλάβει η Συμβουλευτική Επιτροπή για τις ίσες ευκαιρίες τον συντονισμό αυτών των ερευνών με στόχο την προώθηση μιας ρύθμισης του θέματος, εάν είναι δυνατόν, ενιαίας σε όλα τα Κράτη Μέλη.
4. Να καταβληθεί προσπάθεια απο την Επιτροπή αυτή ώστε ο προσδιορισμός και η έκταση του όρου «παρενόχληση» να έχει το ίδιο νόημα σε όλα τα Κράτη-Μέλη.

Τελειώνοντας θα θέλαμε να επισημάνουμε ότι η πλήρης κοινωνική αποδοχή του δικαιώματος των γυναικών στην εργασία, η καταπολέμηση των προκαταλήψεων σχετικά με την ισότητα των δύο φύλων, η συνειδητοποίηση της επαγγελματικότητας των γυναικών στην εργασία, αποτελούν στοιχεία απαραίτητα για την «εκ βαθέων» αντιμετώπιση και επίλυση του προβλήματος.

ΔΩΡΑ ΜΠΑΛΑΣΚΑ
Νομικός
Επιστημονική Συνεργάτης της ΓΓΙ

Με την συμμετοχή της Γενικής Γραμματείας Ισότητας

1η ΔΙΕΘΝΗΣ ΕΚΘΕΣΗ ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗΣ

Η Γενική Γραμματεία Ισότητας συμμετείχε, με το περίπτερο του Υπουργείου Προεδρίας της Κυβέρνησης και του Ινστιτούτου Διαρκούς Επιμόρφωσης, στην Διεθνή Έκθεση Συστημάτων Πληροφορικής ''INFOSYSTEM '87'' που πραγματοποιήθηκε στην Θεσσαλονίκη από 26 έως 30 Νοεμβρίου 1987. Στην ''INFOSYSTEM '87'', μια κατ' εξοχήν εμπορική έκθεση, το Υπουργείο παρουσίασε τα προγράμματα που θα έχουν εφαρμογή στον δημόσιο τομέα για την ταχύτερη και πληρέστερη εξυπηρέτηση των πολιτών. Η Γ.Γ.Ι. παρουσίασε την συμμετοχή των γυναικών στην εκπαίδευση «Ανώτερα και Ανώτατα εκπαιδευτικά ιδρύματα» καθώς και στον τομέα απασχόλησης. Στους πίνακες που ακολουθούν επιχειρείται μία συγκριτική παρουσίαση ανδρών και γυναικών και στους δύο τομείς, στο δε κείμενο επιχειρείται μία ανάλυση της υπάρχουσας κατάστασης.

Μια πρώτη έρευνα* που πραγματοποιήθηκε στην αγορά εργασίας και στον εκπαιδευτικό χώρο, φέρνει μηνύματα όχι και τόσο αισιόδοξα για τη θέση της γυναίκας στον τομέα των Νέων Τεχνολογιών.

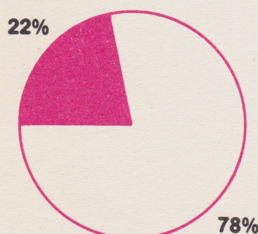
Στα σχήματα που παρατίθενται επιχειρείται μια πρώτη καταγραφή της σημερινής πραγματικότητας.

Έτσι έχουμε, ότι, στο σύνολο του προσωπικού που απασχολούν οι εταιρείες ανάπυξης SORTWARE, όπως φαίνεται και στο σχήμα (1α) η συντριπτική πλειοψηφία είναι άνδρες. Το μορφωτικό επίπεδο των ανθρώπων που στελεχώνουν τα ελληνικά S/W HOUSES απεικονίζεται στο σχήμα (1β). Το ποσοστό των εργαζομένων γυναικών στα S/W HOUSES που έχουν Παν/μιακό τίτλο σπουδών είναι στα ίδια επίπεδα μ' αυτό των ανδρών. Οι γυναίκες με απολυτήριο λυκείου υπερτερούν των ανδρών (22% έναντι 10% των ανδρών), ενώ με μεταπτυχιακούς τίτλους είναι πολύ λιγότερες (3% έναντι 28% των ανδρών). Ενώ παρατητούμε ότι δεν υπάρχουν γυναίκες με PhD.

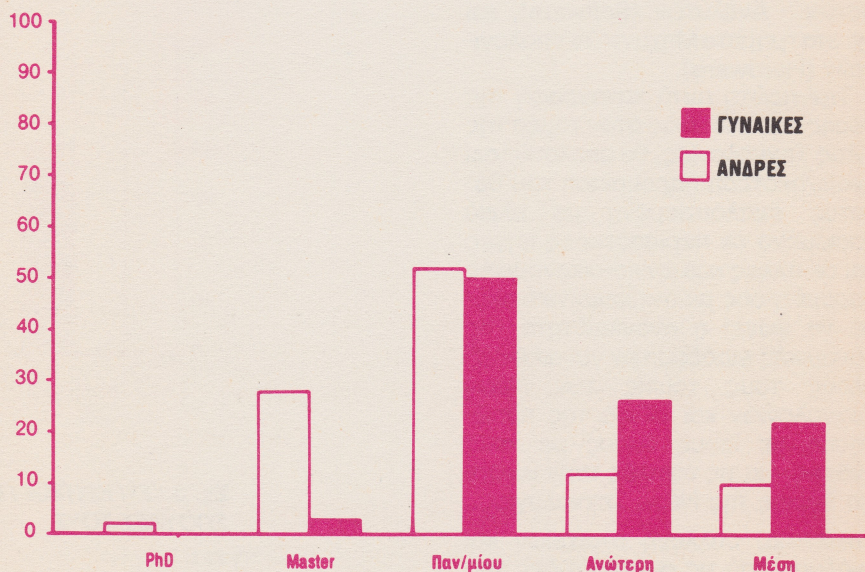
Στο Δημόσιο Τομέα, τώρα, το σύνολο των εργαζομένων στα πιο αντιπροσωπευτικά κέντρα πληροφορικής του Δ.Τ., πλειοψηφία είναι γυναίκες (σχήμα 2α) αλλά αν παρατηρήσουμε την κατανομή των γυναικών στις βασικές ειδικότητες (αναλυτές - προγραμματιστές, μηχανικοί Η/Υ, χειριστές Η/Υ , καταχωρητές στοιχείων), η συντριπτική πλειοψηφία (ποσοστό 99,5%) συγκεντρώνεται στη χαμηλότερη κατηγορία απασχόλησης (σχήμα 2β), είναι δηλαδή καταχωρητές στοιχείων. Το ίδιο φαινόμενο παρατηρείται και στον Τραπεζικό Τομέα, όπου οι Τεχνολογικές αλλαγές, είχαν σαν αποτέλεσμα μια πόλωση ανάμεσα σε δυο τύπους δραστηριοτήτων σε: (1) ΜΑΝΑΤΖΜΕΝΤ και δημόσιες σχέσεις και (2) ΔΑΚΤΥΛΟΓΡΑΦΟΥΣ και χειριστές μηχανημάτων που εργάζονται είτε στα μηχανογραφικά κέντρα είτε στα ταμεία με άμεση επαφή με τους πελάτες. Το αποτέλεσμα είναι ότι οι γυναίκες έχουν συμπιεστεί στην δεύτερη κατηγορία απασχόλησης, η οποία είναι και η χαμηλότερης στάθμης στην όλη επιχείρηση.

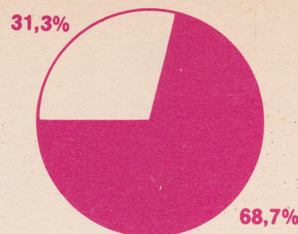
Η συνεργάτης της Γ.Γ.Ι. κ. Ντίνα Νταϊλιάνη στην Έκθεση συστημάτων πληροφορικής.

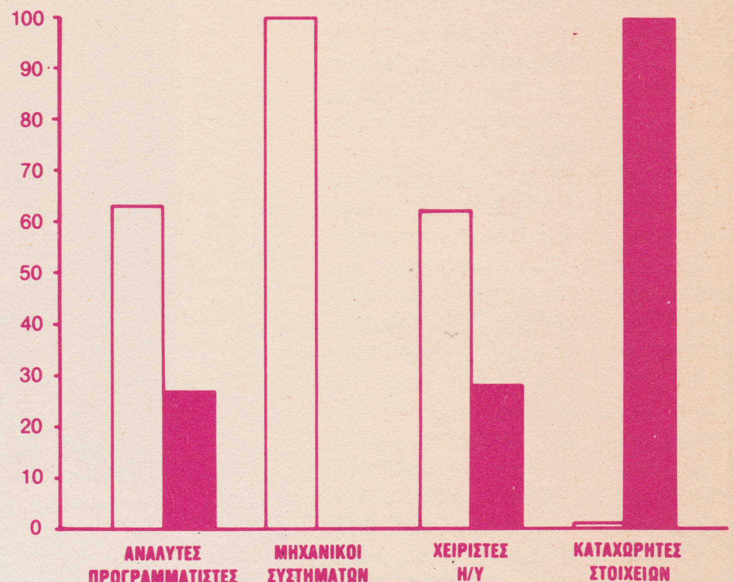
Σχ. 1α. *ΠΟΣΟΣΤΙΑΙΑ ΑΝΑΛΟΓΙΑ ΑΠΑΣΧΟΛΟΥΜΕΝΩΝ ΑΝΔΡΩΝ ΚΑΙ ΓΥΝΑΙΚΩΝ ΣΕ SOFTWARE - HOUSES (Πηγή 5)*

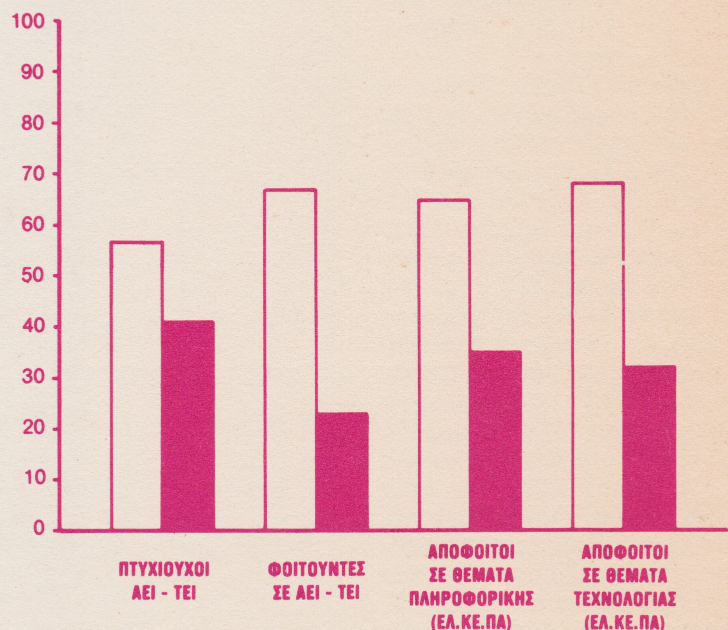
Σχ. 1β. *ΣΥΓΚΡΙΤΙΚΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΑΝΔΡΩΝ - ΓΥΝΑΙΚΩΝ ΜΕ ΒΑΣΗ ΤΙΣ ΣΠΟΥΔΕΣ ΤΟΥΣ ΠΟΥ ΑΠΑΣΧΟΛΟΥΝΤΑΙ ΣΕ S/W HOUSES (Πηγή 5)*

Σχ. 2α. *ΠΟΣΟΣΤΙΑΙΑ ΑΝΑΛΟΓΙΑ ΑΠΑΣΧΟΛΟΥΜΕΝΩΝ ΑΝΔΡΩΝ ΚΑΙ ΓΥΝΑΙΚΩΝ ΣΤΟΝ ΔΗΜΟΣΙΟ ΤΟΜΕΑ*

Σχ. 2β. *ΣΥΓΚΡΙΤΙΚΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΑΝΔΡΩΝ-ΓΥΝΑΙΚΩΝ ΜΕ ΒΑΣΗ ΤΗΝ ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ ΣΤΟΝ ΔΗΜΟΣΙΟ ΤΟΜΕΑ*

Σχ. 3. *ΣΥΓΚΡΙΤΙΚΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΑΝΔΡΩΝ-ΓΥΝΑΙΚΩΝ ΜΕ ΒΑΣΗ ΤΙΣ ΣΠΟΥΔΕΣ ΤΟΥΣ*

΄Οσον αφορά την εκπαίδευση των γυναικών σε θέματα Πληροφορικής (Software και Hardware), τόσο στα Ανώτερα και Ανώτατα Ιδρύματα, όσο και στο Ινστιτούτο Μάνατζμεντ και Πληροφορικής (ΕΛ.ΚΕ.ΠΑ.) – όπως ενδεικτικά αναφερόμαστε – η συμμετοχή των γυναικών παραμένει σε χαμηλά επίπεδα σε σχέση με αυτή των ανδρών και ειδικότερα συγκεντρώνεται στα τμήματα Προγραμματιστών - Αναλυτών (Software), και όχι στα τμήματα Μηχανικών Υπολογιστών (Hardware).

Την πρώτη αυτή καταγραφή της θέσης της γυναίκας στον τομέα της Νέας Τεχνολογίας, θα ακολουθήσει αναλυτικότερη παρουσίαση του θέματος εμπλουτισμένη με υλικό βασισμένο σε περισσότερες πηγές και σε άλλες κοινωνικο-οικονομικές παραμέτρους με αντικειμενικό σκοπό να φανεί η αναγκαιότητα της δυναμικής εισόδου των γυναικών σ΄ όλους τους τομείς των Νέων Τεχνολογιών και ειδικά της προώθησης με ίσους όρους με τους άνδρες, για τις υψηλές στην ιεραρχία θέσεις της Νέας Τεχνολογίας.

Επιμέλεια, συλλογή στοιχείων και ανάλυση από τις συνεργάτιδες της Γ.Γ.Ι.

*ΠΗΓΕΣ:

1. Στατιστική Υπηρεσία του Υπουργείου Παιδείας.
2. ΕΛ.ΚΕ.ΠΑ., Απολογισμός ΄Εργου ΕΛ.ΚΕ.ΠΑ., Α΄ τετράμηνο 1987.
3. Στεφάνογλου - Λαμπρόπουλου Π., (1987), ΄Ερευνα με θέμα: «Πληφορορική και Γυναικεία Απασχόληση στον Ελληνικό και Δημόσιο Τομέα».
4. Κατσαρίδο[illegible] ([illegible]87), «Γυναίκα και Νέα Τεχνολογία», περιοδικό «ΙΣΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΦΥΛΟ», Γενική Γραμματεία Ισότητας, τεύχος 6ο, Μάιος 1987.
5. Πατρίκος Γ., (1987), «Τα SOFTWARE HOUSES ΜΙΛΟΥΝ ΓΙΑ ΤΟΝ ΕΑΥΤΟ ΤΟΥΣ», περιοδικό «COMPUTER ΓΙΑ ΟΛΟΥΣ», τεύχος 51, Οκτώβριος 1987.

Συνεργάτιδες της Γ.Γ.Ι.
ΚΙΚΗ ΒΑΣΙΛΟΠΟΥΛΟΥ
ΝΤΙΝΑ ΝΤΑ·Ι·ΛΙΑΝΗ

Στο 2ο αναπτυξιακό συνέδριο Κεφαλλονιάς - Ιθάκης

Ανάπτυξη - Περιβάλλον και Ισότητα των δύο φύλων

Στις 25-26 Ιουλίου του 1987 έγινε το 2ο αναπτυξιακό συνέδριο Κεφαλλονιάς και Ιθάκης με θέμα: Ανάπτυξη και Περιβάλλον.
Σ' αυτό το συνέδριο ήταν καλεσμένη και η Γ.Γ.Ι. όπου εκπροσωπήθηκε από την Αναστασία Σωτηριάδου, επιστημονική συνεργάτιδα για θέματα των Νομαρχιακών επιτροπών Ισότητας.
Το θέμα της εισήγησής της ήταν Ανάπτυξη-Περιβάλλον και Ισότητα των φύλων.
Παραθέτουμε μια συνοπτική αναφορά με το θέμα.

« Οι γυναίκες στην Ελλάδα σήμερα δεν αντιμετωπίζουν τυπικές διακρίσεις για την κτήση ή ενάσκηση δικαιωμάτων στην πολιτική ή δημόσια ζωή της χώρας.

Η συμμετοχή τους στους τομείς αυτούς από νομοθετική πλευρά είναι ελεύθερη μεν, αλλά ουσιαστικά όχι πάντα πραγματοποιήσημη λόγω της κοινωνικής προκατάληψης που υπάρχει για τον ρόλο της γυναίκας στο πολιτικο-οικονομικό και κοινωνικό άξονα ανάπτυξης.»

Η αύξηση της συμμετοχής των γυναικών στην παραγωγική διαδικασία του τόπου και ιδιαίτερα στην πολιτική-οικονομική και κοινωνική ζωή καθώς επίσης και η προώθησή τους στα κέντρα λήψης αποφάσεων αποτελούν βασικές επιδιώξεις της σημερινής πολιτικής της Κυβέρνησης που στοχεύει σε μια κοινωνία ίσων ευκαιριών.

Παρόλες όμως τις νομοθετικές ή συνταγματικές κατοχυρώσεις των δικαιωμάτων αυτών οι γυναίκες δεν έχουν πετύχει μια ικανοποιητική συμμετοχή.

Η γυναίκα εργαζόμενη στην οικογενειακή επιχείρηση αν και συμμετέχει ενεργά στην παραγωγή δεν έχει σύνταξη ή ακόμη και ένα εισόδημα που θα της εξασφαλίζει αφενός μεν την οικονομική ανεξαρτησία αφετέρου θα τη βγάλει από την κοινωνική της υποτέλεια στο σύζυγο ή πατέρα.

Στον τομέα των αμοιβών, η ανισότητα εξακολουθεί να υφίσταται παρόλη την νομοθετική κατοχύρωση για ισότητα αμοιβών και να διαιωνίζεται λόγω της προκατάληψης που υπάρχει από τον εργοδότη εξαιτίας του φύλου, ή από έλειψη επαγγελματικής εκπαίδευσης των γυναικών ή μη εξειδίκευση των γυναικών στο χώρο δουλειάς και η στερεότυπη νοοτροπία που θεωρεί το γάμο και την μητρότητα σαν τα κυρίαρχα στοιχεία για την επιτυχία στη ζωή των γυναικών και την εργασία σαν δευτερεύον στοιχείο.

Η δημιουργία και η στήριξη των Τοπικών Γυναικείων Πρωτοβουλιών που συμβάλλουν σε μια μορφή αυτοδιαχειριζόμενης αναπτυξιακής πολιτικής σαν κύριο σκοπό έχει την οικονομική ανεξαρτησία των γυναικών της υπαίθρου και την ένταξή τους στον ευρύτερο κοινωνικοπολιτικό σχηματισμό.

Έτσι, η πολιτεία ενθαρρύνει τις γυναίκες είτε έμμεσα είτε άμεσα, να συμμετέχουν ενεργά στην κοινωνικοπολιτική ζωή της χώρας.

Αυτό πραγματοποιείται μέσα από τα ενημερωτικά προγράμματα της Λαικής Επιμόρφωσης σε συνεργασία με άλλους αρμόδιους φορείς τη Γενική Γραμματεία Ισότητας, το ΕΛ.ΚΕ.ΠΑ., καθώς και από τους νέους θεσμούς, Συνοικιακά Συμβούκια, Λαϊκές Συνελεύσεις, Νομαρχιακά Συμβούλια, Ν.Ε.Ι., που σε επίπεδο Τοπικό προσπαθούν να κάνουν ισότιμα άνδρες και γυναίκες να ενεργοποιηθούν για το κοινο συμφέρον του τόπου.

Στο επίπεδο αυτό, θάπρεπε να συμπληρώσω ότι τεράστια είναι η συμβολή των γυναικείων οργανώσεων των οποίων τα μέλη σε τοπικό επίπεδο δραστηριοποιούνται και έχουν χαρακτήρα μαζικό στις περισσότερες πόλεις της Ελλάδας.

Γυναίκα - Περιβάλλον - Ανάπτυξη:

Ειδικώτερα με τον τομέα ανάπτυξης, περιβαλλοντολογικής Παιδείας αποκέντρωσης και προώθησης της αρχής της ισότητας των δύο φύλων θα πρέπει να εξετάσουμε επιγραμματικά τουλάχιστον τη θέση της γυναίκας στην Ελλάδα σήμερα στους τομείς αυτούς.

Παγκόσμια έχει εκδηλωθεί η δυσαρέσκεια των γυναικών όπως επίσης και η διάθεσή τους, οργανωμένα πλέον να αντιταχθούν στην καταστροφή του περιβάλλοντος. Αυτό δεν σημαίνει βέβαια ότι οι γυναίκες έχουν το πάνω χέρι ή ακόμη και τη δυνατότητα παρέμβασης σε ότι αφορά την πολιτική για την προστασία του περιβάλλοντος σε τοπικό και διεθνές επίπεδο, αφού απουσιάζουν από τα κέντρα λήψης αποφάσεων.

Είναι χαρακτηριστικό ότι οι γυναίκες που ζούν στις αγροτικές περιοχές και στις χώρες του Τρίτου Κόσμου, εξαρτώνται κυρίως απο ένα υγιές περιβάλλον που καθορίζει το επίπεδο ζωής για τον εαυτό τους και τις οικογένειές τους. Και όλα αυτά μέσα από το ρόλο που παίζουν στην αγροτική οικονομία, στην κτηνοτροφία, δασονομία, αλιεία, μικροεμπόριο και επιχειρήσεις (μεταποιήσεις, καλλιτεχνική χειροτεχνία ή οικοτεχνία) και φυσικά οικιακή οικονομία.

Οι γυναίκες παίζουν επίσης βασικό ρόλο στο «MANAGEMENT», διαχείριση του περιβάλλοντος και έχουν μια βαθιά γνώση της φυσικής, ζωικής και οικολογικής ανάπτυξης του περιβάλλοντος που ζούν.

Αν και μέχρι σήμερα έχουν συμβάλλει πολύ θετικά μέσα από τα διάφορα όργανα ή συνδικαλιστικές οργανώσεις στη διατήρηση του περιβάλλοντος, θα μπορούσαν και μελλοντικά αν έχουν ή να προτείνουν έναν νέο τρόπο ανάπτυξης και διατήρησης του περιβάλλοντος σαν μια καινοτόμα αναπτυξιακή πολιτική.

Προτάσεις:

Θα πρέπει να πραγματοποιηθούν:

1. **Ένα τοπικό «PILOT - PROJECT» με θέμα: «Γυναίκα - Περιβάλλον και στήριξη της ανάπτυξης».**
2. **Μια μελέτη για τις οικολογικές αντιλήψεις και τον τρόπο με τον οποίο οι γυναίκες (Τοπικά και Επαγγελματικά) είναι ενσωματωμένες μέσα στην πολιτική για το περιβάλλον και την ανάπτυξη.**
3. **Μια έρευνα για τη θέση της γυναίκας σαν Τεχνικό προσωπικό και κατά πόσο της παρέχεται συνεχής τεχνική εκπαίδευση και επιμόρφωση για τις νέες αντιλήψεις και τις μεθόδους προστασίας του περιβάλλοντος.**
4. **Μια σειρά πολιτιστικών εκδηλώσεων σε τοπικό επίπεδο για καλύτερη ποιότητα ζωής».**

ΑΝΑΣΤΑΣΙΑ ΣΩΤΗΡΙΑΔΟΥ
Διεθνολόγος - Πολιτικός επιστήμων
Επιστημονική Συνεργάτης της ΓΓΙ

ΤΙ ΕΓΙΝΕ - ΤΙ ΘΑ ΓΙΝΕΙ

ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΑΣΦΑΛΙΣΗ ΣΕ ΑΝΑΣΦΑΛΙΣΤΕΣ ΓΥΝΑΙΚΕΣ

Η Γενική Γραμματεία Ισότητας εντοπίζοντας από χρόνια το πρόβλημα των ανασφάλιστων γυναικών που απασχολούνται στις οικογενειακές επιχειρήσεις «ως συμβοηθούντα και μη αμειβόμενα μέλη» έχει προβεί σε ενέργειες, σε συνεργασία με το Υπουργείο Υγείας - Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, για να τερματισθεί αυτή η συνεχιζόμενη εκμετάλλευση των εργαζομένων, κυρίως γυναικών.

Πράγματι, με το πρόσφατα κατατεθέν νομοσχέδιο στη Βουλή από το Υπουργείο Υγείας - Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, καλύπτονται ασφαλιστικά ανασφάλιστες ομάδες ατόμων μεταξύ των οποίων είναι και τα συμβοηθούντα άτομα και μη αμειβόμενα ως μέλη της οικογένειας.

Αξίζει να αναφερθεί όμως ότι στην κατηγορία των «συμβοηθούντων και μη αμειβόμενων μελών οικογενειακών επιχειρήσεων» (εμπορικά καταστήματα, ειδών διατροφής, καταστήματα ειδών λιανικής πώλησης, κ.λπ. πλην Γεωργίας), ανήκει το 12,8% των απασχολουμένων γυναικών ενώ αντίστοιχα το 1,9% των απασχολουμένων ανδρών.

Συνεπώς θα πρέπει, μετά την ψήφιση από την Βουλή του παραπάνω Νομοσχεδίου, να συνειδητοποιήσουν και οι απασχολούμενες γυναίκες σε οικογενειακές επιχειρήσεις, αλλά και τα πρόσωπα στα οποία παρέχουν εργασία (σύζυγοι - συγγενείς πρώτου και δεύτερου βαθμού), ότι το αναφαίρετο δικαίωμα της ασφάλισης για κάθε εργαζόμενο ισχύει και για αυτές τις κατηγορίες των εργαζομένων.

Γιατί σύμφωνα με τη διάταξη που προστέθηκε στον α.ν. 1846/51 (ύστερα από πρόταση της Γενικής Γραμματείας Ισότητας) «υπάγονται στην υποχρεωτική ασφάλιση του νόμου αυτού και τα πρόσωπα που παρέχουν εργασία κατά κύριο επάγγελμα σε εργοδότες με τους οποίους είναι σύζυγοι ή συγγενείς πρώτου και δεύτερου βαθμού εφόσον για την εργασία τους αυτή δεν υπάγονται υποχρεωτικά ή προαιρετικά στην ασφάλιση άλλου φορέα κύριας ασφάλισης».

Ας σημειωθεί ότι το φαινόμενο αυτό παρουσιάζεται και σε άλλες χώρες δηλαδή η ύπαρξη ανασφάλιστων εργαζομένων ατόμων που στην πλειοψηφία τους είναι γυναίκες και το θέμα αυτό έχει απασχολήσει το Γυναικείο Κίνημα. Στη χώρα μας αποτελούσε πάντα ένα πάγιο αίτημα των Ελληνικών Γυναικείων Οργανώσεων.

Η ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΠΡΟΕΔΡΙΑ ΤΗΣ ΕΟΚ

Με την ευκαιρία της Ελληνικής Προεδρίας της ΕΟΚ, το Β΄ εξάμηνο του 1988, η ΓΓΙ έχει προτείνει μέσα στα πλαίσια των εργασιών του ΄Ατυπου Συμβουλίου των Υπουργών των Κοινωνικών Υποθέσεων των Χωρών Μελών (αρμόδιος υπουργός για την Ελλάδα είναι ο Υπουργός Εργασίας) να συζητηθούν και θέματα που αφορούν την ισότητα των 2 φύλλων και ειδικώτερα τις γυναίκες.

Τα θέματα που προτάθηκαν και ενδιαφέρουν άμεσα όχι μόνο τις γυναίκες της χώρας αλλά όλες τις Ευρωπαίες είναι:

α) Η επανένταξη των γυναικών στην αγορά εργασίας και

β) Η αφανής εργασία των γυναικών.

Τα προβλήματα που δημιουργούνται από τα θέματα αυτά έχουν άμεσο αντίκτυπο στην οικονομική ζωή των Χωρών-μελών.

Πιστεύεται ότι η προώθηση της αξιοποίησης της προσφοράς των γυναικών, μέσα από την οπτική των θεμάτων που προτάθηκαν, και μέσα από τις διαδικασίες της Κοινότητας, θα βοηθήσει στην υπόθεση της πραγματικής ισότητας ανάμεσα στα δύο φύλα.

ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ ΚΑΙ ΕΥΑΙΣΘΗΤΟΠΟΙΗΣΗ ΤΩΝ ΦΟΡΕΩΝ ΓΙΑ ΤΟ ΠΡΟΒΛΗΜΑ ΤΩΝ ΚΑΚΟΠΟΙΗΜΕΝΩΝ ΓΥΝΑΙΚΩΝ

Με την προοπτική της έναρξης λειτουργίας του Κέντρου για τις Κακοποιημένες γυναίκες κρίθηκε σκόπιμο να γίνει από τους συνεργάτες της Γενικής Γραμματείας Ισότητας και τα στελέχη του Εθνικού Οργανισμού Πρόνοιας μια υπεύθυνη ενημέρωση και ευαισθητοποίηση των αρμόδιων φορέων στους οποίους μέχρι τώρα κατέφευγαν οι γυναίκες που υφίστανται κακοποίηση.

Για το λόγο αυτό διοργανώνονται μια σειρά ημερίδες που σκοπό έχουν την ενημέρωση και ευαισθητοποίηση των φορέων αυτών όπως όργανα του Υπουργείου Δημόσιας Τάξης, το νοσηλευτικό προσωπικό των εξωτερικών ιατρείων των νοσοκομείων, τους ιατροδικαστές, εκπροσώπους του δικαστικού κλάδου κ.ά. ΄Οπως επίσης και η πληροφόρηση για τις δραστηριότητες της Γενικής Γραμματείας Ισότητας στον τομέα αυτόν, που είναι το πρόγραμμα για προστασία των κακοποιημένων γυναικών και η λειτουργία του Γραφείου και του Κέντρου-καταφύγιο.

Οι ημερίδες αυτές άρχισαν στις 13.1.΄88 και διήρκεσαν μέχρι 25.1.΄88.

ΓΥΝΑΙΚΑ ΚΑΙ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

Στα πλαίσια των μορφωτικών και ενημερωτικών δραστηριοτήτων της Γενικής Γραμματείας Ισότητας και ιδιαίτερα στον τομέα της εκπαίδευσης, προσεκλήθη στην Αθήνα η κυρία Maxine S. Seller, καθηγήτρια στο τμήμα Ιστορίας του Πανεπιστημίου της Νέας Υόρκης στο Buballo για ομιλία με θέμα: «Γυναίκα και εκπαίδευση - Ιστορικές και σύγχρονες προοπτικές». Η εκδήλωση έγινε στο Υπουργείο Προεδρίας στις 19-1-1988. Η κ. Maxine S. Seller μεταξύ των άλλων δραστηριοτήτων της έχει γράψει και εκδόσει τα εξής βιβλία: «Εθνικό θέατρο στις Ηνωμένες Πολιτείες», «Γυναίκες Μετανάστριες», «Μεταναστευτική εμπειρία και εκπαίδευση ενηλίκων».

Συγχρόνως έχει δημοσιεύσει πάμπολλα άρθρα με θέμα την εκπαίδευση μεταξύ των οποίων και τα παρακάτω: «Αμερικάνικη εκπαίδευση και Ευρωπαίοι μετανάστες από το 1840-1940», «Ιστορικές προοπτικές στην αμερικάνικη μεταναστευτική πολιτική», «Η εκπαίδευση των μεταναστών στις Ηνωμένες Πολιτείες. Εισαγωγή στην Λο-

Η κ. Μαξίν Σέλλερ κατά την ομιλία της με θέμα: Γυναίκα και Εκπαίδευση.

ΤΙ ΕΓΙΝΕ - ΤΙ ΘΑ ΓΙΝΕΙ

Γυναικείες Οργανώσεις και Εκπαιδευτικοί παρακολουθούν την ομιλία της κ. Μαξίν Σέλλερ.

γοτεχνία», «Η επίδραση της διαπαιδαγώγησης στους οικονομικούς ρόλους των γυναικών μεταναστών στις Ηνωμένες Πολιτείες από το 1900-1920»,«Η εκπαίδευση των γυναικών μεταναστών από το 1830-1930», «Πέρα από τα στερεότυπα. Μια καινούρια ματιά στη γυναίκα-μετανάστρια από το 1880 -1924».

Επίσης η κ. Maxine S. Seller έχει κατά καιρούς τιμηθεί με διάφορα βραβεία και τιμητικές διακρίσεις για τις εργασίες της.

ΕΠΙΜΟΡΦΩΤΙΚΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ

Η Γενική Γραμματεία Ισότητας του Υπουργείου Προεδρίας προωθεί συστηματικά ένα πρόγραμμα θετικών δράσεων που αποσκοπεί στην επαγγελματική κατάρτιση και επιμόρφωση των γυναικών προκειμένου να κατοχυρωθεί η θέση των γυναικών στην αγορά εργασίας.

Σύμφωνα με στοιχεία της ΕΣΥΕ το ποσοστό ανεργίας των γυναικών υπερβαίνει το διπλάσιο εκείνου των ανδρών. Για τον λόγο αυτό ένα σημαντικό τμήμα του προγράμματος θετικών δράσεων της Γενικής Γραμματείας Ισότητας αφορά στην επαγγελματική κατάρτιση ανέργων γυναικών και ιδιαίτερα νέων γυναικών.

Για την υλοποίηση αυτών των προγραμμάτων, που σημειωτέον επιδοτούνται από το Κοινωνικό Ταμείο της ΕΟΚ, η Γενική Γραμματεία Ισότητας απευθύνεται σε αρμόδιους φορείς, ανάλογα με το αντικειμένό τους, ώστε σε συνεργασία μαζί τους και αξιοποιώντας την πείρα και τη γνώση τους να επιτευχθεί το υψηλότερο δυνατό επίπεδο επιμόρφωσης και κατάρτισης των γυναικών.

Τα προγράμματα αυτά παρέχουν ειδική επαγγελματική κατάρτιση σε νέα επαγγέλματα — χρησης νέων τεχνολογιών — σε επαγγέματα που απορροφούνται σήμερα στην αγορά εργασίας καθώς επίσης παρέχουν ειδικές γνώσεις σε μέλη συλλογικών παραγωγικών προωτοβουλιών (συνεταιρισμοί).

Κατά το διάστημα του έτους 1987 πραγματοποιήθηκαν δεκατρία (13) προγράμματα σε συνεργασία με διάφορους φορείς, όπως ΕΛΚΕΠΑ, Οργανισμό Προώθησης Εξαγωγών (Ο.Π.Ε.), Επιμελητήριο Εικαστικών Τεχνών Ελλάδας (ΕΕΤΕ), ΕΟΜΜΕΧ, ΕΡΤ, κ.ά.

Τρία από τα προγράμματα αυτά τελείωσαν τον μήνα Δεκέμβριο 1987 και αφορούσαν στους εξής τομείς:

1. Πρόγραμμα επαγγελματικής κατάρτισης ανέργων νέων γυναικών πτυχιούχων Α.Ε.Ι., κάτω των 25 ετών, σε θέματα εξαγωγικού Μάρκετινγκ, σε συνεργασία με τον Ο.Π.Ε., (Οργανισμός Προώθησης Εξαγωγών).
2. Πρόγραμμα επιμόρφωσης ανέργων γυναικών άνω των 25 ετών (απόφοιτες Α.Ε.Ι.) σε θέματα Μάρκετινγκ - Μάνατζμεντ σε συνεργασία με το ΕΛ.ΚΕ.ΠΑ.
3. Πρόγραμμα εκπαίδευσης πτυχιούχων ανέργων γυναικών κάτω των 25 ετών, σε βασικά στοιχεία ανάλυσης και προγραμματισμού συστημάτων Η/Υ, σε συνεργασία με το ΕΛ.ΚΕ.-ΠΑ.

Επίσης με τον ίδιο στόχο, δηλαδή να δοθεί η δυνατότητα σε ολοένα και περισσότερες γυναίκες να ενταχθούν στην αγορά εργασίας με προσόντα που απαιτεί πλέον η σύγχρονη αγορά και του δημόσιου και του ιδιωτικού τομέα, έχει τεθεί σε εφαρμογή ένα πρόγραμμα επαγγελματικής κατάρτισης και επιμόρφωσης ανέργων γυναικών που αφορά σε διάφορους τομείς.

Ένα από τα προγράμματα αυτά αποτελεί και το σεμινάριο με θέμα:

«ΤΕΧΝΙΚΕΣ VIDEO - MONTAGE»

Η κατάρτιση περιλαμβάνει θεωρία και πρακτική, πάνω στη γλώσσα του κινηματογράφου, κινηματογραφικό - ηλεκτρονικό montage, φωτογραφία στο VIDEO και στον κινηματογράφο.

Το σεμινάριο, μπορούν να παρακολουθήσουν γυναίκες κάτω των 25 ετών.

Πιο συγκεκριμένα:

— Πτυχιούχοι κινηματογραφικών και τηλεοπτικών Σχολών και
— Πτυχιούχοι ΤΕΙ, τμήματος ηλεκτρονικών.

ΕΠΙΜΟΡΦΩΣΗ ΣΤΕΛΕΧΩΝ ΚΕΝΤΡΩΝ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΚΗΣ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ

Η Γενική Γραμματεία Ισότητας σε συνεργασία με τις Νομαρχιακές Επιτροπές Ισότητας, διοργανώνει επιδοτούμενο επιμορφωτικό σεμινάριο, με θέμα τα Κέντρα Δημιουργικής Απασχόλησης Παιδιών.

Στο πρόγραμμα συμμετέχουν 30 άνεργες γυναίκες ηλικίας 20-25 ετών απόφοιτες Α.Ε.Ι. και Παιδαγωγικών Ακαδημιών.

Στόχος του προγράμματος είναι η κατάρτιση και εμψύχωση των επιμορφωνόμενων σε θέματα που αφορούν την δημιουργία και λειτουργία των Κέντρων Δημιουργικής απασχόλησης παιδιών.

Οι θεματικές ενότητες που διδάσκονται και επεξεργάζονται στο σεμινάριο. είναι:

α. Παιδαγωγικά και Κοινωνιολογικά θέματα.
β. Παιδικό θέατρο και ιστορία θεάτρου.

γ. Θεατρικό παιχνίδι και μουσικοκινητική αγωγή.
δ. Κουκλοθέατρο.
ε. Μουσική αγωγή.
στ. Εικαστική αγωγή.
ζ. Δημιουργία και λειτουργία παιδικών βιβλιοθηκών.

Οι Ν.Ε.Ι που συνεργάστηκαν για την πραγματοποίηση του προγράμματος έχουν ξεκινήσει τις διαδικασίες για την ίδρυση και λειτουργία Κέντρων Δημιουργικής Απασχόλησης Παιδιών, σε συνεργασία με τους δήμους και άλλους φορείς.

ΕΚΔΗΛΩΣΗ ΓΙΑ ΓΥΝΑΙΚΑ ΣΥΓΓΡΑΦΕΑ

Η Γενική Γραμματεία Ισότητας στην προσπάθειά της να παρουσιάσει το έργο των Ελληνίδων γυναικών δημιουργών σε όλες της μορφές τέχνης διοργάνωσε στα πλαίσια των πολιτιστικών της δραστηριοτήτων ΓΥΝΑΙΚΑ ΚΑΙ ΤΕΧΝΗ εκδήλωση τον Γενάρη που μας πέρασε, στην οποία παρουσιάστηκε το βιβλίο ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ της πρωτοπόρου φεμινίστριας πεζογράφου Αλεξάντρας Παπαδοπούλου (1867—1906) των εκδόσεων ΟΔΥΣΣΕΑΣ.

Στην πεζογράφο Α. Παπαδοπούλου αναδεικνύεται ο έντονος προβληματισμός για τη θέση των γυναικών, στα τέλη του περασμένου αιώνα, ο θεσμός του γάμου και της προίκας, η οικιακή εργασία και η χειραφέτηση των γυναικών. Γενικά η Α. Παπαδοπούλου προσπάθησε να μιλήσει για το φεμινιστικό κίνημα και να αναλύσει τις συνθήκες ζωής των γυναικών στα πλαίσια του αστικού κοινωνικού χώρου της εποχής της.

Η Α. Παπαδοπούλου γεννήθηκε στην Κων/πολη το 1867 από πατέρα στρατιωτικό γιατρό και μητέρα Ιταλικής καταγωγής. Φοίτησε στο «Παρθεναγωγείο Παλλάδος» της Πόλης όπου και πήρε πτυχίο Δασκάλας. Σπούδασε και λίγο φιλοσοφία και αρχαιολογία στο Βουκουρέστι και εργάστηκε ως Δασκάλα σε κοινοτικά σχολεία αλλά και πλούσια σπίτια της Πόλης. Δημοσίευσε έργα της σε περιοδικά, ημερολόγια και εφημερίδες. Εξέδωσε με τον Γρύπαρη τη «Φιλολογική Ηχώ». Πέθανε στην Πόλη το 1906.

Η Α. Παπαδοπούλου υπήρξε ουσιαστικά η πρώτη Ελληνίδα Φεμινίστρια Συγγραφέας. Το έργο της ξεχωρίζει για τον εναργή και έντονο διάλογο και ιδίως για το μικροπεριοδολόγο και την εναλλαγή των εικόνων. Χαρακτηριστικό στοιχείο του απότελεί επίσης η ψυχογραφική της τάση και η σατιρική της διάθεση, που κάποτε γίνεται σαρκασμός.
(Από το σημείωμα του εκδότη).

Η Γενική Γραμματέας Ισότητας κ. Χρυσάνθη Λα'ί'ου-Αντωνίου, η εκδότρια κ. Μυρσίνη Ζορμπά και ο Γ. Παπακώστας που έκανε την επιμέλεια του βιβλίου της Α. Παπαδοπούλου.

ΟΜΙΛΙΕΣ ΣΤΗΝ ΕΚΘΕΣΗ ΓΛΥΠΤΙΚΗΣ

Η έκθεση Γλυπτικής και Μικρογλυπτικής που διοργάνωσε η Γενική Γραμματεία Ισότητας στα πλαίσια των πολιτιστικών εκδηλώσεων ΓΥΝΑΙΚΑ και ΤΕΧΝΗ στο κτίριο ΚΩΣΤΗ ΠΑΛΑΜΑ παρουσίασε μεγάλη επιτυχία και από πλευράς καλλιτεχνικής συμμετοχής (γράψαμε γι' αυτην στο τεύχος μας 7-8) αλλά και από πλευράς ομιλιών.

Συγκεκριμένα μίλησαν:

- Η κ. Ρόζα Ηλιού με θέμα: «Η τέχνη της Γλυπτικής».
- Η κ. Μαρία Λεδάκη με θέμα: «Η γυναίκα στην γλυπτική και το κοινωνικό περιβάλλον».
- Η κ. Στέλλα Καραγκούνη με θέμα: «Η γλυπτική μέσα από συναισθηματική και ψυχική επικοινωνία».
- Η κ. Καλλιόπη Κουτήφορη με θέμα: «Η αναγκαιότητα της τέχνης στη ζωή μας».

ΤΟ ΝΕΟ ΠΕΝΤΑΕΤΕΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΤΗΣ ΧΩΡΑΣ ΓΙΑ ΤΗΝ «ΙΣΟΤΗΤΑ ΤΩΝ ΔΥΟ ΦΥΛΩΝ».

Συγκροτήθηκε στο ΚΕΠΕ ομάδα εργασίας στα πλαίσια καταρτίσεως του νέου Πενταετούς Προγράμματος Κοινωνικής και Οικονομικής Ανάπτυξης της Χώρας, για τη μελέτη θεμάτων σχετικών με την ισότητα των δύο φύλων.

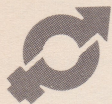
Στην ομάδα εργασίας συμμετείχαν:

1. Παναγιώτα Παπακωνσταντίνου, οικονομολόγος ΚΕΠΕ
2. Νανά Χριστοδούλου, δικηγόρος στη Γενική Γραμματεία Ισότητας
3. Μαρία Ζερβού, οικονομολόγος στη Γενική Γραμματεία Ισότητας
4. Ρούλα Γεωργακοπούλου, καθηγήτρια αποσπασμένη στη Γενική Γραμματεία Ισότητας
5. Ένη Καπάζογλου, υπεύθυνη Γραφείου Τύπου της Γενικής Γραμματείας Ισότητας
6. Μαρία Μανωλάκη, Υπουργείο Εργασίας
7. Μαρία Λαΐου, Υπουργείο Εργασίας
8. Αθηνά Παπαδάκη, Υπουργείο Παιδείας
9. Κατερίνα Καρυστιναίου, ΟΑΕΔ
10. Αναστασία Ξένου, Υπουργείο Γεωργίας

Η ομάδα εργασίας συνέταξε έκθεση στην οποία περιέχονται:

1. Απολογισμός και ανάλυση των διαθέσιμων στατιστικών δεδομένων σχετικά με την ισότητα των δύο φύλων στην περίοδο που κάλυψε το Πενταετές 1983-87 και ιδιαίτερα στον τομέα της απασχόλησης και της ανεργίας των γυναικών.
2. Δόθηκαν ιεραρχημένες προτάσεις και στόχοι για

το νέο Πενταετές που θα καλύπτει την περίοδο 1987-92 επικεντρωμένες στους τομείς: Απασχόληση - Ανεργία γυναικών, Παιδεία - Εκπαίδευση, Ενημέρωση - Πληροφόρηση.

ΒΡΑΒΕΥΣΗ ΜΑΘΗΤΩΝ

Βράβευση μαθητών - μαθητριών της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, που πήραν μέρος σε πανελλήνιο διαγωνισμό που είχε προκηρύξει το Υπουργείο Παιδείας σε συνεργασία με τη Γενική Γραμματεία Ισότητας για την καλύτερη μαθητική αφίσσα με θέμα: «Η ΙΣΟΤΗΤΑ ΤΩΝ ΔΥΟ ΦΥΛΩΝ» έγινε στις 12.2.88 στο Υπουργείο Παιδείας.
Ο διαγωνισμός αυτός έγινε στα πλαίσια του διαγωνισμού που είχε προκηρύξει η Επιτροπή Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων για όλα τα κράτη - μέλη. Τα έργα των μαθητών - μαθητριών έκρινε επιτροπή αποτελούμενη από έναν Καθηγητή της Σχολής Καλών Τεχνών, έναν εκπρόσωπο του Επιμελητηρίου Εικαστικών Τεχνών (Ε.Ε.Τ.Ε.), έναν Σχολικό Σύμβουλο της Μέσης Εκπαίδευσης, εκπρόσωπο της Ένωσης Γραφιστών και εκπροσώπους του Υπουργείου Παιδείας και της Γενικής Γραμματείας Ισότητας.
Τα τέσσερα πρώτα από τα ελληνικά βραβευθέντα έργα πήραν μέρος σε έκθεση που έγινε στις Βρυξέλλες όπου παρουσιάσθηκαν όλες οι βραβευμένες συμμετοχές των μαθητών - μαθητριών των χωρών - μελών της Ε.Ο.Κ.
Ο διαγωνισμός αυτός είχε ως στόχο την ευαισθητοποίηση των παιδιών, των καθηγητών και των γονιών στο ευαίσθητο πρόβλημα των διαπροσωπικών σχέσεων των δύο φύλων. Η ισότητα ως μία επείγουσα κοινωνική διεργασία είναι ουσιαστικής σημασίας να περάσει πρώτα από το εκπαιδευτικό σύστημα.

Η ΕΤΗΣΙΑ ΣΥΝΟΔΟΣ ΤΟΥ ΟΗΕ «ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΑΤΑΡΓΗΣΗ ΤΩΝ ΔΙΑΚΡΙΣΕΩΝ ΕΝΑΝΤΙΑ ΣΤΙΣ ΓΥΝΑΙΚΕΣ»

Στη Νέα Υόρκη πραγματοποιήθηκε η ετήσια Σύνοδος της επιτροπής του ΟΗΕ «Για την κατάργηση των διακρίσεων ενάντια στις γυναίκες» (CEDAW) από 16.2.88 - 2.3.88.

Στη Σύνοδο τη Χώρας μας εκπροσώπησε η Γενική Γραμματέας Ισότητας κ. Χρυσάνθη Λαΐου - Αντωνίου, η οποία είναι εκλεγμένο μέλος της επιτροπής αυτής εμπειρογνωμόνων του ΟΗΕ.

Στην ετήσια σύνοδο της επιτροπής υποβάλλονται προς εξέταση οι Εθνικές εκθέσεις χωρών μελών του ΟΗΕ, οι οποίες έχουν υπογράψει τη διεθνή σύμβαση «Για την κατάργηση των διακρίσεων ενάντια στις γυναίκες», και στη φετινή έβδομη σύνοδο παρουσιάσθηκαν οι εκθέσεις 13 χωρών - (Αργεντινή, Αυστραλία, Δομινικανή Δημοκρατία, Τζαμάϊκα, Ιαπωνία, Μαλί, Νιγηρία, Σενεγάλη, Ουρουγουάη, Ουγγαρία, Σουηδία, Νέα Ζηλανδία, Ινδονησία) - και εξετάστηκε η πρόοδος που σημειώθηκε για την εφαρμογή της διεθνούς αυτής σύμβασης.

Σημειώνουμε ότι τον περασμένο χρόνο είχε υποβληθεί στη Σύνοδο από τη Γενική Γραμματεία Ισότητας η Εθνική έκθεση της Ελλάδας η οποία απέσπασε ευμενέστατα σχόλια για την πληρότητα και για την πρόοδο που έχει σημειωθεί στη χώρα μας στο τομέα της Νομικής και ουσιαστικής ισότητας των δύο φύλων.

Νέα από ΝΕΙ

ΕΒΡΟΣ

Η Νομαρχιακή Επιτροπή Ισότητας Ν. Έβρου, στη συνάντηση των μελών της στις 23/11/87, αποφάσισε να υποβάλει το εξής αίτημα:
Να αναλάβει η Γεν. Γραμματεία Ισότητας τη διοργάνωση επιδοτούμενου Σεμιναρίου, στις γυναίκες - μέλη του νεοϊδρυθέντος συνεταιρισμού πλεκτικής. Ο Συνεταιρισμός έχει ήδη παραλάβει το εγκεκριμένο από το Πρωτοδικείο καταστατικό του και περιμένει τις μηχανές που παρήγγειλε από την Ιταλία μέσω ΕΟΜΜΕΧ. Στο Συνεταιρισμό συμμετέχουν 16 γυναίκες όλων των ηλικιών και άνεργες.

ΡΟΔΟΠΗ

Το Νομαρχιακό Συμβούλιο και οι Πολιτιστικοί Σύλλογοι Νομού Ροδόπης διοργάνωσαν το 1ο Πολιτιστικό Συνέδριο Ροδόπης στην Κομοτηνή τον περασμένο Νοέμβρη. Πρόεδρος της Οργανωτικής Επιτροπής ήταν ο Νομάρχης Ροδόπης κ. Ζήσης Μπέκος.
Στην εκδήλωση αυτή συμμετείχε και εκπρόσωπος από τις Ν.Ε.Ι. καθώς και εκπρόσωποι γυναικείων οργανώσεων οι οποίοι μίλησαν με θέμα: «Πολιτιστική Ανάπτυξη και Γυναίκα».

Διαβάστε τα βιβλία που εκδίδει η Γενική Γραμματεία Ισότητας των δύο φύλων. Σας ενδιαφέρουν. Θα τα βρείτε ΔΩΡΕΑΝ στα γραφεία της Γ.Γ.Ι. Μουσαίου 2, Πλάκα και στις Νομαρχιακές Επιτροπές Ισότητας.

ΒΙΒΛΙΑ

Εκδόσεις της Γενικής Γραμματείας Ισότητας

Κυκλοφορούν κι άλλες εκδόσεις.

Κορίτσια και αγόρια θα ζήσουμε με ισότητα και στο σχολείο!

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΘΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΙΣΟΤΗΤΑΣ — ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΡΟΕΔΡΙΑΣ
ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ

ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΙΣΟΤΗΤΑΣ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΡΟΕΔΡΙΑΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ